

Förvaltningsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om ett nytt penningspelssystem

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om ett nytt penningspelssystem (RP 16/2025 rd): Ärendet har remitterats till förvaltningsutskottet för betänkande och till grundlagsutskottet, finansutskottet, jord- och skogsbruksutskottet, kulturutskottet, social- och hälsovårdsutskottet och ekonomiutskottet för utlåtande.

Utlåtanden

Utlåtande har lämnats av

- grundlagsutskottet GrUU 31/2025 rd
- finansutskottet FiUU 2/2025 rd
- jord- och skogsbruksutskottet JsUU 10/2025 rd
- kulturutskottet KuUU 3/2025 rd
- social- och hälsovårdsutskottet ShUU 5/2025 rd
- ekonomiutskottet EkUU 12/2025 rd

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Elina Rydman, inrikesministeriet
- konsultativ tjänsteman Jukka Tukia, inrikesministeriet
- konsultativ tjänsteman Esko Pyykkönen, statsrådets kansli
- ledande sakkunnig Mia Rainio, statsrådets kansli
- ledande specialsakkunnig Tuula Lybeck, finansministeriet
- specialsakkunnig Esa-Pekka Saari, finansministeriet
- specialsakkunnig Juhani Wallinvirta, finansministeriet
- budgetråd Lauri Taro, finansministeriet
- specialsakkunnig Mari Pajula, social- och hälsovårdsministeriet
- verkställande direktör Jaakko Soininen, Finnplay Technologies Oy
- projektchef Laura Rinne, Polisstyrelsen
- gruppchef Tiina Tulirinta, Polisstyrelsen
- direktör, docent Virve Marionneau, Helsingfors universitet, center för forskning i beroenden, kontroll och styrning

Betänkande FvUB 28/2025 rd

- specialforskare Jani Selin, Institutet för hälsa och välfärd (THL)
- generalsekreterare Juhani Kortteinen, Diskriminerings- och jämställdhetsnämnden
- chef för samhällskontakter Suvi Aherto, MTV Ab
- Chief Commercial Officer Esko Rissanen, Traffic Lab
- landsdirektör Tommi Riisiö, Trustly Finland Oy
- vice verkställande direktör Velipekka Nummikoski, Veikkaus Ab
- juridisk chef Marko Lahtinen, FiCom rf
- direktör Riikka Tähtivuori, Medieförbundet rf
- PR-direktör Sverker Skogberg, PAF
- enhetschef Inka Silvennoinen, Peluuri
- ledande intressebevakningsexpert Anna Paimela, RadioMedia rf
- verkställande direktör Mika Kuismanen, Rahapeliala ry
- verkställande direktör Minna Mäenpää, Finlands Hippos rf
- chef för samhällsrelationer Toni Ahva, Finlands Olympiska Kommitté rf
- ordförande Aki Pyysing, Suomen Pokerinpelaajat ry
- generalsekreterare Teemu Japissan, Finlands idrotts integritet centrum rf
- styrelseledamot Aapo Mutanen, Suomen Urheiluvetoonlyöjät ry.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- justitieministeriet
- undervisnings- och kulturministeriet
- jord- och skogsbruksministeriet
- kommunikationsministeriet
- arbets- och näringsministeriet
- marknadsdomstolen
- centralkriminalpolisen
- Regionförvaltningsverket i Södra Finland
- Konkurrens- och konsumentverket
- Ålands landskapsregering
- Finnpanel Ab
- Sanoma Media Finland Oy
- Veikkaus Ab
- Förebyggande rusmedelsarbete EHYT rf
- Finlands näringsliv rf
- European Gaming and Betting Association
- Konsumentförbundet rf
- Turism- och Restaurangförbundet rf
- Medieförbundet rf
- Finlands Dagligvaruhandel rf
- Sininauhaliitto
- Finlands Ishockeyförbund
- Finlands Bollförbund rf
- Arbetarnas Idrottsförbund i Finland AIF rf
- Suomen Urheilijat ry.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att det stiftas en ny penningspelslag samt att tretton lagar ändras och att bestämmelser i två lagar upphävs. I den nya lagen föreslås bestämmelser om penningspelsverksamheten och tillsynen över den.

Enligt förslaget ska anordnandet av penningspel vara licensbelagt. Det föreslås att penningspel kan anordnas med stöd av en ensamrättslicens eller penningspelslicens. Vidare föreslås att tillhandahållande av spelprogramvara som används vid anordnandet av penningspel förutsätter en licens för spelprogramvara. Enligt förslaget ska licenshavare i de penningspel som de anordnar få använda uteslutande spelprogramvara som tillhandahålls av innehavare av licens för spelprogramvara.

I lagen föreslås bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av licenser och om ansökningsförfarandet för licenser. Det föreslås att en ensamrättslicens ska gälla i tio år och en penningspelslicens och en licens för spelprogramvara i högst fem år. I lagen föreslås bestämmelser om skyldigheten för innehavare av ensamrättslicens att betala ersättning till staten för ensamrättslicensen.

I penningspelslagen föreslås bestämmelser om registrering av spelare och verifiering av spelarens identitet och bostadsort. I lagen ska det föreskrivas bland annat om åldersgränsen för penningspel, om spelkontot och identifierat spelande samt om spelspärrear och begränsningar av spelandet. Enligt förslaget ska lagen innehålla bestämmelser om marknadsföring, metoder och sätt som är förbjudna vid marknadsföring, information som ska ges i samband med marknadsföring, sponsring samt förbud mot direktmarknadsföring.

I propositionen föreslås mångsidiga befogenheter för tillsynsmyndigheten. I lagen föreslås bestämmelser om en tillsynsavgift som tas ut av licenshavarna och om grunderna för hur avgiften bestäms. För att ingripa i lagstridig verksamhet föreslås det i lagen också bestämmelser om administrativa påföljder, såsom förbud mot anordnande och marknadsföring av penningspel, återkallande av licens samt ordningsavgift och påföljdsavgift. Dessutom föreslås det att tillsynsmyndigheten ska ha rätt att bestämma att olagligt webbinnehåll som gäller anordnande och marknadsföring av penningspel ska avlägsnas eller att domännamn som innehåller sådant innehåll ska avregistreras ur ett domännamnsregister.

I penningspelslagen föreslås bestämmelser om social- och hälsovårdsministeriets uppgift att bevaka, forska kring och utvärdera de skadeverkningar som penningspelen orsakar. Enligt förslaget verkställer Institutet för hälsa och välfärd dessa uppgifter. Det föreslås att statsunderstöd kan beviljas för att förebygga och minska skadeverkningar av penningspel.

Regeringen föreslår också ändringar i lotterilagen, lotteriskattelagen, inkomstskattelagen, strafflagen och vissa andra lagar samt att bestämmelser i vissa lagar upphävs. Den enhetliga lotteriskattesatsen för penningspelsverksamhet ska i Finland vara 22 procent. Vinster från penningspel som tillhandahållits utan licens ska vara skattepliktig inkomst för mottagaren.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2026.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

Penningspelslagen och de övriga föreslagna lagarna avses i huvudsak träda i kraft den 1 januari 2027, varvid penningspelsverksamheten kan inledas. Penningspelslagens bestämmelser om licensförfarandet och ersättning som betalas till staten för ensamrättslicens samt vissa andra bestämmelser i penningspelslagen ska dock enligt förslaget träda i kraft redan vid ingången av 2026. Dessutom ska lagen om ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet träda i kraft den 1 januari 2026.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Penningspelsreformen i huvuddrag

Syftet med det föreslagna lagstiftningspaketet är att genomföra en reform av penningspelssystemet. Genom reformen ska penningspelmarknaden delvis öppnas för konkurrens. Bakgrunden till reformen är de utmaningar som upptäckts i det nuvarande systemet. Sådana företag på marknaden för digitala penningspel som står utanför systemet med ensamrätt får sina intäkter utan licensavgifter, skatter eller ansvar för de spelproblem som verksamheten orsakar. Reformen syftar till att i enlighet med regeringsprogrammet förebygga och minska skadeverkningarna av penningspel och bättre styra efterfrågan till det lagstadgade och övervakade penningspelssystemet.

I det nya penningspelssystemet slopas Veikkaus Ab:s nuvarande monopol delvis. En del av penningspelen ska fortfarande höra till Veikkaus Ab:s monopol och en del liberaliseras på en konkurrensutsatt marknad. Vadhållning, inklusive totospel, samt kasinospel, penningautomatspel och penningbingo som spelas online öppnas för den konkurrensutsatta marknaden.

I det nya penningspelssystemet krävs licens för alla penningspel som anordnas i riket. Enligt förslaget kan penningspel anordnas med stöd av ensamrättslicens eller penningspelslicens. Även tillhandahållande av spelprogramvara som används i penningspel är licensbelagt. I och med reformen kommer Veikkaus Ab:s ensamrätt inte längre regleras i lag, utan Veikkaus Ab behöver licens också för anordnande av penningspel som hör till monopolen. Veikkaus Ab ska åtskilja eventuell annan ekonomisk verksamhet från den penningspelsverksamhet som bedrivs med stöd av ensamrättslicensen.

Anordnande av penningspel är tillåtet endast under de förutsättningar som anges i den föreslagna penningspelslagen (lagförslag 1). Den föreslagna penningspelslagen innehåller bestämmelser om registrering av spelare och verifiering av spelarens identitet och bostadsort. I lagen föreskrivs bland annat om åldersgränsen för penningspel, om spelkontot och identifierat spelande samt om spelspärrar och begränsningar av spelandet. Lagförslaget innehåller bestämmelser om marknadsföring, förbjudna marknadsföringsmetoder och marknadsföringssätt, uppgifter som ska ges i samband med marknadsföring, sponsring samt förbud mot direktmarknadsföring. Regeringen föreslår också ändringar i lotterilagen (1047/2001), lotteriskattelagen (552/1992), inkomstskattelagen (1535/1992), strafflagen och vissa andra lagar samt att bestämmelser i vissa lagar upphävs.

Förvaltningsutskottet har i ärendet fått utlåtanden av grundlagsutskottet (GrUU 31/2025 rd), finansutskottet (FiUU 2/2025 rd), jord- och skogsbruksutskottet (JsUU 10/2025 rd), kulturutskottet (KuUU 3/2025 rd), social- och hälsovårdsutskottet (ShUU 5/2025 rd) och ekonomiutskottet

Betänkande FvUB 28/2025 rd

(EkUU 12/2025 rd). Grundlagsutskottet föreslår att lagförslagen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning, men lagförslag 1 bara om utskottets konstitutionella invändningar mot dess 88, 51 och 52 § beaktas på behörigt sätt.

Sammantaget anser förvaltningsutskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Förvaltningsutskottet tillstyrker lagförslagen, men med de anmärkningar och ändringsförslag som framgår av betänkandet.

Förvaltningsutskottet ser det som angeläget att efter det att penningspelslagen trätt i kraft bevaka verksamheten på den nya penningspelsmarknaden och reformens konsekvenser med beaktande av bland annat förebyggandet och minskningen av skadeverkningarna av penningspel, utvecklingen av kanaliseringsgraden, reformens statsfinansiella konsekvenser, tillsynsmyndigheternas resurser, finansieringen av idrottsbranschen och de allmännyttiga sammanslutningar som deltar i arbetet med skadeverkningar av spelande samt hästbranschens verksamhetsförutsättningar. Dessutom är det behövligt att utifrån uppföljningen bedöma eventuella lagstiftningsbehov och andra utvecklingsbehov i anslutning till bland annat bestämmelserna om anordnande och marknadsföring av penningspel, spärarrar för betalning och nättrafik, förbud mot spelande utanför systemet och bekämpning av tävlingsmanipulation. Samtidigt bör man också bedöma de ekonomiska och andra konsekvenser som eventuella ändringsbehov har för tillsynsmyndigheterna och andra aktörer. *(Utskottets förslag till uttalanden 1, 2 och 3.)*

Utgångspunkter för bedömningen

Med tanke på bedömningen av lagförslagen är det enligt grundlagsutskottet väsentligt att det inte är fråga om en ny begränsning av näringsverksamheten, utan om att anordnandet av en del av de penningspel som för närvarande omfattas av Veikkaus Ab:s lagstadgade ensamrätt ska bli licensbelagd. Grundlagsutskottet har flera gånger tidigare bedömt regleringen av penningspel och tillståndsplikten för anordnande av penningspel (t.ex. GrUU 23/2000 rd och GrUU 46/2021 rd). Utskottet påpekar att även om anordnandet av penningspel enligt förslaget är tillståndspliktig näringsverksamhet, minskar förslaget de facto de begränsningsbestämmelser som ingriper i 18 § 1 mom. i grundlagen (jfr GrUU 10/2024 rd, stycke 6).

Grundlagsutskottet har ansett att uppgiften att främja befolkningens hälsa enligt 19 § 3 mom. i grundlagen är en godtagbar grund för att begränsa någon annan grundläggande fri- och rättighet, såsom näringsfriheten. Utskottet anser dock att den nämnda bestämmelsen i grundlagen inte anger några detaljerade krav på hur det allmänna ska fullgöra sin hälsofrämjande uppgift till exempel i samband med penningspelssystemet, utan att lagstiftaren har en betydande prövningsrätt i frågan. Enligt utskottets uppfattning är det viktigt att man vid utvecklandet av penningspelssystemet beaktar de skadeverkningar som penningspel har på befolkningens hälsa i syfte att reagera effektivt på dessa olägenheter. Utskottet anser att lagförslagen när det gäller skyldigheten att främja befolkningens hälsa enligt 19 § 3 mom. i grundlagen konstitutionellt sett inte kan anses vara bristfälliga på ett sådant sätt att det skulle vara av betydelse för lagstiftningsordningen. Utskottet anser att samma bedömning kan göras i fråga om det allmännas skyldighet enligt 19 § 3 mom. i grundlagen att stödja dem som svarar för omsorgen om barn så att de har möjligheter att trygga barnens välfärd och individuella uppväxt. Detta genomförs till exempel med åldersgränsen på 18 år för penningspelande (24 § i lagförslag 1, se även 53 och 56 § i samma lagförslag).

Betänkande FvUB 28/2025 rd

Förvaltningsutskottet anser att propositionsmotiven heltäckande redogör för den föreslagna regleringens förhållande till EU-rätten, inklusive förhållandet till EU:s dataskyddslagstiftning. Förslagen som gäller ändring av penningspelslagstiftningen har anmälts till Europeiska kommissionen i november 2024 (2024/0601/FI) i enlighet med direktiv (EU) 2015/1535 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informations-samhällets tjänster. Enligt utredning har kommissionen inte lämnat någon anmärkning eller något detaljerat yttrande. Den senaste väntetiden för det här förfarandet, under vilken direktivet anger att förslaget inte får godkännas, gick ut i mars 2025.

Att förebygga penningspelens skadeverkningar

Reformens mål är att hitta en lösning där den reglering som syftar till att förebygga och minska skadeverkningarna är i jämvikt med de bestämmelser som stöder kanaliseringsförmågan och gör penningspelssystemet attraktivt. Reformen bedöms enligt propositionen utsätta befolkningen för det ökande utbudet och synligheten av penningspel och ytterligare förskjuta penningspelandet till nätet och till penningspel med högre risk. Reformen gör det å andra sidan möjligt att utsträcka regleringen till största delen av penningspelandet och påverka bekämpningen av skadeverkningarna inom en större del av penningspelandet än nu.

Förvaltningsutskottet anser att man genom att förbättra kanaliseringsgraden, dvs. styra efterfrågan allt mer till det reglerade och övervakade systemet, kan effektivisera förebyggandet av skadeverkningar. Kanaliseringsgraden påverkas framför allt av den helhet som regleringen bildar. Viktiga med tanke på kanaliseringsförmågan är riktlinjerna för skatteuttaget, marknadsvillkoren, de samlade begränsningarna, licenshavarens omsorgsplikt samt myndigheternas verktyg för att bekämpa olovligt utbud.

För att förebygga och minska skadeverkningarna av penningspel, förhindra missbruk och garantera spelarnas rättsskydd och konsumentskyddet föreslås penningspelslagen bland annat föreskriva om åldersgränsen för penningspel, registrering av spelare och verifiering av spelarens identitet, spelande via spelkontot och annat spelande som identifierad samt om spelspärar, begränsningar av spelandet och begränsningar av marknadsföring. Åldersgränsen för penningspelande ska vara 18 år, liksom för närvarande. Enligt den föreslagna lagen förutsätter allt penningspelande att spelaren identifierar sig. I lagen föreslås också bestämmelser om ett sådant centralt register över spelspärar som avses i regeringsprogrammet och som spelaren kan använda för att ställa en spelspär för alla licenshavares penningspel.

Den föreslagna penningspelslagen innehåller en hel del bestämmelser om licenshavare för att förebygga och minska skadeverkningarna av penningspel. Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens åläggs skyldighet att skydda spelarna mot skadeverkningar av penningspel (omsorgsplikt), vilket också omfattar bekämpning av överdrivet spelande genom kontinuerlig uppföljning och bedömning av spelbeteendet. I lagen föreskrivs det också om informationsskyldighet för innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens. Enligt den ska spelarna i samband med anordnandet av penningspel informeras bland annat om metoderna för att förhindra spelande och ges en bedömning av risken för skadeverkningar. Licenshavaren ska göra det möjligt för spelaren att ställa spärar för specifika spel eller former av anordnande tills vidare eller för viss tid. Dessutom ska licenshavaren göra det möjligt att spärar spe-

Betänkande FvUB 28/2025 rd

landet så att spärren träder i kraft omedelbart. Den omedelbara spelspärren gäller till utgången av det dygn som följer efter det att spärren ställts.

Licenshavaren ska också säkerställa att spelaren för spel som spelas via ett spelkonto fastställer en licenshavarsspecifik gräns för penningöverföring per dygn och månad mellan spelarens bankkonto och spelkontot. Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens är dessutom skyldiga att vid behov ställa kvantitativa och tidsmässiga begränsningar för spelandet samt erbjuda spelarna möjlighet att själva ställa sådana begränsningar. Genom förordning av statsrådet kan det föreskrivas om maximala förlustgränser per licenshavare i fråga om de penningspel som nämns i lagen och som medför hög risk för skadeverkningar.

Enligt 22 § om spelkonto ska licenshavaren göra det möjligt för en spelare att ha en vy som visar de tillgångar som finns på spelarens spelkonto, överföringarna av tillgångar, spelhändelser och begränsningar gällande spelandet. Bestämmelsen förpliktar också licenshavaren att erbjuda spelaren ett verktyg med hjälp av vilket spelaren kan bedöma sitt spelbeteende på månads- och årsnivå.

Enligt utredning till förvaltningsutskottet finns det dessutom i reformens genomförandeprojekt planer på att i det lagstadgade centraliserade spelspärrsregistret införa en möjlighet för spelaren att ta del av uppgifter om sin egen konsumtion av penningspel. Utskottet konstaterar att en helhetsbild av spelhändelserna främjar förebyggandet och identifieringen av spelproblem. Funktionen främjar också spelarens rätt enligt EU:s dataskyddsförordning att kontrollera de uppgifter som samlats in om spelaren. Enligt utredning planeras funktionen i samarbete mellan finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och Institutet för hälsa och välfärd.

Andra bestämmelser i penningspelslagen som syftar till att bekämpa skadeverkningar är bland annat förbudet mot spel på skuld, gratisspel och rabatter (25 §), bestämmelserna om placeringen av penningspelsautomater (38 §) och förbudet mot självbetjäningsterminaler (40 §).

Barn och unga

Förvaltningsutskottet betonar särskilt vikten av att skydda barn och unga mot skadeverkningar av penningspel. Personer i åldern 18—24 år är enligt utredning mer utsatta än andra åldersgrupper för ekonomiska, sociala och hälsomässiga skadeverkningar av penningspel. Undersökningar visar att personer som regelbundet börjat spela om pengar i sin tidiga ungdom löper en större risk att utveckla penningspelsproblem och bli beroende av alkohol eller droger i vuxen ålder. När minderåriga unga exponeras för penningspelsreklam kan deras intresse för penningspelande öka.

I marknadsföringsbestämmelserna i penningspelslagen fästs särskild uppmärksamhet vid marknadsföring som riktar sig till barn och unga. Enligt den föreslagna 55 § ska marknadsföringen alltid innehålla uppgifter om den tillåtna åldersgränsen för penningspelande. Enligt den föreslagna 53 § får marknadsföring inte riktas till minderåriga och minderåriga personer får inte förekomma i marknadsföringen. Penningspel får inte marknadsföras i samband med sådan televisions- och radioverksamhet, offentlig visning av bildprogram på biografer eller publikationsverksamhet som är riktad till minderåriga eller i sådana mediers tjänster som är riktade till minderåriga. Penningspel får inte heller marknadsföras vid sådana idrottsevenemang eller andra evenemang för

Betänkande FvUB 28/2025 rd

allmänheten som är riktade till minderåriga. Det föreslås också begränsningar i utomhusmarknadsföringen (51 §).

Licenshavare får enligt 51 mom. marknadsföra penningspel endast på sina egna webbplatser och egna konton i sociala medier på så sätt att marknadsföringen inte interagerar med konsumenten. Begränsningarna hindrar så kallad influerarmarknadsföring som ett sätt att marknadsföra. Syftet med dessa begränsningar är att bidra till att begränsa marknadsföringen i de marknadsföringskanaler som är populära bland unga. I synnerhet unga är enligt utredning mottagliga för interagerande marknadsföring.

Också i bestämmelsen om sponsring (56 §) fästs uppmärksamhet vid skyddet av barn mot skadeverkningar av penningspel. Avtal om sponsring får inte ingås med personer under 18 år eller i fråga om evenemang, tävlingar, serier eller därmed jämförbara evenemang för personer under 18 år. När licenshavarna ingår avtal om sponsring ska de se till att licenshavarens namn eller logotyp inte förekommer i produkter eller tjänster som är särskilt avsedda för personer under 18 år. Avtal om sponsring får inte ingås med personer som producerar innehåll som riktar sig till personer under 18 år eller gällande evenemang som riktar sig till personer under 18 år. Sponsring får heller inte riktas till produkter eller tjänster som är avsedda att användas i synnerhet av personer under 18 år.

I samband med beredningen av propositionen och vid utskottets sakkunnigutfrågning har det också lyfts fram vissa andra metoder, till exempel att höja åldersgränsen för penningspelande, särskilt i fråga om högriskspel som penningspel med snabb spelrytm på nätet. Enligt propositionsmotiven skulle en höjning av åldersgränsen sannolikt minska penningspelandet bland unga vuxna, men å andra sidan skulle möjligheten att spela på penningspelsidor utanför systemet försvaga inverkan av höjningen av åldersgränsen. Förvaltningsutskottet noterar att unga vuxna utgör en riskgrupp också för skadeverkningar till följd av det oreglerade penningspelsutbudet utanför systemet. Exempelvis bedöms effekten av lägre konsumtionsgränser för unga vuxna minska av att en spelare kan ha flera spelkonton och flera egna licenshavarspecifika gränser för överföring av pengar. Också de maximala förlustgränser som föreskrivs genom förordning av statsrådet är specifika för varje licenshavare.

Utskottet påpekar att licenshavaren har omfattande omsorgsplikt enligt 34 §. Omsorgsplikten innebär bekämpning av överdrivet spelande genom kontinuerlig uppföljning och bedömning av spelbeteendet. Utifrån sin bedömning av risken för skadeverkningar kan licenshavaren bland annat begränsa den digitala marknadsföringen och påverka hur olika verktyg för hantering av spelandet presenteras i speltjänsten. Som sagt ska licenshavarna dessutom enligt lagen vara skyldiga att vid behov ställa kvantitativa och tidsmässiga begränsningar för spelandet samt erbjuda spelarna möjlighet att själva ställa sådana begränsningar. Licenshavarna kan i sina åtgärder ta särskild hänsyn till unga vuxna och till exempel införa särskilda begränsningar för dem. Licenshavarna ska också årligen rapportera till tillsynsmyndigheten om de åtgärder som de har vidtagit för att förebygga och minska skadeverkningarna av penningspel (68 §).

Betänkande FvUB 28/2025 rd

Arbetet med spelens skadeverkningar och finansieringen av det

Enligt förslaget ska social- och hälsovårdsministeriet i enlighet med den gällande lagen följa, forska i och bedöma skadeverkningarna av penningsspel samt utveckla förebyggande åtgärder och behandling i anslutning till dessa skadeverkningar. Institutet för hälsa och välfärd sköter uppgiften i enlighet med ministeriets uppdrag och är i detta syfte personuppgiftsansvarig för registret över skadeverkningar av spel. Den föreslagna penningsspelslagen innehåller också bestämmelser om institutets och ministeriets rätt att få information.

Till skillnad från den nuvarande modellen ska arbetet med skadeverkningar av spel finansieras med budgetmedel. Nya bestämmelser införs om statsunderstöd, som Institutet för hälsa och välfärd kan bevilja för verksamhet inom elektroniska, anonyma tjänster för skadeverkningar av spel som kompletterar de lagstadgade tjänsterna, för utveckling av det regionala arbetet för att minska skadeverkningarna av spel och för vetenskaplig forskning som stöder förebyggande och minskande av skadeverkningar av spel.

Den helhet som består av dels statsunderstöden, dels det arbete som inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde utförs beträffande skadeverkningar av spel ska genomföras i samarbete med allmännyttiga samfund. Velfärdsområdenas servicestruktur i fråga om både förebyggande och korrigerande arbete med skadeverkningar av spel innefattar också arbete som utförs av social- och hälsovårdsorganisationer. Samarbetet utförs i olika nätverk och det stärks som ett led i genomförandet av det spelpolitiska programmet. Organisationer och andra aktörer inbjuds till programmets undersektioner.

Planen för de offentliga finanserna för 2026—2029 innehåller i enlighet med propositionen 2,8 miljoner euro för Institutet för hälsa och välfärds omkostnader för bevakning och utvärdering av och forskning kring skadeverkningar av penningsspel samt utvecklande av förebyggande och behandling av skadeverkningarna (10 kap.). Förvaltningsutskottet noterar att planen för de offentliga finanserna inte innehåller anslag för statsunderstöd enligt 9 kap. för att förebygga och minska skadeverkningar av spel eller för social- och hälsovårdsministeriets utgifter för verkställigheten av uppgifterna enligt 98 §. Enligt utredning till utskottet kommer en proposition att beredas om den finansiering av arbete med skadeverkningar av spel som saknas i planen för de offentliga finanserna för 2027—2030.

Måttfullhet och annan reglering av marknadsföringsbegränsningar

Begränsningsbestämmelser som gäller marknadsföring av penningsspel har betydelse i synnerhet när det gäller yttrandefriheten enligt 12 § i grundlagen, påpekar grundlagsutskottet i sitt utlåtande. Regleringen är också relevant med avseende på näringsfriheten. Bedömningen avviker till denna del från det tidigare på grund av att penningsspelnsnäringen delvis blir licensbelagd och konkurrensutsatt.

Med tanke på näringsfriheten och yttrandefriheten är särskilt kravet på att bestämmelser i lag som begränsar de grundläggande fri- och rättigheterna ska vara exakta och noggrant avgränsade av betydelse vid den konstitutionella bedömningen av den föreslagna regleringen av marknadsföring.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

Betydelsen hos detta krav får ökad betydelse när man beaktar att bestämmelserna om marknadsföring delvis är förenade med möjligheten att påföra påföljdsavgift.

När det gäller kravet på exakthet och noggrann avgränsning innehåller den föreslagna regleringen enligt grundlagsutskottet flertydiga och vaga bestämmelser och uttryck vars betydelse och kontext inte preciseras ens i specialmotiveringen till propositionen. Sådana bestämmelser är i synnerhet 51 § 2 mom. i förslaget till penningsspelslag, enligt vilket penningsspel och innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningsspelslicens får marknadsföras om marknadsföringen till sin volym, omfattning, synlighet och frekvens är ”måttfull” samt en stor del av bestämmelserna om förbjudna marknadsföringsmetoder och marknadsföringssätt i 52 § 1—15 punkten.

Enligt grundlagsutskottet förblir det föreslagna uttrycket måttfull marknadsföring så oklart att det i det aktuella regleringssammanhanget inte kan anses vara tillräckligt exakt enligt utskottets tolkningslinje. Förvaltningsutskottet måste precisera detta begrepp. Detta är ett villkor för att lagförslaget ska kunna behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Förvaltningsutskottet konstaterar att regeringsprogrammets skrivning om det nya penningsspelssystemet lägger fast att marknadsföringen ska vara återhållsam och ansvarsfull i fråga om innehållet, omfattningen, synligheten och frekvensen. I penningsspelslagen föreslås bestämmelser om tillåtna marknadsföringskanaler. Marknadsföringen ska genomföras eller produceras av licenshavaren själv och spridningen av marknadsföringen ska alltid vara grundad på ett avtalsförhållande med licenshavaren. Licenshavaren ska administrera marknadsföringens volym och täckning för att säkerställa att marknadsföringen är måttfull, vilket är möjligt att genomföra vid marknadsföring som sker via egna kanaler och medier.

Bedömningen av måttfullheten i tillsynsverksamheten gäller i fråga om penningsspelssystem som drivs av flera licenshavare särskilt bedömning av måttfullheten i marknadsföringen hos en enskild licenshavare, står det i motiveringen till den föreslagna 51 §. Om en licenshavares marknadsföring är avgränsad exempelvis till ett visst evenemang på ett avgränsat område och under en begränsad tid, kan marknadsföringen nästan alltid anses vara måttfull. Om licenshavaren däremot fyller alla tv-marknadsföringsplatser med sin egen reklam, strider marknadsföringen klart mot de krav på måttfullhet som avses i momentet.

Begreppet måttfull ingår i 14 b § i den gällande lotterilagen och det förekommer också i Europeiska unionens domstols rättspraxis (t.ex. de förenade målen C-316/07, C-358/07-C-360/07, C-409/07 och C-410/07, Stoss m.fl.). Med måttfull avses en rimlig mängd, omfattning, synlighet och frekvens i fråga om marknadsföring. Ordet kan också anses avse återhållsam marknadsföring.

För att beakta grundlagsutskottets konstitutionella anmärkning föreslår förvaltningsutskottet att begreppet måttfull marknadsföring preciseras på det sätt som anges nedan (51 § 2 mom. i lagförslag 1).

Enligt grundlagsutskottet kan de föreslagna bestämmelserna om begränsning av marknadsföring, trots att de delvis är flertydiga och vaga, allmänt taget anses godtagbara i konstitutionellt hänseende med beaktande av penningsspelssystemets särdrag och det att regleringen grundar sig på

Betänkande FvUB 28/2025 rd

samhälleligt vägande skäl som är godtagbara med tanke på de grundläggande fri- och rättigheter-
na, främjandet av befolkningens hälsa och skyddet av barn.

Den föreslagna 52 § är dock problematisk i konstitutionellt hänseende, menar grundlagsutskottet. Grundlagsutskottet anser att förvaltningsutskottet med hänsyn till kravet på proportionalitet i be-
gränsningen av näringsfriheten och yttrandefriheten bör precisera bestämmelserna i 52 § 1 mom.
1—14 punkten, eftersom de är inexakta. Enligt grundlagsutskottet förefaller generalklausulen i
52 § 1 mom. 15 punkten i lagförslaget i vilket fall som helst vara så allmängiltig att punkten bör
strykas med hänsyn till kravet på att begränsningar av de grundläggande fri- och rättigheterna ska
vara exakta och noggrant avgränsade. Utan dessa ändringar kan lagförslag 1 inte behandlas i van-
lig lagstiftningsordning.

Förvaltningsutskottet konstaterar att den föreslagna 52 § om förbjudna marknadsföringsmetoder
och marknadsföringssätt innehåller marknadsföringsprinciper som EU-domstolen i sin rättsprax-
is har ansett stå i strid med målet att förebygga och minska skadeverkningar av penningsspelande.
Uttrycken och begreppen i punkterna i förteckningen är enligt utredning allmänt använda av de
penningsspelsbolag som regleringen gäller och som anordnar penningsspel i en rad olika länder, av
Polisstyrelsen som svarar för tillsynen över marknadsföringen enligt gällande lag, och även i vi-
dare bemärkelse av aktörerna inom penningsspelsbranschen. På samma sätt är de identifierbara
och allmänt förståeliga. Liknande bestämmelser finns i lagstiftningen i flera andra europeiska län-
der. Dessutom ingår exempelvis de marknadsföringsmetoder som nu föreslås bli förbjudna — att
förhärliga penningsspel, vardagliggöra penningsspelande, framställa penningsspelande som en lös-
ning för att förbättra någons ekonomi — redan i Veikkaus Ab:s egna principer för ansvarsfull
marknadsföringskommunikation och ingick i dem redan innan bestämmelserna i den nu gällande
lagen trädde i kraft. Polisstyrelsen har behandlat de här marknadsföringssätten i sina riktlinjer för
marknadsföring av penningsspel.

För att grundlagsutskottets konstitutionella anmärkning ska beaktas föreslår förvaltningsutskot-
tet att 52 § 1 mom. 15 punkten stryks och att paragrafen till övriga delar preciseras på det sätt som
anges nedan (52 § i lagförslag 1).

Sökordsbaserad marknadsföring

I samband med utskottsbehandlingen aktualiserades bland annat frågan om hur sökmotorannon-
sering förhåller sig till den nya penningsspelslagen. Sökmotorannonsering är ett medel för digital
marknadsföring som förbättrar webbplatsens synlighet i sökresultaten och på så sätt till exempel
ökar besökarantalet på webbplatsen. Annonseringen kan genomföras genom optimering av
webbsidorna för att förbättra sökresultatet eller genom sökordsannonsering där sökmotorn har
fått betalt för reklam som visas i samband med användningen av ett visst sökord och sökresultat
(sökordsbaserad marknadsföring).

Förvaltningsutskottet konstaterar att sökordsannonsering inte är tillåten enligt den pen-
ningsspelslag som föreslås i propositionen, eftersom den typen av marknadsföring inte finns bland
de marknadsföringskanaler som är tillåtna enligt 51 § 3 mom. Förteckningen över de marknads-
föringskanaler som är tillåtna enligt bestämmelsen är avsedd att vara uttömmande. Utskottet an-

Betänkande FvUB 28/2025 rd

ser också att sökordsannonsering inte kan jämföras med elektroniska publikationer som motsvarar tryckta medier i enlighet med 51 § 3 mom. 4 punkten.

Att tillåta sökordsannonsering öppnar en ny marknadsföringskanal för marknadsföring av penningsspel. Förvaltningsutskottet anser dock att det med tanke på propositionens kanaliseringssyfte är ändamålsenligt att sökordsannonsering tillåts, men på vissa villkor som anges i lagen. Att använda sökmotorer på nätet, som Google, som en daglig grundläggande aktivitet kan utsätta människor för marknadsföring av penningsspel — även dem som egentligen inte söker information om spel — om användningen av sökordsannonsering inte begränsas genom reglering.

Utskottet anser inte att det med tanke på lagens och de föreslagna bestämmelsernas mål för bekämpning av skadeverkningar är ändamålsenligt att utvidga den tillåtna marknadsföringen till alla digitala kanaler. En sådan ändring skulle avsevärt utvidga marknadsföringen av penningsspel och deras synlighet i den digitala miljön, där särskilt barn och unga tillbringar mycket tid.

Utskottet konstaterar att all marknadsföring av penningsspel är förenad med risker med tanke på spelandets skadeverkningar. Sökordsannonsering bedöms dock inte vara ett marknadsföringsmedel som avsevärt försvårar uppnåendet av regeringsprogrammets och propositionens mål att bekämpa skadeverkningar. De personer som exponeras för sökordsannonsering söker i regel information om penningsspel och använder sökord relaterade till ämnet. Utskottet föreslår således att 51 § 3 mom. i penningsspelslagen kompletteras med en ny 6 punkt om sökordsannonsering så som närmare anges nedan i detaljmotiveringen.

Bekämpning av tävlingsmanipulation och penningtvätt

Med tävlingsmanipulation avses bedräglig påverkan på tävlingens eller matchens gång eller slutresultat. Förvaltningsutskottet konstaterar att den föreslagna penningsspelslagen innehåller en rad bestämmelser om bekämpning av tävlingsmanipulation, såsom begränsningar av de vadhållningsobjekt som erbjuds, licenssökandens skyldighet att i samband med licensansökan presentera förfaranden för att upptäcka, förhindra och anmäla tävlingsmanipulation, licenshavarens skyldighet att avbryta vadhållningen och den årliga rapporteringsskyldigheten i fråga om misstänkt vadhållning och åtgärder mot tävlingsmanipulation.

Förvaltningsutskottet anser i likhet med kulturutskottet att det är viktigt att Finland också har inlett beredningen av en ratificering av Europarådets konvention om manipulation av resultat inom idrott (Macolinkonventionen). Syftet med konventionen är att bekämpa manipulation av idrottstävlingar genom att införa förebyggande och detekterande mekanismer, särskilt straffrättsliga påföljder. Dessutom främjar konventionen nationellt och internationellt samarbete mellan myndigheter, idrottsorganisationer och anordnare av vadslagning om idrott. I samband med ratificeringen av konventionen är avsikten att granska vilka ändringar i lagstiftningen konventionen eventuellt förutsätter.

Förvaltningsutskottet konstaterar dessutom att statsrådet har utfärdat ett principbeslut om en nationell strategi och ett nationellt åtgärdsprogram för bekämpning av korruption 2025—2027. En av åtgärderna är att utreda lagstiftningen om manipulation av idrottstävlingar. Enligt åtgärdsplanen genomförs utredningen som tjänsteuppdrag 2025—2027.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

Förvaltningsutskottet anser att det är viktigt att vidareutveckla lagstiftningen och andra åtgärder för att förebygga risken för tävlingsmanipulation och även penningtvätt. Sakkunniga har framfört att exempelvis kriminalisering av idrottsbedrägerier kan göra det möjligt att effektivare ingripa i tävlingsmanipulation också inom annan idrott än sådan som betraktas som näringsverksamhet. Förvaltningsutskottet betonar också till exempel att informationsutbytet ska effektiviseras. För att effektivisera bekämpningen av penningtvätt ser utskottet också det som viktigt att bedöma vilka lagstiftningsmässiga åtgärder som kunde vidtas för att se till att innehavaren av spelkontot och det bankkonto som ska kopplas till det är samma person och att medlen bara betalas på det bankkonto som innehas av samma person som har spelkontot.

Tillsyn över penningspelsverksamheten

Tillstånds- och tillsynsmyndighet enligt penningspelslagen ska från ikraftträdandet av penningspelslagen vara det nya Tillstånds- och tillsynsverket som inrättats genom regionförvaltningsreformen. Fram till dess ska Polisstyrelsen vara tillståndsmyndighet enligt penningspelslagen och övervaka också den penningspelsverksamhet som Veikkaus Ab bedriver med ensamrätt med stöd av lotterilagen. Bestämmelserna om tillsyn över penningspelsverksamhet och marknadsföring ingår i 5—8 kap. i den föreslagna penningspelslagen.

Enligt en bedömning till förvaltningsutskottet kommer antalet lagligen verksamma penningspelsbolag i riket i och med det nya penningspelssystemet att öka från nuvarande ett ensamrättsbolag till några tiotal bolag. Samtidigt förändras tillsynsmyndighetens uppgifter och myndigheten får nya uppgifter, av vilka de viktigaste är behandlingen av licensansökningar och tillsynen över att licensvillkoren uppfylls samt förvaltningen av spelspärrsregistret. Utskottet betonar tillsynsmyndighetens roll också vid tillsynen över aktörer utanför licenssystemet. För en effektiv tillsyn behövs dessutom ett fungerande informationsutbyte både mellan de behöriga nationella myndigheterna och på internationell nivå.

Målet är att kostnaderna för tillstånds- och tillsynsmyndighetens uppgifter i fortsättningen ska täckas med de ansöknings- och tillsynsavgifter som tas ut hos licenshavarna. Budgetfinansiering kommer dock att behövas i samband med genomförandet av reformen och eventuellt också senare. Förvaltningsutskottet betonar vikten av tillräckliga resurser för genomförandet av reformen. Genomförandet av tillsynen förutsätter adekvata personalresurser och betydande ändringar i de informationssystem som används vid tillsynen. Man bör också förbereda sig på fortsatt utveckling och underhåll av systemen.

Förslag till bestämmelser om beskattning

Det föreslås en enhetlig lotteriskattesats på 22 procent för penningspelsverksamheten. I enlighet med principerna för lotteribeskattningen är den som anordnar penningspel skattskyldig. Det föreslås att skatten liksom för närvarande beräknas på avkastningen, det vill säga på skillnaden mellan spelinsatserna och de vinster som betalats till spelarna, det så kallade spelöverskottet. Utgångspunkten när skattesatsen bestäms är att en hög kanaliseringsgrad ska uppnås samtidigt som ett högt skatteutfall tryggas, framgår det av propositionen.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

Finansutskottet konstaterar i sitt utlåtande (FiUU 2/2025 rd) att den föreslagna skattesatsen på 22 procent är motiverad. I fortsättningen är det motiverat att överväga en höjning eller differentiering av skattesatserna i syfte att öka skatteintäkterna. Utskottet hänvisar också till det som sägs i propositionen om att en enhetlig lotteriskattesats kan anses vara det mest motiverade alternativet med tanke på skatteintäkternas stabilitet, en förutsägbar och jämlik fördelning av skattebördan och den administrativa verkställbarheten. En enhetlig lotteriskattesats har också bedömts vara det alternativ som i så liten mån som möjligt snedvrider det ekonomiska beteendet.

Finansutskottet noterar att eftersom penningspelsvinster utanför penningsspelssystemet enligt den föreslagna 85 § i inkomstskattelagen är skattepliktig inkomst för mottagaren — med undantag för EU- eller EES-området — sträcker sig huvudregeln om att förlustbringande penningspel inte är avdragsgilla också till penningspel utanför penningsspelssystemet. Huruvida förluster på penningspel som inte omfattas av skattefriheten i regel är icke-avdragsgilla ska även i fortsättningen bedömas utifrån 29 § 1 mom. i inkomstskattelagen, som gäller avdragsgilla utgifter för inkomstens förvärvande, och 31 § 4 mom. i inkomstskattelagen, som gäller icke-avdragsgilla levnadsutgifter. Utskottet fäster uppmärksamhet vid eventuella problem som orsakas av att förluster från sådant sporadiskt penningspelande som fysiskt sker utanför EES inte kan dras av i beskattningen.

Förvaltningsutskottet konstaterar att propositionen inte innehåller något förslag till ändring av skattebehandlingen av förluster till följd av penningspel. Skattelagstiftningsfrågor hör inte till förvaltningsutskottets ansvarsområde, men enligt utredning till utskottet innebär tillåtande av avdragsrätt för levnadsutgifter i fråga om sporadiskt spelade skattepliktiga penningspel ett ingrepp i inkomstskattelagens centrala princip om avdragsgilla utgifter och därmed ett undantag från inkomstskattelagens system. Enligt utredning har det i samband med lagberedningen bedömts att det med tanke på en konsekvent reglering av penningspel inte är motiverat att utvidga avdragsrätten för förluster av penningspel eller att genom beskattningen uppmuntra eller stödja penningspel utanför penningsspelssystemet.

För att penningspelsverksamheten ska kunna öppnas för konkurrens förutsätts det enligt finansutskottets utlåtande att licenshavare som är etablerade i Finland i inkomstbeskattningen berörs av samma beskattningsprinciper som företag i andra branscher. Detta gäller också penningspelsverksamhet som bedrivs av licenshavare som hör till Veikkaus Ab:s och PAF:s (Ålands penningautomatförening) koncerner. I propositionen föreslås det att inkomstskattelagen ändras så att också de lotterier och den penningspelsverksamhet som Veikkaus Ab och PAF ordnar med ensamrätt omfattas av den normala samfundsbeskattningen. Enligt propositionsmotiven förtydligar en enhetlig skattesats beskattningen, står för konsekvens i regleringen av penningspelsverksamheten och kan också genomföras på ett budgetneutralt sätt för såväl riket som för Åland. Dessutom har en enhetlig skattemässig behandling ansetts främja transaktioner på marknadsvillkor mellan koncernbolag, eftersom en avvikelse från detta inte leder till skattefördelar på koncernnivå.

I enlighet med 49 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) återförs av statsmedel till landskapet Åland årligen i skatteavräkning beloppen av den på Åland debiterade samfundsskatten och den på Åland betalda lotteriskattens belopp. Finansministeriet och Ålands landskapsregering ska enligt 48 § i självstyrelselagen minst vart tredje år bedöma om det finns grunder enligt 47 § 2—4 mom. för att ändra avräkningsgrunden och ge sitt förslag till Ålandsdelegationen.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

Frågor som gäller penningspel som spelas som närings- eller yrkesverksamhet

Grundlagsutskottet lyfter fram specialmotiveringen till 85 § i penningspelslagen, där även beskattningspraxis för professionellt pokerspelande och professionell vadhållning behandlas. Grundlagsutskottet har tidigare fäst uppmärksamhet vid bedömningen av professionell vadslagning och pokerspel med avseende på egendomsskyddet enligt 15 § 1 mom. i grundlagen och näringsfriheten enligt 18 § 1 mom. i grundlagen. Utskottet har ansett att reglering om spärrar mot betalningsrörelse är problematiska med avseende på egendomsskyddet (GrUU 46/2021 rd, stycke 21—23). I ljuset av inkommen utredning kan det i de fall som beskrivs i motiven till det aktuella förslaget vara möjligt att inkomstskatten för vadhållning eller pokerspel som spelas i syfte att utöva yrke sammanlagt kan bli större än inkomsterna från yrkesutövningen.

Enligt grundlagsutskottets uppfattning står lagstiftning enligt vilken beloppet av skatten på inkomst som förvärvats genom laglig närings- eller yrkesutövning i enskilda fall kan bli större än den faktiska inkomsten från verksamheten i strid med förbudet mot konfiskatorisk beskattning och är därmed problematisk med tanke på egendomsskyddet och näringsfriheten. Däremot kan lösningar som baserar sig på beskattning av nettoinkomster allmänt taget anses uppfylla de krav som utskottet i sin praxis ställt på skattelagstiftning, förutsatt att skattebeloppet i övrigt uppfyller proportionalitetskravet. Grundlagsutskottet anser att förvaltningsutskottet i sitt betänkande bör beakta de konstitutionella anmärkningar som framförts ovan och försäkra sig om att regleringen är ändamålsenlig i fråga om dem.

Enligt utredning till förvaltningsutskottet är utgifterna för inkomstens förvärvande avdragsgilla enligt den gällande lagstiftningen, när verksamheten betraktas som näringsverksamhet eller annan förvärvsverksamhet, och skattebeloppet kan inte överstiga nettoinkomsten. Också penningspel bedöms i beskattningen beroende på om det är fråga om hobbyverksamhet, förvärvsverksamhet eller näringsverksamhet. Näringsverksamhet och annan förvärvsverksamhet är verksamhet som bedrivs i seriöst förvärvssyfte. Verksamheten anses ha ett seriöst förvärvssyfte om den realistiskt kan väntas generera mer inkomster än utgifter åtminstone på lång sikt. När det är fråga om näringsverksamhet eller annan seriös förvärvsverksamhet granskas utgifterna för förvärvsverksamheten i inkomstbeskattningen vanligen på årsnivå i enlighet med beskattningen av nettoinkomst genom att från de skattepliktiga inkomsterna dra av utgifterna för förvärvande och bibehållande av dem.

Enligt utredning har penningspel i regel inte ansetts vara seriös förvärvsverksamhet. Förluster till följd av penningspel har i nuvarande beskattningspraxis i regel behandlats som icke avdragsgilla levnadsutgifter. Penningspelens karaktär har varit utslagsgivande för huruvida de avdragsgilla utgifterna hänför sig till skattepliktiga penningspelvinster. Enligt utredning har det i beskattningspraxis inte i någon betydande utsträckning förekommit påståenden om att penningspel ska bedömas som näringsverksamhet eller annan förvärvsverksamhet.

Enligt utredning till utskottet har till exempel pokerspel kunnat betraktas som verksamhet som bedrivs i seriöst förvärvssyfte, om pokerspelaren under en längre tid, i praktiken under flera skatteår, får sina huvudsakliga förvärvsinkomster och sin utkomst av att spela poker. I beskattningspraxis har vadslagning och tippning betraktats som enskilda händelser, och en förlorad insats har inte ansetts ha någon inverkan på möjligheten att få vinst vid nästa vadslagning. Med stöd

Betänkande FvUB 28/2025 rd

av 29 § 1 mom. i inkomstskattelagen har en insats för ett vinstbringande vad eller en direkt vinstbringande tippning ansetts vara en utgift för inkomstens förvärvande. I beskattningspraxis har insatser för förlustbringande vad och tippningar inte ansetts utgöra utgifter för förvärvsverksamhet enligt 29 § 1 mom. i inkomstskattelagen, eftersom vadhållning och tippning inte har ansetts grunda sig på spelarens egen verksamhet och skicklighet på motsvarande sätt som i näringsverksamhet eller annan seriös förvärvsverksamhet.

Enligt utredning till förvaltningsutskottet prövas avgörandena i enskilda fall enligt den gällande lagstiftningen när det gäller om penningspelandet utgör förvärvsverksamhet eller inte. Frågan blir relevant om den skattskyldige får skattepliktiga penningspelsvinster från penningspel. Då kan det vara fråga om skattepliktig vinst på penningspel som ett penningspelsbolag tillhandahåller för att spelas i Finland utan licens enligt penningspelslagen (dvs. utan att ha licens erbjuder penningspel för att spelas i Finland) eller skattepliktig vinst på penningspel som anordnas utanför EU/EES-området. Hur rätts- och beskattningspraxis utvecklas blir utslagsgivande för hur det ska avgöras vad som enligt den gällande lagen i varje enskilt fall betraktas som förvärvsverksamhet och vilka utgifter som betraktas som utgifter för förvärvande av inkomst och därmed får dras av från de skattepliktiga inkomsterna. Förvaltningsutskottet tar inte ställning till tolkningen av lagen.

Spelande utanför systemet

Förvaltningsutskottet konstaterar att det fortfarande kommer att finnas aktörer som bedriver aktiv verksamhet utanför den reglerade marknaden. I propositionen föreslås metoder för att bekämpa utomstående verksamhet, såsom licensiering av programleverantörer, föreläggande att avlägsna lagstridigt marknadsföringsinnehåll eller annat innehåll samt administrativa påföljdsavgifter enligt den gällande lotterilagen samt vissa andra påföljder. Propositionen innehåller inga förslag till tekniska begränsningar av utomstående spelutbud och marknadsföring. Förvaltningsutskottet ser det som angeläget att man efter det att penningspelslagen trätt i kraft följer upp verksamheten på den nya penningspelsmarknaden och bedömer behovet av att föreskriva om betalnings- och nättrafikspärrar med beaktande bland annat av de tekniska genomförandemöjligheterna och de närmare kostnadseffekterna för banker och internetoperatörer. Samtidigt bör man också bedöma behovet av ett förbud mot spel utanför systemet och eventuella andra metoder. Dessutom måste tillsynsmyndigheternas behov av tilläggsresurser till följd av eventuella ändringar bedömas.

Reformens ikraftträdande

Penningspelslagen och de övriga föreslagna lagarna avses enligt propositionen huvudsakligen träda i kraft den 1 januari 2027. Men de bestämmelser i penningspelslagen som gäller ansökan om licens och förutsättningarna för beviljande av licens, myndigheternas rätt att få uppgifter i anslutning till licensförfarandet och den ersättning som betalas för ensamrättslicens ska träda i kraft redan vid ingången av 2026. Lagen om ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet ska enligt propositionen träda i kraft den 1 januari 2026 samtidigt som bestämmelserna om ersättning för ensamrättslicens i den nya penningspelslagen avses träda i kraft.

Förvaltningsutskottet ser det som lämpligt att ikraftträdandet av den nya penningspelslagen senareläggs med ett halvt år, alltså att lagen träder i kraft den 1 juli 2027. Därför behöver också vissa andra ikraftträdandebestämmelser i lagen ändras. Dessa bestämmelser gäller tidpunkten för över-

Betänkande FvUB 28/2025 rd

föringen av behörigheten för tillsynen över penningspelsbranschen från Polisstyrelsen till Tillstånds- och tillsynsverket, ikraftträdandet av bestämmelserna om licensförfarandet och vissa andra bestämmelser 2026 samt ikraftträdandet av bestämmelserna om licens för spelprogramvara. Bestämmelserna ingår i 106 § i den föreslagna penningspelslagen.

Utskottet anser utifrån inkommen utredning att det är motiverat att överföra tillsynsbehörigheten från Polisstyrelsen till Tillstånds- och tillsynsverket samtidigt som penningspelslagen träder i kraft, dvs. den 1 juli 2027. Ändringen motsvarar också den lösning som föreslås i propositionen. Den ändring som utskottet föreslår innebär att Polisstyrelsen fram till utgången av juni 2027 är licensmyndighet enligt penningspelslagen och behandlar ansökningar om ensamrätt och penningspelslicens. Polisstyrelsen övervakar dessutom fram till utgången av juni 2027 Veikkaus Ab:s penningspelsverksamhet med stöd av lotterilagen samt att aktörer utanför monopolsystemet inte anordnar eller marknadsför penningspel i strid med lotterilagen.

Förvaltningsutskottet föreslår att bestämmelserna om licensförfarandet och om ersättning till staten för ensamrättslicens och vissa andra bestämmelser träder i kraft den 1 mars 2026. Med tanke på beredningen av det praktiska genomförandet av reformen är det utifrån finansministeriets och Polisstyrelsens yttranden till utskottet möjligt att genomföra ikraftträdandet enligt propositionen den 1 januari 2026. Eftersom behandlingen av propositionen pågår i riksdagen och eftersom avsikten är att senarelägga ikraftträdandet av penningspelslagen 2027, anser utskottet att det är ändamålsenligt att penningspelslagen till den del den gäller licensförfarandet och vissa andra bestämmelser träder i kraft något senare än vad som föreslås i propositionen, dvs. den 1 mars 2026. Senareläggningen av ikraftträdandet till denna del gör det bland annat möjligt för Polisstyrelsen att efter det att penningspelslagen har stadfästs utfärda tekniska föreskrifter enligt penningspelslagen, och de som vill ansöka om licens får tid att sätta sig in i innehållet i de tekniska föreskrifterna innan de lämnar in ansökan. Också vissa andra verkställighetsåtgärder ges då lite mer tid.

Till följd av att regleringen om ersättning för ensamrätt enligt utskottets förslag ska träda i kraft den 1 mars 2026, avses också förslaget till lag om ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (lagförslag 14) träda i kraft den 1 mars 2026.

I propositionen föreslås en övergångsperiod för bestämmelserna om licens för spelprogramvara så att det blir möjligt att ansöka om sådan licens från och med den 1 januari 2027. Skyldigheten att endast använda spelprogramvara som tillhandahålls av innehavare av licens för spelprogramvara ska enligt propositionen tillämpas efter en övergångsperiod från och med den 1 januari 2028. När ikraftträdandet av penningspelslagen senareläggs är det ändamålsenligt att på motsvarande sätt senarelägga tillämpningen av bestämmelserna om licens för spelprogramvara med ett halvt år. Licenser kan då sökas från och med den 1 juli 2027. Från och med den 1 juli 2028 får innehavare av ensamrättslicens och penningspelslicens använda endast sådan spelprogramvara som innehas av innehavare av licens för spelprogramvara. Ändringen motsvarar då det etappvisa ikraftträdande som föreslås i propositionen.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

Fortsatt anordnande av Veikkaus Ab:s penningspel när den nya penningspelslagen träder i kraft

Förvaltningsutskottet har vid utfrågningen uppmärksamgjorts på bland annat att det i samband med ändringen av penningspelssystemet bör vara möjligt att smidigt fortsätta anordnandet av penningspel med stöd av lotterilagen i samband med och efter det att penningspelslagen trätt i kraft. Då får spelarna möjlighet att delta i Veikkaus Ab:s penningspel, till exempel Lotto eller vadhållningsspel, så att spel som köpts före och efter den nya lagens ikraftträdande kan delta i samma dragning eller spela på samma vadhållningsobjekt, förutsatt att den nya regleringen motsvarar den tidigare regleringen. Utskottet anser utifrån inkommen utredning att detta är ändamålsenligt. Frågan är dock förknippad med rättsliga och tillsynsmässiga aspekter som bör beaktas i övergångsbestämmelserna i den föreslagna lagen om ändring av lotterilagen (lagförslag 2).

Förvaltningsutskottet anser det motiverat att på sådana penningspel som har anordnats innan den nya penningspelslagen träder i kraft och som inte har slutförts när den nya lagen träder i kraft tillämpas de spelregler som utfärdats genom förordning av inrikesministeriet och som gällde vid ikraftträdandet. Således tillämpas på penningspel som inte är slutförda när den nya penningspelslagen träder i kraft samma spelregler fram till dragningen och avgörandet av resultaten. Samtidigt måste det dock beaktas att man kan delta i samma dragning eller samma vadhållningsobjekt också efter att den nya penningspelslagen trätt i kraft. I fråga om de penningspel som fortfarande ska omfattas av ensamrätt, såsom Lotto, tillämpas då de spelregler som utfärdas med stöd av penningspelslagen genom förordning av inrikesministeriet. Spelreglerna måste motsvara de spelregler som utfärdats med stöd av lotterilagen för att det i praktiken ska vara möjligt att delta i samma spel. Enligt utredning till utskottet är det möjligt att vid beredningen av inrikesministeriets förordning se till att spelreglerna motsvarar varandra.

Däremot föreskrivs det inte längre genom förordning av inrikesministeriet om spelregler för penningspel som hör till den konkurrensutsatta marknaden, såsom vadhållning, utan innehavarna av penningspelslicens svarar själva för utarbetandet av spelreglerna. I fråga om den konkurrensutsatta marknaden ingår det inte i penningspelslagen något bemyndigande att genom förordning av inrikesministeriet utfärda spelregler. I penningspelslagen föreslås inte heller några bestämmelser om myndighetsgodkännande på förhand eller i efterhand av de spelregler som innehavarna av penningspelslicens har utarbetat. Veikkaus Ab ska alltså själv se till att reglerna motsvarar varandra. Veikkaus Ab ska samarbeta med tillsynsmyndigheten. Utskottet konstaterar att det i 76 § 4 mom. i penningspelslagen föreskrivs om tillsynsmyndighetens rätt att temporärt förbjuda anordnandet av penningspel, om spelarnas rättssäkerhet eller tillsynen över anordnandet av penningspel äventyras och risken för missbruk ökar eller dragningens tillförlitlighet äventyras på annat sätt.

Även tillsynen över anordnandet av penningspel behöver ordnas. Om anordnandet av penningspel som inletts under lotterilagens giltighetstid övervakas i enlighet med lotterilagen och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den, innebär det att den nuvarande tillsynen och tillsynen enligt den nya penningspelslagen genomförs parallellt, vilket också kan ha konsekvenser för resurserna. Utskottet anser därför att det är motiverat att verkställigheten övervakas i enlighet med penningspelslagen efter det att den lagen har trätt i kraft. I praktiken innebär detta till exem-

Betänkande FvUB 28/2025 rd

pel att dragningen övervakas på samma sätt oberoende av om spelaren har deltagit i spelet före eller efter ikraftträdandet av penningspelslagen.

Utskottet konstaterar att tillsynen enligt penningspelslagen avviker från den nuvarande tillsynen. När den nya penningspelslagen har trätt i kraft används inte längre officiella övervakare som förordnats av myndigheten för att säkerställa att dragningarna med fysiska dragningsanordningar är tillförlitliga och slumpmässiga, och tillsynsmyndigheten varken fastställer resultaten eller kontrollerar att de är slumpmässiga. Tillsynsmyndigheten övervakar inte heller längre att uppgifterna i Veikkaus Ab:s spelsystem och tillsynssystemet motsvarar varandra. De övervakningsdata som lämnas till Polisstyrelsen under lotterilagens giltighetstid är i ett annat format än i det nya tillsynssystemet. Således kan programvaran behöva utvecklas för att speldata enligt lotterilagen och penningspelslagen ska kunna hanteras i samma system. Veikkaus Ab svarar i enlighet med 46 § i lotterilagen för att staten får ersättning för tillsynskostnaderna. Dessutom bör det beaktas att uppgifter som för närvarande är relevanta för tillsynen överförs från Veikkaus Ab:s spelsystem till tillsynssystemet nästan i realtid, medan uppgifterna enligt 45 § i penningspelslagen ska vara tillgängliga för myndigheterna inom en rimlig tid från det att penningspelet avslutades, vilket enligt propositionsmotiven betyder cirka två veckor.

De nuvarande spelreglerna som utfärdats genom förordning av inrikesministeriet innehåller bestämmelser om tillsynen över anordnandet av penningspel. Utskottet anser att lagens övergångsbestämmelser så tydligt som möjligt bör ange vilka förordningsbestämmelser om spelreglerna som blir tillämpliga. Enligt utredning till utskottet rör det sig om bestämmelserna om vinstfördelning, återbetalning av spelinsatser, största tillåtna spelinsatser och spelvinster i penningautomater och kasinospel samt om dragning i penninglotterier, tippningsspel, vadhållningsspel och tospel, med undantag av bestämmelserna om tillsyn över anordnandet av penningspel.

Tillstånds- och tillsynsverket blir behörig tillsynsmyndighet när den nya penningspelslagen träder i kraft. Avsikten är att Tillstånds- och tillsynsverket också ska övervaka anordnandet av penningspel som börjat innan penningspelslagen trädde i kraft utifrån de spelregler som utfärdats med stöd av lotterilagen och som gällde innan lagen trädde i kraft. Dessutom övervakar Tillstånds- och tillsynsverket anordnandet av Veikkaus Ab:s penningspel som inletts efter att den nya penningspelslagen trätt i kraft utifrån de spelregler som med stöd av penningspelslagen utfärdats genom förordning av inrikesministeriet och Veikkaus Ab:s egna spelregler. Därför är det särskilt viktigt att i enlighet med det som sägs ovan se till att regleringen och Veikkaus Ab:s spelregler motsvarar varandra. Utskottet anser att övergångsbestämmelserna behöver kompletteras med en bestämmelse om att Tillstånds- och tillsynsverket är behörig myndighet att övervaka anordnandet av Veikkaus Ab:s penningspel som inletts innan penningspelslagen trädde i kraft utifrån de spelregler som utfärdats med stöd av lotterilagen, eftersom Tillstånds- och tillsynsverkets tillsynsbehörighet grundar sig på penningspelslagen och inte på lotterilagen.

Regeringen föreslår att det i 106 § i penningspelslagen tas in en övergångsbestämmelse enligt vilken de arkiv, register och datamaterial som bildats vid Polisstyrelsen före lagens ikraftträdande ska överföras från Polisstyrelsen till Tillstånds- och tillsynsverket. Utskottet anser att en motsvarande övergångsbestämmelse också behöver fogas till lotterilagen för att säkerställa att behövligt datamaterial överförs till Tillstånds- och tillsynsverket i fråga om penningspel som inletts före ikraftträdandet av penningspelslagen.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

Dessutom ser förvaltningsutskottet det som nödvändigt att Veikkaus Ab i rätt tid och tydligt informerar spelarna om de ändringar som sker i samband med att den nya penningsspelslagen träder i kraft och om deras inverkan på penningsspelet och på anordnandet av och tillsynen över penningsspel. Utskottet ser det också som nödvändigt att Veikkaus Ab tillräckligt tidigt för tillsynsmyndigheten lägger fram en plan över vilka penningsspel bolaget har för avsikt att anordna i övergångsskedet mellan den gällande lotterilagen och den nya penningsspelslagen. Också i övrigt kan fortsatt anordnande av penningsspel när den nya penningsspelslagen träder i kraft vara förenat med behov av att bedöma till exempel rättsliga och tekniska frågor i samarbete mellan tillsynsmyndigheten och Veikkaus Ab. Dessutom ser utskottet det som nödvändigt att Veikkaus Ab ser till att reglerna för spel som anordnas på den konkurrensutsatta marknaden motsvarar reglerna för spel som anordnas före lagens ikraftträdande.

Spelande av Veikkaus Ab:s kupongspel på Åland

I samband med utskottsbehandlingen aktualiserades frågan om spelande av Veikkaus Ab:s kupongspel på Åland eller erbjudande av kupongspel till åländska personer. Utskottet konstaterar att frågan bör granskas ur tre olika perspektiv: 1) tillhandahållande av Veikkaus Ab:s kupongspel elektroniskt via nätet, 2) tillhandahållande av Veikkaus Ab:s kupongspel i riket på fysiska spelplatser för åländska personer och 3) tillhandahållande av Veikkaus Ab:s kupongspel på Åland. I landskapet Åland hör lotterilagstiftningen med stöd av självstyrelselagen för Åland (1144/1991) till lagtingets lagstiftningsbehörighet. Bestämmelser om anordnande av lotterier i landskapet Åland finns i landskapslagen om lotterier 1966:10. Ålands landskapsregering svarar för tillsynen över penningsspelverksamheten. Rikets lagstiftning kan inte reglera frågor som hör till landskapets behörighet. På grund av självstyrelselagens bestämmelser om behörighetsfördelningen och högsta domstolens avgörande HD 2005:27 blir den föreslagna nya penningsspelslagen inte tillämplig i landskapet. Finland har således två separata penningsspelssystem och penningsspelslagstiftningar, vilket är avgörande för bedömningen av Veikkaus Ab:s penningsspel i förhållande till Åland och personer som bor eller vistas på Åland.

I fråga om elektroniska penningsspel föreskriver penningsspelslagens 21 § 1 mom. om kravet på bostadsort om skyldigheten att som spelare registrera endast sådana fysiska personer som är stadigvarande bosatta inom rikets territorium. Syftet med bestämmelsen är att respektera det regionala tillämpningsområdet för en annan stats eller regions lagstiftning så att det i lag reglerade anordnandet av elektroniska penningsspel inte strider mot lagstiftningen i någon annan stat eller region. I fråga om landskapet Åland är det fråga om att det med licens enligt rikets penningsspelslagstiftning inte är möjligt att bedriva penningsspelverksamhet elektroniskt via nätet och erbjuda spel för att spelas av personer bosatta i landskapet. Bestämmelsen respekterar således behörighetsfördelningen enligt självstyrelselagen för Åland. Förvaltningsutskottet konstaterar att det med stöd av den föreslagna regleringen inte är möjligt att erbjuda åländska personer kupongspel via nätet. På motsvarande sätt kan kupongspel via nätet inte tillhandahållas en person som är bosatt i någon annan stat, utan som spelare kan enligt den föreslagna 21 § registreras endast en person som stadigvarande bor inom rikets territorium.

I fråga om kupongspel på rikets fysiska spelplatser konstateras det i specialmotiveringen till 21 § att bestämmelsen om kravet på bostadsort i riket inte utgör något hinder för licenshavare att tillhandahålla andra än elektroniska penningsspel, dvs. fysiska penningsspel, för spel i riket för spela-

Betänkande FvUB 28/2025 rd

re som är stadigvarande bosatta utanför riket medan de vistas inom rikets territorium. Rent konkret kan detta avse till exempel en person som bor på Åland och som är på besök inom rikets territorium. Enligt utredning till förvaltningsutskottet har Veikkaus Ab inlett ett projekt för att möjliggöra kundrelationer för personer som är fast bosatta utanför riket enligt avtalsvillkoren så att det är möjligt att spela kupongspel på fysiska försäljningsställen.

De ovan beskrivna skillnaderna mellan penningspel på nätet och på fysiska spelplatser beror enligt utredning på behörighetsfördelningen mellan riket och landskapet enligt självstyrelselagen för Åland och kan inte avgöras i samband med behandlingen av denna proposition.

Enligt utredning till utskottet har Veikkaus Ab fram till utgången av 2017 beviljats tillstånd av Ålands landskapsregering att tillhandahålla vissa penningspel i landskapet. Veikkaus Ab upphörde med sin penningspelsverksamhet på Åland den 31 december 2017. Därefter har man med tanke på en eventuell fortsatt verksamhet utrett lagstiftningsmässiga och EU-rättsliga ramvillkor i samarbete med landskapsregeringen samt olika ministerier och Polisstyrelsen. Frågan har inte ingått i uppdraget för lagstiftningsprojektet för en reform av penningspelssystemet. Förvaltningsutskottet anser dock att det är viktigt att diskussionerna mellan riket, landskapet Åland, Veikkaus Ab och andra parter fortsätter för att man ska kunna finna praktiska och juridiskt hållbara lösningar så att Veikkaus Ab kan återvända till Åland om Veikkaus Ab och landskapet så önskar.

Skraplotter som ges som gåva

En fråga som inte anknyter till penningspelsreformen men som aktualiserats under utskottsbehandlingen är att det bör bli tillåtet att ge Veikkaus Ab:s skraplotter (snabblotter med penningvinst) som gåva. Lotterilagen har kompletterats med bestämmelser om obligatorisk identifiering vid allt penningspelande genom lag 1284/2021. Enligt Veikkaus Ab möjliggjorde lagstiftningen fullständig identifiering för spel, vilket har varit ett viktigt inslag i byggandet av bolagets ekosystem för ansvarsfullt spelande. Skraplotterna började omfattas av identifieringen vid ingången av 2024. Det faktum att skraplotter inte kan ges som gåva grundar sig enligt Veikkaus Ab på Polisstyrelsens tolkning av den gällande lotterilagen att den som köper penningspelet och den som löser in penningspelsvinsten ska vara samma fysiska person.

Sakkunniga har framfört att den föreslagna penningspelslagen och den gällande lotterilagen bör ändras så att det är möjligt att lösa in skraplotter som getts som gåva utan obligatorisk identifiering som innebär att både den som köpt lotten och den som löser in vinsten måste vara registrerade som kund hos Veikkaus Ab. På detta sätt har det ansetts möjligt att säkerställa att spelandet hålls under behörig tillsyn, att minderårigas deltagande förhindras och att de kontrollmetoder som används för att förebygga skadeverkningar av penningspelandet beaktas.

Enligt utredning till utskottet finns det olika aspekter på frågan. Genom ändringen av lotterilagen, som innebär att man övergick till identifierat spelande i alla penningspel, har syftet varit att effektivisera ensamrättssystemets förmåga att motverka skadeverkningar av penningspel och att stärka ensamrättssystemets EU-rättsliga godtagbarhet. Enligt utredning anses det inte problemfritt att ge penningspel som gåva med tanke på de mekanismer genom vilka skadeverkningarna uppstår. För personer som har haft spelproblem kan det öka risken för att spelandet blir okontroll-

Betänkande FvUB 28/2025 rd

lerat om de får en lott i gåva. I förslaget ses också element som uppmanar till och normaliserar spelande.

Utskottet förutsätter att statsrådet utan dröjsmål utreder möjligheterna att tillåta att skraplotter ges som gåva och att statsrådet vidtar de lagstiftningsåtgärder som kan behövas (*Utskottets förslag till uttalande 4*).

DETALJMOTIVERING

1. Penningspelslagen

4 §. Övriga definitioner. I slutet av definitionsbestämmelsen i 7 punkten föreslår utskottet att ordet ”produkt” ändras till ”nyttighet”, som används i samma bestämmelse och avser andra produkter än penningsspelprodukter.

10 §. Sökandens tillförlitlighet och lämplighet. Utskottet föreslår att 5 mom. stryks som onödigt. Bestämmelser om rätten att utarbeta en fullgöranderapport för utredning av tillförlitligheten och lämpligheten enligt 10 § i penningsspelslagen föreslås nämligen i 6 § i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi (1207/2010, lagförslag 15).

11 §. Ansökan om licens. I 2 mom. föreslås bestämmelser om vad som ska fogas till licensansökan. En del av de handlingar som avses i momentet är utredningar. Därför föreslår utskottet att det inledande stycket i 2 mom. i den finska versionen kompletteras med ”tai selvitykset”. För att den svenska versionen ska stämma överens med den finska föreslår utskottet att den kompletteras med ”uppgifter eller”.

Dessutom föreslår utskottet att ordet ”torjunnasta” i 3 mom. 7 punkten i den finska versionen ersätts med ”estämisesestä” i enlighet med terminologin i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017). Ändringen påverkar inte den svenska texten.

18 §. Licenshavarens skyldighet att anmäla ändringar samt ändring av licensen. Utskottet föreslår en teknisk precisering i 2 mom. i den finska versionen genom att ordet ”kyseisen” fogas till momentet. Syftet är att förtydliga att överföringen av det bestämmande inflytandet hänvisar till den juridiska person som avses i början av bestämmelsen. Ändringen påverkar inte den svenska texten.

26 §. Erbjudande av andra nyttigheter och bonusspelpengar som ges till kunden. I 3 mom. föreslår utskottet en ändring av teknisk natur för att förenhetliga de begrepp som används i paragrafen. Paragrafen innehåller bestämmelser om både kundförmåner och bonusspelpengar. Det föreslagna 3 mom. gäller bonusspelpengar, men i lagförslaget används begreppet kundbonus. För att förtydliga skillnaden mellan kundförmån och bonusspelpengar ersätts uttrycket ”erbjudande av kundbonusar” med ordet ”detta”, som avser givandet av bonusspelpengar.

29 §. Spärrande av spelandet. Utskottet föreslår en teknisk ändring i 1 mom. för att ordet ”spelande” ska hänvisa till den spelare som avses i momentet. Med andra ord ska spelaren kunna

Betänkande FvUB 28/2025 rd

blockera sitt eget spelande genom att meddela tillsynsmyndigheten. Dessutom föreslås det att 5 mom. preciseras med ”för spelaren”.

34 §. Omsorgsplikt. Utskottet föreslår en teknisk precisering i 3 mom. Licenshavaren ska fastställa förfaranden för att kontakta spelarna i situationer där licenshavaren upptäcker eller misstänker att det är fråga om skadligt penningspelande. Ändringen påverkar inte den svenska texten.

48 §. Förfaranden för att upptäcka och förhindra oegentligheter samt underrättelseskyldighet. Utskottet föreslår att 4 mom. ändras så att omnämnandet av innehavare av ensamrättslicens stryks i första meningen, eftersom vadhållning kan anordnas endast med stöd av penningspelslicens och därmed avbrytas endast av innehavaren av penningspelslicens. Förfarandena för underrätta tillsynsmyndigheten enligt momentets andra mening gäller däremot både innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens.

50 §. Inlösning av vinster. Utskottet föreslår att 5 mom. i den finska versionen kompletteras med ordet ”yhden” för att ordalydelsen ska stämma överens med 1 och 2 mom. Ändringen påverkar inte den svenska texten.

51 §. Reglering av marknadsföringen. Utskottet föreslår att begreppet ”måttfull” i 2 mom. preciseras på grund av grundlagsutskottets konstitutionella anmärkning.

Utskottet föreslår i enlighet med det som konstateras i övervägandena ovan att 3 mom. kompletteras med en ny 6 punkt där sökordsannonsering tillåts på vissa villkor. På grund av den nya punkten är det nödvändigt att göra en teknisk ändring i 5 punkten.

Enligt utskottets förslag till ny 6 punkt får penningspel och innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens vilka anordnar penningspelen marknadsföras i sökmotorer på nätet, när användaren som sökord använder ord som direkt anknyter till licenshavaren eller ett penningspel som denna anordnar.

I den nya 6 punkten som utskottet föreslår avses med direkt anknytning att ordet har en fast koppling till licenshavaren eller det penningspel som denna anordnar och på ett ändamålsenligt sätt är kopplat till kanaliseringsgrunden för marknadsföringsbestämmelserna. Utskottet anser att det med tanke på målet att bekämpa skadeverkningar av penningspel inte kan anses ändamålsenligt att människor ofrivilligt exponeras för marknadsföring av penningspel när de använder andra sökord än sådana som direkt anknyter till licenshavaren eller penningspelet. Till exempel användning av sökord med sporttema får inte leda till marknadsföring av vadhållningsspel. Inte heller får sökord med mer generell innebörd leda till marknadsföring av penningspel ens i det fall att ordet ingår i penningspelets eller licenshavarens namn. Sökordsannonsering är tillåten vid sökträffar på ord med mer generell innebörd och sportrelaterade ord, om det i sökningen ingår ett ord som direkt anknyter till penningspel, såsom odds, vadslagning eller kasino. Till exempel sökresultatet för orden ”fotboll odds” får innehålla sökordsannonsering. Men i sökningen får det inte ingå ord som kan främja skadligt spelande, såsom att man tar lån för penningspel, till exempel ”lån för livebet” eller ”kasino snabbblån”. Utskottet konstaterar att enligt 52 § 11 punkten i den föreslagna penningspelslagen är marknadsföring av penningspel och koppling av penningspel till marknadsföring av andra produkter eller tjänster förbjudna om där ingår marknadsföring av krediter eller

Betänkande FvUB 28/2025 rd

andra motsvarande finansiella instrument. Enligt 7 kap. 13 § i konsumentskyddslagen (38/1978), som reglerar konsumentkrediter, förutsätts det för sin del särskilt att kreditgivaren vid marknadsföringen av en kredit inte kopplar användningen av krediten till speltjänster eller riktar marknadsföringen till konsumenter som kan antas använda krediten för penningsspelstjänster.

Utskottet anser att uteslutningen av sökordsannonsering som enbart gäller ord med en mer generell innebörd från den tillåtna sökordsannonseringen bidrar till att, i enlighet med målet att motverka skadeverkningar, dämpa ökningen av penningsspelens synlighet och normalisering. Om penningsspelande till exempel anknyts till en viss sport kan detta framställa spelande som vardagligt och normalt, och det är inte möjligt att förhindra att det riktar till minderåriga. Utskottet konstaterar att det enligt 52 § 3 punkten i den föreslagna penningsspelslagen är förbjudet att marknadsföra penningsspel och koppla marknadsföringen till marknadsföring av andra produkter eller tjänster genom att vardagliggöra penningsspelande genom att framställa penningsspelande som en del av vardagen eller jämställa det med en persons vardagliga rutiner. Dessutom ska den tillåtna marknadsföringen av penningsspel vara kopplad till licenshavaren eller till penningsspel som denne anordnar så att till exempel sökord som gäller elektroniska kasinospel eller elektroniska penningsspelautomat som anordnas av innehavare av penningsspelslicens inte får användas vid marknadsföringen av tippningsspel som anordnas av innehavaren av ensamrättslicens. På motsvarande sätt får sökord som hänför sig till penningsspel som anordnas av innehavare av penningsspelslicens inte användas vid marknadsföringen av penningsspel som anordnas av innehavaren av ensamrättslicens.

Utskottet konstaterar att man vid sökordsannonsering bör beakta bestämmelserna om marknadsföring av penningsspel i 4 kap. i penningsspelslagen, såsom bestämmelserna om måttfull marknadsföring och förbjudna marknadsföringsmetoder och marknadsföringssätt.

Utskottet föreslår en teknisk ändring i 4 mom. Ändringen påverkar inte den svenska texten.

52 §. Förbjudna marknadsföringsmetoder och marknadsföringssätt. På grund av grundlagsutskottets konstitutionella anmärkning föreslår förvaltningsutskottet att 1—7 punkten preciseras och att 15 punkten stryks.

Dessutom föreslår förvaltningsutskottet att 14 punkten stryks. Bestämmelsens ordalydelse kan på ett oändamålsenligt sätt innebära ett förbud, inte bara mot partnerskapsmarknadsföring utan också mot riktade digitala marknadsföringsmetoder som på annat sätt utnyttjar unika identifikationskoder för konsumentens nätrafik och samtidigt hänvisar till en webbplats för penningsspel. Förbudet mot partnerskapsmarknadsföring framgår av det föreslagna 51 § 3 mom., där det föreskrivs om tillåtna marknadsföringskanaler. Tillåten marknadsföring begränsas i momentet bland annat till licenshavarens egen webbplats och egna konton på sociala medier.

62 §. Utredningsskyldighet för tillsynsmyndighetens personal. Utskottet föreslår en språklig korrigering i det inledande stycket i 1 mom.

71 §. Bestämmande av tillsynsavgiften. Utskottet föreslår att första meningen i 5 mom. i den finska versionen preciseras med att det är skyldigheten att lämna uppgifter som förenas med vite.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

Ändringen påverkar inte den svenska texten. Dessutom föreslår utskottet att ordet ”avgiften” i 6 mom. ändras till ”tillsynsavgiften”.

79 §. Återkallande av licens. Utskottet föreslår att ordet ”torjunnasta” i 2 mom. 4 punkten i den finska versionen ersätts med ”estämissestä” i enlighet med terminologin i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism. Ändringen påverkar inte den svenska texten.

Utskottet föreslår att 3 mom. preciseras på grund av bristfällig konsekvens inom paragrafen. Enligt den reglering som föreslås i propositionen kan en licens som avses i penningsspeletslagen inte återkallas på grund av överträdelser av lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism, eftersom den lagen inte föreskriver om påföljdsavgift eller förbudsbeslut. För brott mot den lagen kan det påföras en administrativ påföljd eller ett bötes- eller fängelsestraff. Således kan villkoret enligt 3 mom. om att förfarandet ska fortsätta uppsåtligen efter påföljdsavgiften eller förbudsbeslutet i praktiken inte uppfyllas. Villkoret enligt 3 mom. kan heller inte uppfyllas i situationer som avses i 2 mom. 2 punkten, eftersom lämnande av oriktiga eller vilseledande uppgifter eller hemlighållande av uppgifter inte är förenat med påföljdsavgift i den föreslagna penningsspeletslagen och det inte heller är möjligt att meddela beslut om förbud.

80 §. Ordningsavgift. Utskottet föreslår att ordet ”anmälningsskyldigheten” i 1 mom. 1 punkten ersätts med ”skyldighet att komplettera uppgifter” i enlighet med 16 §, som bestämmelsen hänvisar till.

I 1 mom. 14 punkten föreslår utskottet att ordet ”året” preciseras till ”kalenderåret” i enlighet med 71 § 4 mom., som bestämmelsen hänvisar till.

Dessutom föreslår utskottet att paragrafens 4 mom. stryks som onödig. Enligt lagförslag 9 i propositionen ska ordningsavgifter enligt penningsspeletslagen och påföljdsavgifter som påförts av marknadsdomstolen verkställas i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av böter. Men lagen om verkställighet av böter har i och med en lagändring som träder i kraft den 1 januari 2026 (416/2025, RP 5/2025 rd) kompletterats med allmänna bestämmelser om påföljdens verkställbarhet och avskrivande. Därför behövs det i penningsspeletslagen som speciallag inga bestämmelser om verkställighet och avskrivande av ordningsavgift och påföljdsavgift. I lagen om verkställighet av böter föreskrivs det om den mottagande myndigheten och som huvudregel för alla påföljder anges att dessa är verkställbara när de vunnit laga kraft.

83 §. Verkställighet och avskrivande av ordningsavgift. På de grunder som konstaterats i samband med 80 § 4 mom. föreslår utskottet att 83 § endast ska innehålla en informativ hänvisning till lagen om verkställighet av böter, där det föreskrivs om verkställighet av ordningsavgift och om hur den betalningsskyldiges död inverkar på när påföljderna förfaller. Dessutom föreslås det att paragrafens rubrik ändras till ”Verkställighet av ordningsavgift”.

86 §. Påföljdsavgiftens förhållande till straffrättsliga bestämmelser. Utskottet föreslår att termen ”överträdelse” i paragrafen ersätts med ordet ”gärning” i analogi med den terminologi som på senare tid använts i liknande bestämmelser i annan lagstiftning (t.ex. lagarna 185/2025 och 184/2025, också t.ex. 265/2022).

Betänkande FvUB 28/2025 rd

90 §. Verkställighet och avskrivande av påföljdsavgift. På de grunder som konstaterats i samband med 80 § 4 mom. föreslår utskottet att också 90 § endast ska innehålla en informativ hänvisning till lagen om verkställighet av böter, där det föreskrivs om verkställighet av påföljdsavgift och om hur den betalningsskyldiges död inverkar på när påföljderna förfaller. Dessutom föreslås det att paragrafens rubrik ändras till ”Verkställighet av påföljdsavgift”.

100 §. Institutet för hälsa och välfärds rätt att få uppgifter. Utskottet föreslår att Institutet för hälsa och välfärds rätt att få uppgifter enligt 2 mom. kompletteras så att institutet också av tillsynsmyndigheten kan få de uppgifter som avses i 1 mom. 1—10 punkten, dock inte bötes- och straffregisteruppgifter. Enligt 1 mom. har institutet rätt att få de uppgifter som avses i 1—10 punkten också direkt av licenssökande och licenshavare, så det är inte fråga om att utvidga rätten att få uppgifter utan om att möjliggöra ändamålsenliga sätt att lämna ut uppgifter.

106 §. Ikraftträdande. Utskottet har ovan i sina överväganden sett det som lämpligt att den nya penningspelslagen träder i kraft den 1 juli 2027 i stället för den 1 januari 2027 så som föreslås i propositionen. På de grunder som anges i övervägandena föreslår utskottet att de bestämmelser som avses i 2 mom. träder i kraft den 1 mars 2026. Dessutom föreslår utskottet att det i 2 mom. preciseras att också 44 § träder i kraft den 1 mars 2026 för att tillsynsmyndigheten ska kunna godkänna de kontrollorgan som avses i 44 § redan från och med den tidpunkten.

Av de orsaker som följer av ikraftträdandet av penningspelslagen föreslår utskottet att den överföring av tillsynsbehörigheten från Polisstyrelsen till Tillstånds- och tillsynsverket som avses i 3 mom. ska träda i kraft samtidigt som penningspelslagen träder i kraft, dvs. den 1 juli 2027. Dessutom föreslår utskottet att tillämpningen av de bestämmelser som nämns i 4 mom. senare läggs med ett halvt år.

Utskottet föreslår att övergångsbestämmelserna kompletteras med ett nytt 7 mom., där det föreskrivs om finansministeriets och Tillstånds- och tillsynsverkets rätt att få uppgifter i samband med beredningen av genomförandet av reformen. Rätten att få uppgifter under övergångsperioden gör det möjligt för de myndigheter som nämns i bestämmelsen att i enlighet med 29 § 1 mom. 1 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) få de uppgifter de behöver för att genomföra och förbereda reformen. Rätten att få uppgifter är nödvändig för att uppdraget för ett av finansministeriet tillsatt projekt för genomförande av tillstånds- och tillsynsverksamheten enligt det nya penningspelssystemet ska kunna fullföljas. Skyldigheten att lämna ut uppgifter gäller Polisstyrelsen och de aktörer som handlar på dess vägnar, såsom leverantörer av informationssystem. Utgångspunkten är att uppgifterna lämnas ut i elektronisk form. Tillstånds- och tillsynsverket och finansministeriet ska komma överens med Polisstyrelsen om det närmare genomförandet av överlåtelsen.

2. Lagen om ändring av lotterilagen

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelsen. Utskottet föreslår i enlighet med sina överväganden ovan att övergångsbestämmelsen i lagförslaget kompletteras så att det blir möjligt att fortsätta anordnandet av Veikkaus Ab:s penningspel när den nya penningspelslagen träder i kraft.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

4. Lagen om ändring av lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism

7 kap. Tillsyn

2 §. Rätt att få uppgifter av rapporteringsskyldiga. (Ny). Propositionen innehåller inte något förslag som gäller denna paragraf. I 2 mom. föreskrivs det om Polisstyrelsens behörighet i förhållande till penningspelssammanslutningens ombud, det vill säga näringsidkare och sammanslutningar som förmedlar deltagaranmälningar och deltagaravgifter i anslutning till penningspelssammanslutningens penningspel. Polisstyrelsens här avsedda uppgifter ska överföras till Tillstånds- och tillsynsverket samtidigt som den nya penningspelslagen träder i kraft. Därför behöver 2 mom. ändras så att Polisstyrelsen ersätts med Tillstånds- och tillsynsverket.

3 §. Inspektionsrätt. (Ny). Propositionen innehåller inte något förslag som gäller denna paragraf heller. Av de orsaker som anges ovan i fråga om 7 kap. 2 § behöver Tillstånds- och tillsynsverket nämnas i 3 mom. i stället för Polisstyrelsen.

9. Lagen om ändring av 1 § i lagen om verkställighet av böter

1 §. Lagens tillämpningsområde. Paragrafen har ändrats genom en lag som träder i kraft den 1 januari 2026 (416/2025) bland annat så att 1 § 1 mom. 17 punkten om penningspelsverksamhet har blivit 1 § 2 mom. 7 punkten. I den bestämmelse som föreslås i den aktuella propositionen är det nödvändigt att beakta den här lagändringen. Därmed behöver också ingressen justeras.

15. Lagen om ändring av 6 § i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi

6 §. Syftet med fullgöranderapporter. Den nya 1 mom. 39 punkten föreslås i propositionen beskriva att fullgöranderapporten ska utarbetas för att stödja utredningen av tillförlitligheten och lämpligheten enligt 10 § i penningspelslagen. Eftersom 39 punkten har fogats till paragrafen med annat innehåll genom en lag som trädde i kraft den 1 juni 2025 (277/2025), föreslår utskottet att syftet med fullgöranderapporten anges i en ny 40 punkt. Därför behöver också lagens ingress justeras.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Förvaltningsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 3, 5—8, 10—14 och 16 i proposition RP 16/2025 rd utan ändringar.

Riksdagen godkänner lagförslag 1, 2, 4, 9 och 15 i proposition RP 16/2025 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Riksdagen godkänner fyra uttalanden. (Utskottets förslag till uttalanden)

Utskottets ändringsförslag

1.

Penningspelslag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens tillämpningsområde och syfte

I denna lag finns bestämmelser om penningspelsverksamhet och tillsynen av den.

Syftet med denna lag är att garantera rättsskyddet för dem som deltar i penningspel, att förhindra missbruk och brott i samband med penningspel samt att förebygga och minska skadeverningarna av penningspel.

Lagen tillämpas på penningspelsverksamhet som bedrivs i eller riktas till riket.

Lagen tillämpas inte på

1) fartyg som befinner sig inom rikets territorium, om det är fråga om oskadlig genomfart enligt Förenta Nationernas havsrättskonvention (FördrS 49–50/1996),

2) utländska luftfartyg som flyger över rikets territorium utan att trafikera en flygplats i riket,

3) penningspelande som sker i sociala situationer av privat karaktär och där vederlaget för penningspelet och den eventuella förlusten är skäliga och inte står i strid med betalningsförmågan hos den som deltar i penningspelet.

Denna lag gäller inte utlovande av slumpartade förmåner vid marknadsföring, om det för erhållande av förmånen inte krävs någon annan motprestation än köp av en nyttighet eller anbud om köp.

Bestämmelser om anordnandet av varuvinstlotterier finns i lotterilagen (1047/2001).

2 §

Allmänna bestämmelser om penningspelsverksamhet

Penningspel får anordnas endast av sådana juridiska eller fysiska personer som med stöd av denna lag har beviljats ensamrättslicens eller penningspelslicens.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

Spelprogramvara som används vid anordnandet av penningspel får tillhandahållas endast av en sådan juridisk eller fysisk person som med stöd av denna lag har beviljats licens för spelprogramvara.

Licens krävs inte för att ta emot avgifter eller förmedla vinster i anslutning till penningspel som anordnas av innehavare av ensamrättslicens eller innehavare av penningspelslicens och inte heller för att överlåta lokaler för att tillhandahålla penningspelautomater eller för användning av dragningsutrustning.

3 §

Definitioner av penningspel, av formerna för anordnande av dem samt av spelplatser

I denna lag avses med

1) *penningspel* spel där spelaren deltar mot ett penningvederlag och i vilka spelaren kan vinna pengar helt eller delvis på basis av slumpen,

2) *penningspelande* en helhet som består av köp och spelande av penningspel och inlösning av en eventuell penningvinst,

3) *penninglotteri* penningspel där pengar kan vinnas genom lottning så att lottningen genomförs och det säkerställs att dragningen är slumpmässig efter försäljningstiden i fråga om de kuponger som deltagit i dragningen,

4) *snabblotterier med penningvinst* penninglotterier som anordnas i spelsalar, på kasinon eller på spelplatser, och där dragningen och säkerställandet av att lotterna är slumpmässiga sker innan försäljningen inleds och där dragningen riktar sig till en begränsad grupp lotter och gemensamt till alla lotter i samma lotteriprodukt som säljs under samma försäljningstid och där spelaren inte kan påverka spelets slutresultat genom sina val i spelet,

5) *elektroniska snabblotterier med penningvinst* penninglotterier som anordnas elektroniskt och där dragningen och säkerställandet av att lotterna är slumpmässiga sker innan försäljningen inleds eller vid inköpstidpunkten, och där dragningen riktar sig till en begränsad grupp lotter och gemensamt till alla lotter i samma lotteriprodukt som säljs under samma försäljningstid och där spelaren inte kan påverka spelets slutresultat genom sina val i spelet,

6) *vadhållning med fasta odds* penningspel där spelaren har möjlighet att genom gissning av händelser eller resultat vid idrottstävlingar eller andra tävlingar delta i fördelningen av de vinster som bestäms enligt produkten av den penninginsats spelaren ställt och det odds som utvisar sannolikheten för spelobjektets resultat; vid vadhållning med fasta odds kan spelaren lösa ut vinsten helt eller delvis, även om vadhållningsobjektet ännu inte har något resultat,

7) *vadhållning med rörliga odds* andra än i 6 punkten avsedda penningspel där spelaren har möjlighet att genom gissning av händelser eller resultat vid idrottstävlingar eller andra tävlingar delta i fördelningen av vinster; vid vadhållning med rörliga odds kan spelaren lösa ut vinsten helt eller delvis, även om vadhållningsobjektet ännu inte har något resultat,

8) *virtuell vadhållning* penningspel där spelaren har möjlighet att delta i fördelningen av penningvinster som grundar sig på dragningar som åskådliggörs med animationer,

9) *tippningsspel* penningspel där spelaren har möjlighet att delta i fördelningen av vinster på grund av lottning av nummer, märke eller andra igenkänningstecken,

10) *elektronisk penningbingo* penningspel där deltagarna deltar med en elektronisk spelsedel med siffror, märke eller andra igenkänningstecken eller med ett därmed jämförbart elektroniskt verifikat och där vinsten baserar sig på organiseringen av lottbara nummer, märke eller andra

Betänkande FvUB 28/2025 rd

igenkänningstecken på spelarens verifikat och där vinsten bestäms utifrån hur organiseringen av igenkänningstecknen uppnås i en på förhand fastställd ordning,

- 11) *kasinospel* roulett-, kort- och tärningsspel samt andra därmed jämförbara penningspel,
- 12) *penningspelautomat* spelautomater eller anordningar som är avsedda för penningspel och är fast placerade på en viss plats och som kan ge spelaren vinst i form av pengar,
- 13) *elektroniskt kasinospel* roulett-, kort- och tärningsspel samt andra därmed jämförbara penningspel som anordnas elektroniskt,
- 14) *elektroniskt penningautomatspel* penningspel som anordnas elektroniskt och där spelavgiften, dragningen och vinstutbetalningen följer på varandra i en enhetlig spelhändelse,
- 15) *kombinationsspel* penningspel med en kombination av egenskaper hos formerna för anordnande i fråga om de penningspel som avses i 3–14 punkten,
- 16) *kasino* övervakade lokaler där det till spelarens förfogande kan ställas sådana penningspelautomater och kasinospel i vilka en eventuell förlust kan stå i uppenbar disproportion till åtminstone någon deltagares betalningsförmåga samt andra penningspel,
- 17) *spelsal* lokaler som uteslutande eller huvudsakligen reserverats för spelande av penningspel,
- 18) *spelplats* andra försäljningsställen för penningspel än spelsalar eller kasinon.

4 §

Övriga definitioner

I denna lag avses med

- 1) *penningspelsverksamhet* anordnande av penningspel, marknadsföring av penningspel samt tillverkning, tillhandahållande, installerande eller ändring av spelprogramvara,
- 2) *anordnande av penningspel* försäljning, förmedling eller tillhandahållande av penningspelsprodukter för att spelas i en fysisk eller elektronisk miljö,
- 3) *anordnande av penningspeli riket* försäljning, förmedling eller tillhandahållande av penningspelsprodukter för att spelas i en fysisk eller elektronisk miljö så att syftet med åtgärderna i anslutning till anordnandet och marknadsföringen av penningspel är att möjliggöra och främja deltagande i penningspel särskilt i riket,
- 4) *anordnare av penningspel* en fysisk eller juridisk person som anordnar penningspel,
- 5) *licenshavare* en fysisk eller juridisk person som har beviljats licens enligt denna lag för att anordna penningspel eller för att tillverka, tillhandahålla, installera eller anpassa spelprogramvara för anordnande av penningspel,
- 6) *spelkonto* ett konto hos innehavaren av ensamrättslicens eller innehavaren av penningspelslicens som öppnats för spelaren för penningspel,
- 7) *marknadsföring* reklam, indirekt reklam och annan säljfrämjande verksamhet; indirekt reklam är i synnerhet främjande av försäljningen av en produkt i samband med reklam för någon annan nytthet så att ett etablerat kännetecken för produkten eller dess säljare oförändrat eller ändrat så att det ändå kan kännas igen används som kännetecken för den andra nyttheten eller genom att reklamen för en annan nytthet på något annat sätt associerar till en bestämd produkt eller dess säljare,
- 8) *riktande av marknadsföring till riket* finskspråkigt marknadsföringsinnehåll, marknadsföringsinnehåll som riktar sig eller adresseras till konsumenter i riket, marknadsföring som sker i ri-

Betänkande FvUB 28/2025 rd

ket och andra marknadsföringsmetoder som på ovan nämnda sätt eller andra motsvarande sätt kan anses rikta sig till konsumenter som vistas i riket,

9) *sponsring* finansiering eller annat ekonomiskt stöd som den som anordnar penningspel erbjuder en organisation, ett evenemang, ett lag eller en enskild person och vars syfte är att främja försäljningen eller kännedomen om tjänsterna hos den som anordnar penningspel,

10) *skadeverkningar av penningspel* hälsomässiga, ekonomiska och sociala skadeverkningar som penningspelande ger upphov till,

11) *ombud* näringsidkare eller sammanslutningar som tar emot avgifter i anslutning till penningspel eller förmedlar vinster, eller överlåter lokaler för tillhandahållande av penningspelautomater eller för användning av dragningsutrustning,

12) *spelsystem* elektroniska informationssystem som anordnare av penningspel använder eller som används för dennes räkning vid anordnande av penningspel,

13) *spelprogramvara* programvara som används vid anordnandet av penningspel,

14) *spelhändelse* en insats som spelaren har ställt i spelet, ett resultatalternativ som spelaren har valt, val som spelaren har gjort och som är av betydelse med tanke på spelets slutresultat och objekt- och dragningsresultat samt eventuella vinster och förluster som lagras i spelsystemet hos innehavaren av ensamrättslicens eller innehavaren av penningspelslicens,

15) *spelkontotransaktion* anteckningar på spelkontot.

2 kap.

Ensamrättslicens, penningspelslicens och licens för spelprogramvara

5 §

Ensamrättslicens

Licens (*ensamrättslicens*) kan beviljas för följande former av anordnande av penningspel under de förutsättningar som anges i denna lag:

1) penninglotterier och tippningsspel,

2) penningspelautomater och kasinospel.

Det kan beviljas högst två ensamrättslicenser så att en licens beviljas för formerna för anordnande av de penningspel som avses i 1 punkten och en annan licens beviljas för de former av anordnande som avses i 2 punkten.

I fråga om sådana former av anordnande som avses i 1 mom. har innehavare av ensamrättslicens rätt att anordna penningspel som kombinationsspel, som kombinerar egenskaper av de former av anordnande som innehavaren har licens för.

En i 6 § i denna lag avsedd innehavare av penningspelslicens kan inte beviljas ensamrättslicens.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

6 §

Penningspelslicens

Licens (*penningspelslicens*) kan beviljas för följande former av anordnande av penningspel under de förutsättningar som anges i denna lag:

- 1) vadhållning med fasta odds,
- 2) vadhållning med rörliga odds,
- 3) virtuell vadhållning,
- 4) elektroniska kasinospel,
- 5) elektronisk penningbingo,
- 6) elektroniska penningautomatspel.

I fråga om sådana former av anordnande som avses i 1 mom. har innehavare av penningspelslicens rätt att anordna penningspel som kombinationsspel, som kombinerar egenskaper av de former av anordnande som innehavaren har licens för.

En i 5 § i denna lag avsedd innehavare av ensamrättslicens kan inte beviljas penningspelslicens.

7 §

Licens för spelprogramvara

Licens för spelprogramvara kan beviljas för att tillverka, tillhandahålla, installera eller anpassa spelprogramvara som används vid anordnande av licensbelagda penningspel enligt denna lag.

8 §

Allmänna förutsättningar för beviljande och giltighet av ensamrättslicens

Ensamrättslicens enligt denna lag ska beviljas ett aktiebolag som står under finska statens bestämmande inflytande enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen (1336/1997) och vars verksamhetsområde är anordnande av penningspel, om det utifrån den utredning som fåtts kan säkerställas att sökanden samt dess ägare och ledning uppfyller de krav på tillförlitlighet och lämplighet som föreskrivs i 10 § i denna lag.

Om en juridisk person som hör till samma koncern som en innehavare av ensamrättslicens anordnar penningspel inom de former för anordnande som avses i 6 § eller bedriver annan verksamhet än penningspelsverksamhet, ska denna verksamhet åtskiljas från den penningspelsverksamhet som bedrivs med stöd av ensamrättslicensen.

Alla ekonomiska relationer mellan innehavaren av ensamrättslicens och de bolag som hör till samma koncern som innehavaren av ensamrättslicens ska ordnas på marknadsvillkor. Innehavaren av ensamrättslicens ska dokumentera att de ekonomiska relationerna är ordnade på marknadsvillkor och på begäran lämna dokumentationen till tillsynsmyndigheten eller någon annan myndighet, om uppgifterna behövs för skötseln av en uppgift som föreskrivits för myndigheten i fråga.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

Verksamhet som hänför sig till penningspel som anordnas med stöd av ensamrättslicens och verksamhet som hänför sig till annan affärsverksamhet ska åtskiljas och de åtskilda verksamheternas spelwebbplatser, kundregister och spelkonton ska hållas åtskilda.

9 §

Allmänna förutsättningar för beviljande och giltighet av penningspelslicens och licens för spelprogramvara

Penningspelslicens och licens för spelprogramvara ska beviljas en fysisk eller juridisk person som avses i 2 § 1 mom. eller 3 § 1 eller 2 mom. i näringsverksamhetslagen (565/2023), om det utifrån den utredning som fåtts kan säkerställas att sökanden samt dess ägare och ledning uppfyller de krav på tillförlitlighet och lämplighet som föreskrivs i 10 § i denna lag.

För att licens ska beviljas en fysisk person förutsätts därtill att sökanden har uppnått myndighetsåldern, att sökandens handlingsbehörighet inte har begränsats med stöd av 18 § i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999) och att en intressebevakare inte har förordnats för sökanden med stöd av 8 § 1 mom. i den lagen.

10 §

Sökandens tillförlitlighet och lämplighet

Beviljande av ensamrättslicens och penningspelslicens förutsätter att sökanden är tillförlitlig och lämplig när det gäller att anordna penningspel. Beviljande av licens för spelprogramvara förutsätter att sökanden är tillförlitlig och lämplig när det gäller att tillverka, tillhandahålla, installera eller anpassa spelprogramvara som används vid anordnandet av penningspel.

Sökanden kan inte anses vara tillförlitlig och lämplig på det sätt som avses i 1 mom., om

1) sökanden under de fem år som föregår bedömningen har dömts till fängelsestraff eller samfundsbot, eller under de tre år som föregår bedömningen har dömts till bötesstraff för ett brott som kan anses visa att sökanden är uppenbart olämplig när det gäller att anordna penningspel eller att tillverka, tillhandahålla, installera eller anpassa spelprogramvara som används vid anordnandet av penningspel,

2) sökanden är försatt i konkurs eller inte i fråga om sin förmögenhet förmår sköta verksamheten och fullgörandet av sina lagstadgade skyldigheter,

3) sökanden har skulder som ska drivas in genom utsökning och som med avseende på sökandens betalningsförmåga är större än ringa eller skulder som har återsänts från utsökningen med ett intyg över medellöshetshinder,

4) sökanden har eller har under innevarande år eller de tre kalenderår som föregår det haft upprepade eller betydande försummelser av sina skyldigheter i fråga om skatter eller lagstadgade avgifter,

5) sökanden har meddelats näringsförbud eller tillfälligt näringsförbud,

6) sökandens licens enligt denna lag under de tre senaste åren har återkallats av någon annan orsak än på sökandens egen begäran,

7) sökanden under de tre år som föregår bedömningen har meddelats ett beslut om förbud eller påförts en påföljdsavgift för anordnande av penningspel eller marknadsföring av penningspel i strid med denna lag utan en sådan licens som avses i denna lag,

Betänkande FvUB 28/2025 rd

8) sökanden under de två år som föregår bedömningen, dock efter den 1 september 2024, har meddelats ett beslut om förbud eller påförts en påföljdsavgift för anordnande eller marknadsföring av penningsspel i strid med lotterilagen,

9) sökanden har lämnat väsentligt oriktiga uppgifter då den lämnat tillsynsmyndigheten uppgifter som avses i detta kapitel eller försummat att lämna de uppgifter som krävs,

10) sökanden på basis av ägande eller bestämmande inflytande direkt eller indirekt är föremål för sanktioner på basis av sanktionsbestämmelser eller nationella frysningsbeslut.

Om sökanden är en juridisk person gäller kravet på tillförlitlighet och lämplighet även ledamöter och ersättare i sökandens styrelse och personer som hör till sökandens operativa ledning samt personer som direkt eller indirekt innehar minst 25 procent av aktierna i aktiebolaget eller av den rösträtt som aktierna medför, eller motsvarande ägande- eller bestämmanderätt om det är fråga om en annan sammanslutning än ett aktiebolag.

Vid bedömningen av tillförlitligheten och lämpligheten när det gäller ägare och personer som hör till ledningen kan de omständigheter som avses i 2 mom. beaktas i fråga om sådana registrerade företag och sammanslutningar som avses i 3 § i företags- och organisationsdatalagen (244/2001) eller motsvarande sammanslutningar som är registrerade någon annanstans än i Finland och som direkt eller indirekt är kopplade till sökanden eller de personer som avses i 2 mom.

~~För att utreda sökandens tillförlitlighet och lämplighet kan tillsynsmyndigheten av Enheten för utredning av grå ekonomi begära en sådan fullgöranderapport som avses i 5 § i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi (1207/2010).~~

11 §

Ansökan om licens

Ensamrättslicens, penningsspelslicens och licens för spelprogramvara söks skriftligen hos tillsynsmyndigheten.

Till ansökan ska fogas följande **uppgifter eller** utredningar om sökanden och ägandet, ledningen och sökandens ekonomiska verksamhetsförutsättningar, om de inte redan är myndigheten tillhanda:

1) sökandens namn, personbeteckning och andra identifieringsuppgifter samt kontaktuppgifter för sökanden och sökandens kontaktperson,

2) sökandens juridiska form,

3) uppgifter som beskriver organisationens ägande- och besittningsförhållanden,

4) uppgift om sökandens ekonomiska situation,

5) uppgift om huruvida sökanden har meddelats näringsförbud eller temporärt näringsförbud,

6) bolagsordning, sökandens stadgar eller någon annan beskrivning av syftet med sökandens verksamhet,

7) en beskrivning av sökandens verksamhet,

8) uppgift om den tid för vilken licens söks,

9) bötes- och straffregisterutdrag för en fysisk person som är sökande,

10) bötes- och straffregisterutdrag för sökandens betydande ägare och personer som hör till den operativa ledningen.

Sökande av ensamrättslicens och sökande av penningsspelslicens ska därtill foga till ansökan

1) en utredning om de former för anordnande av penningsspel som sökanden planerar,

Betänkande FvUB 28/2025 rd

- 2) uppgift om den spelprogramvaruleverantör av vilken sökanden skaffar den spelprogramvara som används vid anordnandet av penningspel,
- 3) en utredning om var och hur penningspel ska marknadsföras,
- 4) uppgift om företrädaren för en sökande som är etablerad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
- 5) uppgift om de ombud som sökanden anlitar,
- 6) en utredning om sökandens förfaringssätt enligt 48 och 49 § och antalet utbildad personal för behandlingen av meningsskiljaktigheter, besvär och andra frågor som gäller penningspel samt om andra åtgärder som sökanden planerar för att upptäcka och förhindra tävlingsmanipulation,
- 7) en utredning om iakttagandet av skyldigheterna enligt bestämmelserna om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism i fråga om kundkontroll, utrednings- och rapporteringsskyldighet, riskbedömning och riskhanteringsmetoder.

Sökanden ska på begäran av tillsynsmyndigheten utan dröjsmål lämna sådana kompletterande uppgifter som behövs för att avgöra ärendet. Sökanden ska utan dröjsmål eller inom en tidsfrist som myndigheten angett meddela tillsynsmyndigheten om omständigheter och ändringar som påverkar riktigheten i fråga om de uppgifter som lämnats i ansökan om licens.

Tillsynsmyndigheten har rätt att lämna en utredning, ett svar eller någon annan handling som lämnats in obeaktad, om den handling som lämnats in är uppenbart bristfällig, den har lämnats in efter tidsfristen eller den till sitt innehåll inte motsvarar de uppgifter som tillsynsmyndigheten begärt eller det ärende som är under behandling.

Tillsynsmyndigheten får meddela närmare föreskrifter om innehållet i, formen för och bilagorna till ansökan om licens.

12 §

Företrädare för innehavare av penningspelslicens som är etablerade i ett tredjeland

Om en innehavare av penningspelslicens inte har en bostadsort i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller inte är etablerad i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, ska den ha en företrädare i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Företrädaren ska uppfylla förutsättningarna enligt 10 §. Sökanden ska i samband med ansökan om licens lämna tillsynsmyndigheten de uppgifter som avses i 11 § 2 mom. även i fråga om företrädaren.

Innehavaren av en penningspelslicens ska ge företrädaren fullmakt att företräda innehavaren av penningspelslicens hos finska myndigheter i alla ärenden som gäller den verksamhet som licensen avser, agera på penningspelslicenshavarens vägnar och ta emot stämningar mot innehavaren av penningspelslicens samt utöva yttranderätt själv eller genom någon annans förmedling.

13 §

Licensens innehåll

I en ensamrättslicens och i en penningspelslicens ska anges

- 1) ett licensnummer som specificerar innehavaren av ensamrättslicens eller penningspelslicens,
- 2) tillåtna former för anordnande av penningspel,

Betänkande FvUB 28/2025 rd

3) licensens giltighetstid.

I en licens för spelprogramvara ska de uppgifter som avses i 1 mom. 1 och 3 punkten anges.

14 §

Licensens giltighetstid

Ensamrättslicens beviljas för tio år i sänder.

Penningspelslicens och licens för spelprogramvara beviljas för högst fem år i sänder.

Penningspelslicens och licens för spelprogramvara kan beviljas för kortare tid, om

- 1) sökanden har ansökt om licens för en kortare tid,
- 2) verksamheten till karaktären är kortvarig.

15 §

Inledande och fortsättande av verksamheten

Licenspliktig verksamhet kan inledas omedelbart efter att licensen har beviljats, om inte något annat följer av licensens giltighetstid.

Om licenshavaren ansöker om en ny licens senast sex månader innan den gällande licensen löper ut, kan verksamheten fortsätta tills ärendet som gäller den nya licensen har behandlats.

16 §

Skyldighet att komplettera uppgifter

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska tillställa tillsynsmyndigheten licenshavarens företags- och organisationsnummer inom tre månader efter att licenshavarens penningspelsverksamhet har inletts.

17 §

Förbud mot överföring och överlåtelse av licens

Licensen och rättigheter som ingår i licensen får inte säljas eller på annat sätt överlåtas helt eller delvis till någon annan.

18 §

Licenshavarens skyldighet att anmäla ändringar samt ändring av licensen

Innehavare av ensamrättslicens, innehavare av penningspelslicens och innehavare av licens för spelprogramvara ska meddela tillsynsmyndigheten skriftligen om väsentliga förändringar som gäller licenshavarens verksamhet, ägande, ledning och ekonomiska verksamhetsförutsättningar inom två veckor från förändringen.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

Om licensen har beviljats en juridisk person och det bestämmande inflytandet över den juridiska personen som grundar sig på ägande, avtal eller något annat arrangemang överförs, ska licenshavaren skriftligen anmäla detta till tillsynsmyndigheten inom två veckor från det att bestämmanderätten överfördes.

Efter att en ensamrättslicens eller penningspelslicens har beviljats kan tillsynsmyndigheten på ansökan av innehavaren av ensamrättslicens eller penningspelslicens ändra licensen i fråga om de tillåtna formerna för anordnande som anges i den. Ändring av licensen förutsätter att förutsättningarna för beviljande av ensamrättslicens eller penningspelslicens enligt denna lag fortfarande uppfylls.

Om en innehavare av ensamrättslicens, innehavare av penningspelslicens eller innehavare av licens för spelprogramvara beslutar att väsentligt ändra arten eller omfattningen av sin verksamhet så att den beviljade licensen inte längre täcker den ändrade verksamheten eller så att förutsättningarna för beviljande av licens inte längre uppfylls, ska licenshavaren utan dröjsmål ansöka om ändring av licensen innan ändringen genomförs. Ändringen får inte genomföras förrän tillsynsmyndigheten har fattat beslut om att ändra licensen.

19 §

Ersättning som innehavare av ensamrättslicens betalar till staten

Innehavare av ensamrättslicens ska betala en ersättning till staten för ensamrättslicensen. Ersättningen är licensspecifik och betalning av den är en förutsättning för att ensamrättslicensen ska vara giltig.

Ersättningen som innehavare av ensamrättslicens betalar till staten består av följande poster:

1) en grundersättning som fastställs genom beslut av statsrådet och vars belopp motsvarar det uppskattade spelöverskottet av penningspel som anordnas med stöd av ensamrättslicensen under licensens hela giltighetstid minskad med den avkastning som kan anses vara skälig för penningspelsverksamheten som bedrivits med stöd av licensen i fråga; vid fastställandet av en skälig avkastning ska även en uppskattning av de årliga ersättningar som ska betalas enligt 2 punkten beaktas,

2) en årlig ersättning som fastställs kalenderårsvis genom beslut av statsrådet och vars belopp ska motsvara en av statsrådet fastställd proportionell andel av de faktiska spelöverskotten för de penningspel som anordnats med stöd av ensamrättslicensen under det föregående kalenderåret.

Den exakta tidsplanen för betalning av den grundersättning som avses i 2 mom. 1 punkten fastställs genom beslut av statsrådet. Innehavare av ensamrättslicens ska betala den årliga ersättning som avses i 2 punkten till staten första gången under det kalenderår som följer omedelbart efter licensens ikraftträdande och sista gången under det kalenderår som följer omedelbart efter licensens upphörande.

Om den årliga ersättning som fastställts enligt 2 mom. 2 punkten inte under licensens giltighetstid möjliggör täckande av de verksamhets- och kapitalkostnader som den penningspelsverksamhet som innehavaren av ensamrättslicens bedriver med stöd av licensen förutsätter samt en skälig avkastning av penningspelsverksamheten, kan statsrådet på ansökan av innehavaren av ensamrättslicens avvika från den proportionella andel som statsrådet bestämmer och som avses i den punkten när det fastställer den årliga ersättningen för det följande året, dock så att den proportionella andelen inte kan vara lägre än noll. Om ensamrättslicenshavarens avkastningsnivå för licensperioden överskrider en nivå som kan anses skälig, kan statsrådet efter att ha hört inneha-

Betänkande FvUB 28/2025 rd

varen av ensamrättslicens vid fastställandet av den proportionella ersättningen för nästa år höja den proportionella ersättningen jämfört med hur den i övrigt skulle fastställas i enlighet med 2 mom. 2 punkten.

Besvär över beslut som statsrådet har fattat med stöd av 2 mom. ska behandlas skyndsamt. Statsrådets beslut ska iakttas trots ändringssökande, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat. På ändringssökande tillämpas i övrigt vad som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). Sökande av ändring i statsrådets beslut påverkar inte giltighetstiden för licensen enligt 5 § i denna lag.

Närmare bestämmelser om fastställandet av ersättningar enligt 2 mom. och om bedömningen av det kapital som har bundits till penningspelsverksamheten, en skälig avkastningsnivå och verksamhetens intäkter och kostnader i anslutning till fastställandet av ersättningar kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 kap.

Anordnande av penningspel

20 §

Registrering av spelare och verifiering av spelarnas identitet

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska registrera en spelare. Personen som registreras ska vara en fysisk person som har fyllt 18 år.

När en spelare registreras ska innehavaren av ensamrättslicens och innehavaren av penningspelslicens verifiera spelarens identitet.

Närmare bestämmelser om verifiering av spelarens identitet kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Bestämmelser om de krav på kundkontroll som hänför sig till förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism finns i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017).

21 §

Krav på bostadsort

För elektroniska penningspel får innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens registrera endast fysiska personer som bor stadigvarande inom rikets territorium.

Vid anordnandet av elektroniska penningspel ska innehavaren av ensamrättslicens och innehavaren av penningspelslicens regelbundet under kundförhållandet kontrollera spelarens bostadsort.

Innehavaren av ensamrättslicens och innehavaren av penningspelslicens ska förhindra spelande av spel som anordnas elektroniskt om spelaren bor stadigvarande utanför riket.

Närmare bestämmelser om verifiering av spelarens bostadsort kan utfärdas genom förordning av inrikesministeriet.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

22 §

Spelkonto

Vid anordnande av penningspel ska innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens öppna ett personligt spelkonto för en registrerad spelare.

Vad som föreskrivs om öppnande av ett spelkonto i 1 mom. tillämpas dock inte när penningspel anordnas på ett kasino.

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska göra det möjligt för spelaren att se de medel som finns på spelarens spelkonto, spelkontotransaktionerna samt de begränsningar som gäller spelet under minst det gångna året. Därtill ska innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens erbjuda spelaren en funktion med hjälp av vilken spelaren kan bedöma sitt spelbeteende på månads- och årsnivå.

Innehavaren av ensamrättslicens och innehavaren av penningspelslicens ska hålla spelarens medel på spelkontot åtskilda från licenshavarens egna medel. Innehavaren av ensamrättslicens och innehavaren av penningspelslicens ska senast i samband med att spelkontot öppnas meddela spelaren hur medlen på spelkontot skyddas om innehavaren av ensamrättslicens eller innehavaren av penningspelslicens blir insolvent.

Närmare bestämmelser om spelkontot kan utfärdas genom förordning av inrikesministeriet.

23 §

Stängande av spelkonto

När ett spelkonto stängs ska innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens utan dröjsmål betala de återstående medlen på spelkontot till spelaren.

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens får inte ta ut någon avgift för att stänga spelkontot.

24 §

Åldersgräns för penningspelande

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens eller näringsidkare eller sammanslutningar som förmedlar deltagaransmälningar och deltagaravgifter i anslutning till penningspel eller som upplåter ett utrymme för tillhandahållande av penningspelautomater får inte låta personer under 18 år spela penningspel.

25 §

Förbud mot erbjudande av spel på skuld, gratisspel och rabatter

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens får inte anordna penningspel så att deltagandet i dem kan ske på skuld eller mot pant.

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens får inte förmedla lån för penningspelande.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens får inte erbjuda penningsspel avgiftsfritt, till nedsatt pris, med kombinerade erbjudanden eller genom att erbjuda spelpengar på annat sätt än i form av sådana bonusspelpengar för kunden som avses i 26 §.

26 §

Erbjudande av andra nyttigheter och bonusspelpengar som ges till kunden

Erbjudande av andra nyttigheter till ett nedsatt pris eller gratis är tillåtet under kundförhållandet för att upprätthålla det. Kundförmånen som erbjuds får inte strida mot god sed, den ska vara måttfull till sitt värde och omfattningen av spelet eller det att kunden inte spelar får inte inverka på grunderna för erbjudandet av kundförmånen eller på kundförmånens värde.

Under en etablerad kundrelations tid är det tillåtet att ge bonusspelpengar till ett måttligt belopp på lika villkor till kunder hos innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens. Erhållandet av bonusspelpengar får inte grunda sig på den tid som använts för spelet eller stå i proportion till det belopp som använts för penningsspel.

Före bonusspelpengar ges ska innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens säkerställa att **detta** inte äventyrar den skyldighet som innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens har att skydda spelarna mot överdrivet spelande enligt 34 §.

Villkoren för erhållande och användning av bonusspelpengar ska vara transparenta, tillgängliga för kunderna hos innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens och lätta att förstå.

Bonusspelpengar kan inte direkt växlas till pengar. Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens kan ställa ett högst femfaldigt omsättningskrav på bonusspelpengarna.

27 §

Begränsningar i anordnandet av vadhållning

Innehavare av penningspelslicens får inte anordna vadhållning

- 1) om händelser i eller resultat av penningsspel som anordnas med stöd av en ensamrättslicens,
- 2) om händelser eller resultat i tävlingar där den övervägande delen av deltagarna är under 18 år,
- 3) om händelser eller resultat i tävlingar som är stötande eller olämpliga från allmän synpunkt,
- 4) om tävlingar vars slutresultat kan vara förenat med en betydande risk för oegentligheter,
- 5) där objektet är brott mot tävlings- eller turneringsregler eller en idrottsgrens regler eller straff som följer av brott mot reglerna,
- 6) där objektet är val enligt 1 § 1 mom. i vallagen (714/1998),
- 7) där objektet är finansmarknaden.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

28 §

Spelande som identifierad

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska säkerställa att endast spelare som identifierats som registrerade spelare hos innehavaren av ensamrättslicens eller innehavaren av penningspelslicens kan spela penningspel.

Närmare bestämmelser om förfarandet för säkerställande av att spelaren är identifierad kan utfärdas genom förordning av inrikesministeriet.

29 §

Spärrande av spelandet

En spelare kan genom en anmälan till tillsynsmyndigheten spärra allt **sitt** spelande som kräver registrering.

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska göra det möjligt för spelaren att ställa spärrar för specifika spel eller former av anordnande i fråga om ensamrättslicenshavarens och penningspelslicenshavarens penningspel.

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens får inte låta spelare som har ställt en spelspärr spela de spärrade penningspelen.

Spelaren kan spärra spelandet tills vidare eller för viss tid. En spärr som gäller tills vidare gäller i minst ett år. Spelaren kan begära att en tills vidare gällande spärr undanröjs efter att minimitiden för spärren har löpt ut. Undanröjande av en tills vidare gällande spärr träder i kraft tre månader efter begäran om undanröjande av spärren.

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska göra det möjligt **för spelaren** att spärra spelande av ensamrättslicenshavarens och penningspelslicenshavarens penningspel så, att spärren träder i kraft omedelbart. Spelspärren gäller till utgången av det dygn som följer efter det att spärren ställts.

30 §

Licenshavarspecifik gräns för penningöverföring

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska säkerställa att det i penningspel som spelas via ett spelkonto används en licenshavarspecifik gräns för penningöverföring.

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska säkerställa att spelaren vid registrering som spelare eller senast före den första penningöverföringen ställer en gräns på hur mycket pengar spelaren sammanlagt högst kan överföra från sitt bankkonto till sitt spelkonto per dygn och månad (*gräns för penningöverföring per dygn och månad*).

Spelaren kan ändra de gränser för penningöverföring som spelaren ställt. Højningar av gränserna för penningöverföring träder i kraft följande dag i fråga om gränsen för penningöverföring per dygn och från ingången av följande månad i fråga om gränsen för penningöverföring per månad. Sänkningar av gränserna för penningöverföring träder i kraft omedelbart.

Anordnande av penningspel i fråga om innehavare om ensamrättslicens

Innehavare av ensamrättslicens ska anordna penningspel så att spelarens rättsskydd tryggas, att missbruk och brott i anslutning till penningspel kan förhindras och att skadeverkningarna av penningspel blir så små som möjligt.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs om

- 1) hur stor andel av de spelavgifter som insamlas vid anordnandet av penningspel som ska betalas till spelarna i form av vinster,
- 2) hur vinsterna ska avrundas,
- 3) maximiantalet penningspelautomater och kasinospel på spelplatser, i spelsalar och på kasinon,
- 4) maximiantalet spelsalar,
- 5) antalet kasinon, deras placeringsplatser och öppettider.

Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om fördelningen av oinlösta vinster, medel från avrundning av vinster och medel som inflyter från spelavgifter i situationer där det på grund av att dragningsresultatet i penningspel är slumpmässigt undantagsvis har betalats en mindre andel av spelavgifterna som vinster till spelarna än vad som ska betalas som vinster.

Genom förordning av statsrådet kan bestämmelser utfärdas om den tillåtna tiden för försäljning av penningspel.

Genom förordning av statsrådet kan det utfärdas bestämmelser om maximala förlustgränser per dygn, månad och år i fråga om penningautomatspel, elektroniska snabblotterier med penningvinst och elektroniska tippningsspel med snabb rytm.

Genom förordning av inrikesministeriet utfärdas bestämmelser om spelreglerna för penningspel som anordnas av innehavare av ensamrättslicens. Spelreglerna ska innehålla

- 1) bestämmelser om vinstfördelningen och återbetalningen av spelinsatser,
- 2) bestämmelser om de största tillåtna spelinsatserna och spelvinsterna i penningspelautomater och kasinospel,
- 3) bestämmelser om dragningen i penningspel.

I syfte att förebygga och minska skadeverkningarna av penningspel kan spelreglerna också innehålla

- 1) bestämmelser om spelens tempo och andra egenskaper som är specifika för olika spel eller former av anordnande,
- 2) bestämmelser om kvantitativa och tidsmässiga begränsningar som är specifika för olika former av anordnande, spel och spelare.

Innehavare av ensamrättslicens ska vid behov ställa kvantitativa och tidsmässiga begränsningar för spelandet av penningspel som är specifika för olika former av anordnande, spel och spelare samt ge spelaren möjlighet att själv ställa sådana begränsningar.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

32 §

Anordnande av penningspel i fråga om innehavare av penningspelslicens

Innehavare av penningspelslicens ska anordna penningspel så att spelarens rättsskydd tryggas, att missbruk och brott i anslutning till penningspel kan förhindras och att skadeverkningarna av penningspel blir så små som möjligt.

Genom förordning av statsrådet kan utfärdas bestämmelser om licenshavarspecifika maximala förlustgränser per dygn, månad och år i fråga om elektroniska penningautomatspel, elektronisk penningbingo, virtuella vadhållningsspel och elektroniska kasinospel, med undantag för elektroniska pokerspel.

Genom förordning av inrikesministeriet kan det föreskrivas om

- 1) de största tillåtna insatserna och spelvinsterna,
- 2) bestämmelser om spelens tempo och andra egenskaper som är specifika för olika spel och former av anordnande,
- 3) kvantitativa och tidsmässiga begränsningar som är specifika för olika former av anordnande, spel och spelare.

Innehavare av penningspelslicens ska vid behov ställa kvantitativa och tidsmässiga begränsningar för spelandet av penningspel som är specifika för olika former av anordnande, spel och spelare samt ge spelaren möjlighet att själv ställa sådana begränsningar.

33 §

Spelprogramvara som används av innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens får inte vid anordnandet av penningspel som nämns i den licens som beviljats dem utnyttja annan spelprogramvara än sådan som har tillverkats, tillhandahållits, installerats eller ändrats av en innehavare av licens för spelprogramvara.

Innehavare av licens för spelprogramvara får inte tillverka, tillhandahålla, installera eller ändra spelprogramvara för någon som anordnar penningspel inom rikets territorium eller riktar penningspelsutbud till rikets territorium och som inte har sådan licens för anordnande av penningspel som förutsätts i denna lag.

34 §

Omsorgsplikt

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska säkerställa att spelandet är förenligt med sociala och hälsomässiga aspekter för att skydda spelare mot överdrivet spelande och hjälpa dem att minska sitt spelande när det är motiverat. Omsorgsplikten omfattar bekämpning av överdrivet spelande genom kontinuerlig uppföljning och bedömning av spelbeteendet.

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska med hjälp av automatisk behandling av de personuppgifter som avses i 36 § 1 mom. 3–7 punkten bedöma spelarnas

Betänkande FvUB 28/2025 rd

risk för skadeverkningar av penningsspelandet och vid behov vidta åtgärder för att förebygga och minska de risker som observerats på basis av bedömningen. Ett beslut som förhindrar eller begränsar spelarens spelande får dock inte grunda sig enbart på automatisk behandling av personuppgifter.

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska fastställa förfaranden för att kontakta spelarna i situationer där licenshavaren upptäcker eller misstänker att spelarens spelande utgör skadligt penningspelande.

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska dokumentera alla situationer som avses i 3 mom. där de har kontaktat spelare.

35 §

Plan för egenkontroll

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens och deras ombud ska utarbeta en skriftlig plan för egenkontroll för att säkerställa att verksamheten är laglig samt iaktta planen och föra bok över genomförandet av den. Planen ska hållas uppdaterad, och innehavaren av ensamrättslicens och innehavaren av penningspelslicens ska se till att den personal som deltar i egenkontrollen känner till sina skyldigheter enligt denna lag och enligt planen. Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska inkludera en utredning om uppfyllandet av omsorgsplikten i planen för egenkontroll.

Ombudet ska på begäran lämna in planen för egenkontroll till tillsynsmyndigheten. Bestämmelser om lämnandet av planen för egenkontroll till tillsynsmyndigheten finns i 68 §.

Bestämmelser om egenkontroll i fråga om penningspelautomater finns i 38 §.

36 §

Rätt att behandla personuppgifter i fråga om innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens får behandla följande personuppgifter om sina kunder och deras spelande, om det är nödvändigt för att garantera rättskyddet för dem som deltar i penningspel, förhindra missbruk och brott, utreda missbruk eller för att förebygga och minska skadeverkningar av penningspel:

1) kundens medborgarskap och i fråga om utländska kunder uppgifterna i en handling som styrker kundens identitet,

2) ett fotografi av ett kasinos och en spelsals kund samt uppgifter som samlats in vid teknisk övervakning av ett kasino eller en spelsal enligt 42 §,

3) uppgifter om kundens störande beteende på ett kasino, i en spelsal eller annars i samband med penningspelande,

4) uppgifter om misstänkt eller konstaterat falskspel,

5) uppgifter om spärrande, förbud mot och begränsning av spelande,

6) uppgift om misstanke om penningspelande som orsakar skadeverkningar,

7) identifieringsuppgifter om kunden, uppgifter om spelhändelser samt andra uppgifter som hänför sig till kundrelationen hos innehavaren av ensamrättslicens och innehavaren av penningspelslicens, dock inte uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens får behandla i 1 mom. avsedda personuppgifter för de behandlingsändamål som anges i 1 mom. i fem år från det att uppgifterna registrerades eller spelförbudet eller förbudet mot marknadsföring upphörde.

37 §

Uppgifter som ska lämnas i samband med anordnandet av penningspel

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska för spelarna tillgängliggöra

- 1) regler och anvisningar för penningspelet,
- 2) uppgift om penningspelets pris,
- 3) uppgift om sannolikheten för vinst i penningspelet,
- 4) uppgift om penningspelets dragningshastighet,
- 5) en bedömning av penningspelets risk för skadeverkningar,
- 6) andra relevanta uppgifter om penningspelet än de uppgifter som avses i 1–5 punkten.

På varje lott eller på ett meddelande som ges gratis i samband med lottförsäljningen ska anges uppgifter om anordnandet av penninglotteriet, anordnaren samt antalet vinster, deras värde och typ.

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska därtill ge uppgifter om den beviljade licensen och om tillsynsmyndigheten samt uppgifter om åldersgränsen för penningspelande och om var det finns information om verktyg för hantering av spelandet och om de tjänsteproducenter som tillhandahåller hjälp mot penningspelsproblem samt om möjligheten att ställa sig själv en sådan spelspärr som avses i 29 §.

Uppgifterna som avses i 1–3 mom. ska finnas på finska och svenska.

38 §

Bestämmelser om penningspelautomater och egenkontroll i fråga om dem

Penningspelautomater ska placeras så att spelandet på dem kan övervakas obehindrat. Penningspelautomaterna får inte placeras så att användningen av dem kan äventyra säkerheten eller störa ordningen.

Principerna för placering och tillhandahållande av penningspelautomater på spelplatser ska planeras så att de ekonomiska, sociala och hälsomässiga skadeverkningarna som spelandet orsakar blir så små som möjligt. Vid placeringen och tillhandahållandet av spelautomater ska särskild vikt fästas vid de skadeverkningar som penningspelen orsakar minderåriga och personer i utsatt ställning.

Innehavare av ensamrättslicens ska utarbeta en skriftlig plan för egenkontroll för det allmänna genomförandet av den övervakning och planering som avses i 1 och 2 mom. samt föra bok över utplaceringen av penningspelautomater och över de allmänna och särskilda föreskrifter som licenshavaren meddelat i fråga om övervakningen av dem.

Innehavare av en spelplats där en penningspelautomat är placerad ska utarbeta en skriftlig plan för egenkontroll för att säkerställa att verksamheten är laglig och att den plan som avses i 3 mom. iakttas samt iakttä planen och föra bok över genomförandet av den. Planen för egenkontroll ska

Betänkande FvUB 28/2025 rd

hållas uppdaterad, och innehavaren av spelplatsen ska se till att den personal som deltar i övervakningen känner till sina skyldigheter enligt denna lag och enligt planen.

De planer för egenkontroll som avses i 3 och 4 mom. ska beskriva de skyldigheter som föreskrivs i lagen, risker som är förenade med det praktiska genomförandet av dem, hur iakttagandet av skyldigheterna följs upp och hur brister som upptäckts avhjälpas.

Innehavare av ensamrättslicens ska på begäran tillställa tillsynsmyndigheten den plan för egenkontroll som avses i 3 mom., den bokföring som gäller placeringen av penningspelautomater och de föreskrifter som meddelats.

Innehavare av en spelplats ska på begäran tillställa tillsynsmyndigheten den plan för egenkontroll som avses i 4 mom. och den bokföring som gäller genomförandet av planen.

Innehavare av ensamrättslicens ska på en synlig plats på penningspelautomater ange uppgift om innehavaren av ensamrättslicens och dennes kontaktuppgifter och företags- och organisationsnummer.

39 §

Kontroll av penningspelautomaters penningrörelse

Innehavare av ensamrättslicens ska på ett tillförlitligt sätt registrera uppgifterna om avgifter och vinster som samlats genom användningen av penningspelautomater. Om en penningspelautomat kan spelas med kontanter ska penningspelautomaten ha en funktion som verifierar att pengarna är äkta.

40 §

Förbud mot självbetjäningsterminaler

I penningspel och penningspelautomater som anordnas någon annanstans än på kasinon samt i vadhållning som gäller hästtävlingar och anordnas på travbanor är det inte tillåtet att låta spelaren själv göra sin insats med teknisk eller elektronisk utrustning för penningspelande som innehavaren av ensamrättslicens, innehavaren av penningspelslicens eller deras ombud tillhandahåller.

41 §

Begränsningar som gäller spelande på kasinon och i spelsalar

Innehavare av ensamrättslicens får inte ge en person som är yngre än 18 år eller som är uppenbart påverkad av alkohol eller något annat berusningsmedel eller droger tillträde till ett kasino och innehavare av ensamrättslicens ska avlägsna sådana personer från kasinot.

En innehavare av ensamrättslicens och dess personal ska hindra en persons tillträde till ett kasino, avlägsna personen därifrån eller begränsa personens spelande om personen begär detta eller om personen har en gällande spärr mot allt spelande eller mot spelande på kasino.

Innehavare av ensamrättslicens ska avlägsna från spelsalen en person som är yngre än 18 år eller som är uppenbart påverkad av alkohol eller något annat berusningsmedel eller droger.

En innehavare av ensamrättslicens och dess personal har rätt att förbjuda en person tillträde till ett kasino eller en spelsal, avlägsna personen eller begränsa personens spelande, om

Betänkande FvUB 28/2025 rd

- 1) personen misstänks för falskspel eller har gjort sig skyldig till falskspel,
- 2) personens uppträdande stör eller kan misstänkas störa ordningen på kasinot eller i spelsalen,
- 3) spelandet vållar eller uppenbarligen kommer att vålla personen ekonomiska, sociala eller hälsomässiga skador,

Ett förbud eller en begränsning kan meddelas för viss tid eller tills vidare. Ett förbud eller en begränsning för viss tid gäller minst en månad och högst ett år.

En person kan begära att ett förbud eller en begränsning som meddelats tills vidare undanröjs tidigast ett år efter det att förbudet eller begränsningen meddelats. Ett förbud eller en begränsning som gäller tills vidare och som meddelats med stöd av 4 mom. ska undanröjas om det inte finns vägande skäl till att förbudet ska fortsätta. Ett tillträdesförbud eller en begränsning som gäller tills vidare och som meddelats på spelarens begäran med stöd av 2 mom. undanröjs tre månader från det att begäran om undanröjande har framställts.

42 §

Teknisk övervakning på kasinon och i spelsalar

Efter anmälan på förhand har innehavare av ensamrättslicens rätt att med hjälp av teknisk utrustning övervaka spelverksamheten genom observation och fotografering i kasinots eller spelsalens ingång och kundlokaler samt i kasinopersonalens arbetslokaler. Rätten till teknisk övervakning gäller inte personalens rekreationslokaler eller sociala utrymmen.

Bestämmelser om kameraövervakning av arbetstagare finns i 16 och 17 § i lagen om integritetsskydd i arbetslivet (759/2004).

43 §

Internationellt samarbete

Anordnandet av penningspel kan omfatta tillhandahållande av spel tillsammans med en fysisk eller juridisk person utanför riket som anordnar penningspel. Sådant samarbete förutsätter att samarbetspartnern till innehavaren av ensamrättslicens och innehavaren av penningspelslicens har licens för anordnande av motsvarande spel och rätt att bedriva internationellt samarbete och att samarbetspartnern inte anordnar eller marknadsför penningspel i riket utan licens enligt denna lag.

I penningspel som anordnas i internationellt samarbete ska innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens säkerställa att spelarens rättssäkerhet garanteras och att missbruk och brott i samband med penningspel kan förhindras.

Tillsynsmyndigheten kan på ansökan bevilja en innehavare av ensamrättslicens eller en innehavare av penningspelslicens tillstånd för internationellt samarbete.

Närmare bestämmelser om förutsättningarna för internationellt samarbete och tillförlitligheten hos de system, anordningar och dragningsmetoder som används i det kan utfärdas genom förordning av inrikesministeriet.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

44 §

Spelsystem, dragningsutrustning och dragningsförfaranden för innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska säkerställa att spelssystem, dragningsutrustning och dragningsförfaranden som används vid anordnandet av penningspel är tillförlitliga och att dragningsresultaten är slumpmässiga.

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska innan anordnandet av penningspel inleds tillställa tillsynsmyndigheten kontrollorganets utredning och godkännande i fråga om spelssystem, dragningsutrustning och dragningsförfaranden som innehavaren av ensamrättslicens och innehavaren av penningspelslicens använder för att säkerställa att de är tillförlitliga och att dragningarna är slumpmässiga.

Kontrollorganet ska vara godkänt av tillsynsmyndigheten. Kontrollorganet ska vara ackrediterat på det sätt som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93.

Innehavaren av ensamrättslicens och innehavaren av penningspelslicens svarar för kostnaderna för kontrollorganets utredning och godkännande.

Tillsynsmyndigheten kan när som helst under licensens giltighetstid kräva att innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens lägger fram en utredning om funktionen och tekniska egenskaper i fråga om spelssystem, dragningsutrustning och dragningsförfaranden som används vid anordnandet. Tillsynsmyndigheten kan kräva att kontrollorganet på bekostnad av innehavaren av ensamrättslicens eller innehavaren av penningspelslicens utreder och godkänner spelssystem, dragningsutrustning och dragningsförfaranden.

Tillsynsmyndigheten kan meddela närmare föreskrifter om tillförlitligheten hos spelssystem, dragningsutrustning och dragningsförfaranden som används vid anordnandet av penningspel och om de tekniska förutsättningarna som gäller säkerställandet av att dragningsresultaten är slumpmässiga, om den närmare formen för och innehållet i kontrollorganets utredning och godkännande samt om förutsättningar som kontrollorganet ska uppfylla för att kunna godkännas av myndigheten.

45 §

Teknisk övervakning av spelhändelser och spelkontotransaktioner

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska spara uppgifter om spelhändelser i spel de anordnat och om spelarnas spelkontotransaktioner i minst fem år. Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska säkerställa att uppgifterna om spelhändelser och uppgifterna om spelkontotransaktioner är oföränderliga och använda ett certifikat som fastställts av myndigheten.

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska tillställa tillsynsmyndigheten uppgifter om spelhändelser i spel de anordnat och om spelarnas spelkontotransaktioner i den form som tillsynsmyndigheten bestämmer. Uppgifterna ska lämnas inom en skälig tid efter att penningspelet slutat.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska säkerställa att de kan ställa de uppgifter som avses i 1 mom. till tillsynsmyndighetens förfogande med hjälp av gränssnittet i tillsynsmyndighetens tillsynssystem.

Tillsynsmyndigheten kan meddela närmare föreskrifter om det certifikat som ska användas för att säkerställa spelhändelsernas och spelkontotransaktionernas oföränderlighet och om den tekniska leveransformen för spelhändelserna och spelkontotransaktionerna, och om de tekniska förutsättningarna för anslutning till gränssnittet i tillsynsmyndighetens övervakningssystem.

46 §

Spelsystemens och dragningsutrustningens utplacering

Spelsystemen och dragningsutrustningen för innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska vara belägna i Finland.

Spelsystemet och dragningsutrustningen kan vara belägna utanför Finland, om

1) innehavaren av ensamrättslicens eller innehavaren av penningspelslicens har licens i en annan stat där en myndighet utövar tillsyn över dess anordnande av penningspel och myndigheten i fråga har ingått ett avtal med tillsynsmyndigheten om tillsyn av de penningspel som licenshavaren anordnar i Finland, eller

2) innehavaren av ensamrättslicens eller innehavaren av penningspelslicens ger tillsynsmyndigheten möjlighet att verifiera tillförlitligheten hos spelsystemet och dragningsutrustningen genom distansförbindelse eller någon annan motsvarande metod.

47 §

Särskilda bestämmelser om personalen hos innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska ha regler om vilka arbetstagare som inte får delta i de penningspel som licenshavaren anordnar. Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska säkerställa att dessa arbetstagare inte deltar i penningspelen i fråga. Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska på begäran lägga fram reglerna för tillsynsmyndigheten.

Den som är anställd hos ett kasino får inte delta i penningspel som anordnas på kasinot.

Innehavaren av ensamrättslicens och innehavaren av penningspelslicens ska se till att dess personal känner till sina skyldigheter enligt denna lag. Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska föra bok över den utbildning och kompetens som de personer som arbetar på ett verksamhetsställe har och på begäran lägga fram uppgifterna för tillsynsmyndigheten.

48 §

Förfaranden för att upptäcka och förhindra oegentligheter samt underrättelseskyldighet

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska ha förfaranden för att upptäcka och förhindra brott mot bestämmelserna om anordnande av penningspel, villkoren i

Betänkande FvUB 28/2025 rd

avtalet mellan licenshavaren och spelaren och brott mot spelanvisningarna samt för att upptäcka och förhindra tävlingsmanipulation.

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska därtill ha förfaranden genom vilka spelarna omedelbart kan underrätta licenshavaren om omständigheter som avses i 1 mom.

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska på begäran lägga fram förfarandena enligt 1 och 2 mom. för tillsynsmyndigheten.

Innehavare av ~~ensamrättslicens och innehavare av~~ penningspelslicens ska utan dröjsmål avbryta vadhållningen och underrätta tillsynsmyndigheten om de upptäcker oregelbunden eller tvivelaktig vadhållning. Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska därtill underrätta tillsynsmyndigheten om de upptäcker andra oegentligheter som avses i denna paragraf.

49 §

Behandling av kontakt från spelare

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska ha förfaranden och tillräckligt med utbildad personal för behandlingen av meningsskiljaktigheter, besvär och andra frågor som gäller penningspel som licenshavaren anordnar. Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska på begäran lägga fram förfarandena för tillsynsmyndigheten.

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska svara på kontakt från spelare inom skälig tid och på spelarens begäran ge ett skriftligt svar. Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska behandla och ge sitt ställningstagande till ett krav på vinstutbetalning som framställts i spelarens meddelande. Ställningstagandet ska innehålla grunder för vinstbetalning eller alternativt grunder för vägran att betala ut vinst.

50 §

Inlösning av vinster

En vinst som erhållits i ett penninglotteri ska lösas in inom ett år från det att slutresultatet av dragningen har uppnåtts, från utgången av den försäljningstid som antecknats på lotten eller från det att lotten köpts.

Vinster i tippningsspel ska lösas in inom ett år från det att slutresultatet enligt spelreglerna för spelet har uppnåtts.

Vinster i vadhållning med fasta odds och rörliga odds samt vinster i virtuell vadhållning ska lösas in inom tre månader från det att slutresultatet i spelet har uppnåtts.

Vinster i penningspelautomatspel och kasinospel, elektroniska penningautomatspel och kasinospel samt elektronisk penningbingo ska lösas in inom tre månader från det att spelet köptes eller från det att spelresultatet som ger rätt till vinst har uppnåtts.

Vinster i kombinationsspel ska lösas in inom ett år från det att slutresultatet i spelet har uppnåtts, från det att spelet köptes eller från det att spelresultatet som ger rätt till vinst har uppnåtts.

Bestämmelser om när tidsfristen för inlösning av vinster i spel som avses i 1, 4 och 5 mom. börjar utfärdas genom förordning av inrikesministeriet.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

4 kap.

Marknadsföring av penningspel

51 §

Reglering av marknadsföringen

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens får marknadsföra penningspel som de anordnar med stöd av licensen och licenshavaren under de förutsättningar som anges i denna lag.

Penningspel och innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens får marknadsföras, om marknadsföringen till sin volym, omfattning, synlighet och frekvens är måttfull. Som sådan marknadsföring kan inte betraktas sådan marknadsföring av licenshavaren och de penningspel som denne anordnar där en enskild marknadsföringsåtgärd eller marknadsföringsåtgärderna som helhet väcker särskild uppmärksamhet eller är särskilt synliga eller till antalet upprepas särskilt ofta i en eller flera marknadsföringskanaler.

Penningspel och den innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens som anordnar dessa spel får marknadsföras

- 1) på licenshavarens egna webbplatser och egna konton i sociala medier så att marknadsföringen inte interagerar med konsumenten,
- 2) i televisions- och radioverksamhet enligt lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014),
- 3) vid idrottsevenemang och andra evenemang för allmänheten,
- 4) i tryckta medier och i elektroniska publikationer som motsvarar tryckta medier,
- 5) på spelplatser när det gäller de penningspel som är tillgängliga på spelplatsen i fråga,
- 6) i sökmotorer på nätet, när sökordet är ett ord som direkt anknyter till licenshavaren eller ett penningspel som den anordnar. (Ny)

Innehavaren av ensamrättslicens och tippningsspel, penninglotterier, snabblotterier med penningvinst, elektroniska snabblotterier med penningvinst och kombinationsspel som den anordnar samt innehavaren av penningspelslicens får marknadsföras utomhus. Penningspelslicenshavarens utomhusmarknadsföring får inte placeras i närheten av platser där småbarnspedagogik, förskoleundervisning eller grundläggande utbildning ordnas, läroanstalter på andra stadiet, apotek, verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården eller enheter inom missbrukarvården.

Penningspelautomater och kasinospel får inte marknadsföras på andra ställen än i sådana spelsalar och kasinon där penningspelen i fråga är placerade. Spelplatserna för dessa penningspel får inte marknadsföras. Information om spelplatserna kan dock ges.

Direktmarknadsföring av penningspel är tillåten under de förutsättningar som anges i 54 §.

Annan marknadsföring av penningspel än sådan som avses i 1–6 mom. är förbjuden.

52 §

Förbjudna marknadsföringsmetoder och marknadsföringssätt

Marknadsföring av penningspel och koppling av den till marknadsföringen av andra produkter eller tjänster är förbjuden genom att

Betänkande FvUB 28/2025 rd

- 1) framställa penningspelande ~~genom att framställa det~~ som något eftersträvarsvärt eller överdrivet positivt eller genom att uppmuntra eller pressa någon till penningspelande,
- 2) framställa upprepat eller långvarigt penningspelande eller penningspelande med höga insatser på ett positivt sätt, eller framställa det att någon låter bli att spela eller spelar måttligt på ett negativt sätt,
- 3) vardagliggöra penningspelande genom att framställa penningspelande som en del av vardagen eller jämställa det med en persons vardagliga rutiner, köp av livsmedel, kläder eller andra konsumtionsnyttigheter eller en persons andra dagliga eller normala konsumtionsbeteende, eller genom att framställa penningspelande som ett nödvändigt, nyttigt eller oförargligt tidsfördriv,
- 4) framställa penningspelande som en lösning på en persons ekonomiska problem, ett sätt att förbättra en persons ekonomiska ställning eller en lösning på utmaningar i anknytning till livshanteringen eller framställa det som ett alternativ eller ett sätt att försörja sig på,
- 5) beskriva penningspelande som ett sätt att främja en persons sociala relationer eller sociala status, framgång eller sociala acceptans,
- 6) ge en vilseledande eller osanningsenlig bild av vinstmöjligheterna i ett penningspel, överbetona möjligheterna till stora vinster eller beskriva penningspelande som ekonomiskt, socialt eller hälsomässigt oskadligt eller riskfritt,
- 7) utnyttja okunnighet, bristande erfarenhet eller godtrogenhet i anslutning till penningspelande i syfte att påverka en persons omdöme när det gäller att delta i penningspelande,
- 8) erbjuda penningspel avgiftsfritt, till nedsatt pris, med kombinerade erbjudanden eller genom att erbjuda spelpengar på annat sätt än i form av sådana bonusspelpengar för kunden som avses i 26 §.
- 9) i samband med köp av penningspel eller någon annan nyttinghet, val av penningspel eller inlösning av vinst erbjuda spelaren köp eller val av ett annat penningspel,
- 10) i samband med köp av penningspel erbjuda någon annan slumpartad förmån än den vinstmöjlighet som ingår i penningspelet,
- 11) foga marknadsföring av krediter eller andra motsvarande finansiella instrument till marknadsföringen,
- 12) uppmåna att finansiera allmännyttig verksamhet eller statens utgifter genom penningspel,
- 13) i samband med marknadsföring av penningspel erbjuda andra nyttingheter avgiftsfritt eller till nedsatt pris på något annat sätt än vad som avses i 26 §.
- ~~14) i samband med marknadsföring av penningspel utnyttja en unik identifikationskod för konsumentens nättrafik och samtidigt ge information som direkt eller indirekt hänvisar till en penningspelswebbplats;~~
- ~~15) marknadsföra penningspel på något annat sätt som motsvarar de som avses i 1–14 punkterna.~~

53 §

Förbud mot att rikta marknadsföring till minderåriga och personer i en utsatt ställning

Marknadsföring får inte riktas till minderåriga eller till personer som annars är i en utsatt ställning.

Minderåriga personer får inte uppträda i marknadsföringen.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

Penningspel får inte marknadsföras i samband med sådan televisions- och radioverksamhet, offentlig visning av bildprogram på biografer eller publikationsverksamhet som är riktad till minderåriga eller i sådana mediers tjänster som är riktade till minderåriga.

Penningspel får inte marknadsföras vid sådana idrottsevenemang eller andra evenemang för allmänheten som är riktade till minderåriga.

54 §

Förbud mot direktmarknadsföring

Direktmarknadsföring får riktas endast till sådana fysiska personer som har gett sitt uttryckliga samtycke till det.

Direktmarknadsföring per telefon är förbjuden.

Marknadsföring får inte riktas till personer som har spärrat allt spelande eller som inte har spelat ensamrättslicenshavarens eller penningspelslicenshavarens spel under de två föregående åren.

Om personen har spärrat ett visst penningspel, får endast marknadsföring för sådana spel som spelaren inte själv har spärrat riktas till personen.

55 §

Uppgifter som ska ges i samband med marknadsföring

Marknadsföringen ska alltid innehålla uppgift om den tillåtna åldersgränsen för penningspelande samt om var det finns information om verktyg för hantering av spelandet och om de tjänsteproducenter som tillhandahåller hjälp mot penningspelsproblem.

Därtill ska marknadsföringen alltid innehålla uppgift om beviljad licens och om tillsynsmyndigheten. Radioreklam behöver dock inte innehålla uppgift om beviljad licens eller tillsynsmyndigheten.

56 §

Sponsring

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska säkerställa att licenshavarens penningspel inte förs fram i sponsring.

Avtal om sponsring får inte ingås med personer under 18 år eller i fråga om evenemang, tävlingar, serier eller därmed jämförbara evenemang för personer under 18 år.

När innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ingår avtal om sponsring ska de säkerställa förutom att förbudet enligt 1 mom. iakttas även att licenshavarens namn eller logotyp inte förekommer i produkter eller tjänster som är särskilt avsedda för personer under 18 år.

Avtal om sponsring får inte ingås med personer som producerar innehåll som riktar sig till personer under 18 år eller gällande evenemang som riktar sig till personer under 18 år.

Sponsring får inte riktas till produkter eller tjänster som är avsedda att användas i synnerhet av personer under 18 år.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

5 kap.

Tillsyn

57 §

Tillsynsmyndighet

Tillstånds- och tillsynsverket är tillsynsmyndighet. Tillsynsmyndigheten beviljar de licenser som avses i 5–7 §.

För att garantera rättsskyddet för dem som deltar i penningspel, förhindra missbruk och brott i samband med penningspel samt förebygga och minska skadeverkningarna av penningspel övervakar tillsynsmyndigheten att denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den iakttas vid anordnandet och marknadsföringen av penningspel.

Tillsynsmyndigheten övervakar att innehavare av ensamrättslicens, innehavare av penningspelslicens och ombud iakttar de bestämmelser och föreskrifter om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism som gäller dem.

Tillsynsmyndigheten har till uppgift att följa utvecklingen på penningspelsmarknaden och årligen rapportera om den.

58 §

Licens- och tillsynsregister

Tillsynsmyndigheten är personuppgiftsansvarig för licens- och tillsynsregistret. För skötseln av licens- och tillsynsuppgifter som avses i denna lag ska tillsynsmyndigheten föra register över ansökningar om ensamrättslicens, penningspelslicens och licens för spelprogramvara, behandling av licenser, återkallande av licenser, de som ansöker om och får licens, anmälningar, anmälare, anordnande och marknadsföring av spel, spelare, spelspärar, gränser för penningöverföring och förlust, ombud, kontrollåtgärder samt åtgärder som hänför sig till förbud, åläggande om avlägsnande, vitesförfarande, påföljdsavgifter och ordningsavgifter.

Tillsynsmyndigheten får behandla personuppgifter i licens- och tillsynsregistret, om det är nödvändigt för att den ska kunna sköta tillsynsmyndighetens uppgifter enligt denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

59 §

Förteckning över licenshavare

Tillsynsmyndigheten ska föra en förteckning som finns tillgänglig i ett allmänt datanät i maskinläsbar form över innehavare av ensamrättslicens, innehavare av penningspelslicens och innehavare av licens för spelprogramvara. Tillsynsmyndigheten för i förteckningen de identifieringsuppgifter enligt 11 § 2 mom. 1 punkten och 16 § som licenshavarna har meddelat.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

60 §

Anmälan för väckande av åtal

Tillsynsmyndigheten ska anmäla gärningar och försummelser som avses i 17 kap. 16 a § och 16 b § 7 och 8 punkten i strafflagen (39/1889) till polisen för förundersökning. Anmälan behöver dock inte göras, om gärningen med beaktande av omständigheterna ska betraktas som ringa och allmänt intresse inte kan anses kräva att åtal väcks, eller om tillsynsmyndigheten har inlett ett förfarande för påförande av påföljdsavgift i ärendet.

61 §

Förbud för tillsynsmyndighetens personal att delta i penningspel

En tjänsteman vid tillsynsmyndigheten får inte delta i sådana penningspel vars övervakning ingår i tjänstemannens uppgifter, om tjänstemannen i sina tjänsteuppgifter kan ta del av sådant material om spelhändelser som denne kan utnyttja i sitt eget spelande. Beslut om begränsat spelande fattas av tillsynsmyndigheten.

En tjänsteman som övervakar penningspel som anordnas på kasinot får inte delta i de penningspel som anordnas på kasinot.

62 §

Utredningsskyldighet för tillsynsmyndighetens personal

Den som utnämns till en ~~sådan~~ tjänst vid tillsynsmyndigheten **för att sköta** licens- eller tillsynsuppgifter enligt denna lag ska innan utnämningen till tjänsten lämna en utredning över

- 1) sitt ägande i företag som bedriver penningspelsverksamhet,
- 2) saldot på penningspelsbolagens spelkonton,
- 3) de vinster som penningspelsbolagen betalat och händelserna på penningspelsbolagens spelkonton under de senaste 12 månaderna,
- 4) sina bisysslor i anslutning till penningspelsverksamhet,
- 5) sina övriga bindningar än de som avses i 1–4 punkten som kan vara av betydelse för bedömningen av hans eller hennes förutsättningar att sköta de uppgifter som hör till tjänsten.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas också på sådana tjänstemän som har tillgång till sekretessbelagda uppgifter om påföljdsärenden enligt denna lag för den som ansöker om eller har ensamrättslicens, den som ansöker om eller har penningspelslicens och deras ombud samt på sådana tjänstemän som har tillgång till datatekniska övervakningssystem för tillsynen över penningspel.

Utredningsskyldigheten enligt 1 mom. gäller också den som utnämns till ett tjänsteförhållande för uppgifter som hör till en tjänst som avses i 1 eller 2 mom.

De personer som avses i 1–3 mom. ska anmäla väsentliga förändringar i de uppgifter som avses i 1 mom. till tillsynsmyndigheten och avhjälpa brister i uppgifterna.

De tjänstemän som avses i 1 mom. får inte förvärva aktier eller derivat i bolag som drivs av innehavare av ensamrättslicens, innehavare av penningspelslicens eller andra företag som anord-

Betänkande FvUB 28/2025 rd

nar penningspel. Förvärvsförbudet gäller också fondföretag vars syfte är att investera över 50 procent av fondens tillgångar i aktier i penningspelsbolag.

63 §

Tillsynsmyndighetens rätt att få uppgifter av licenssökanden och licenshavaren

Tillsynsmyndigheten har trots sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt av licenssökanden och licenshavaren få följande uppgifter för fullgörande av sina licens- och tillsynsuppgifter enligt denna lag och för uppföljning av och rapportering om penningspelsmarknaden:

- 1) de uppgifter som behövs för att licensen ska kunna beviljas,
- 2) de uppgifter som behövs för att tillsynsavgiften ska kunna bestämmas,
- 3) de gränser för penningöverföring och förlust som spelaren uppställt,
- 4) de spelspärrar som gäller spelarna,
- 5) spelhändelser i pennings spelen,
- 6) spelkontotransaktioner i pennings spelen,
- 7) uppgifter om marknadsföring av penningspel och anordnande av penningspel,
- 8) identifieringsuppgifter om registrerade spelare,
- 9) uppgifter om spelkonsumtionen på produktnivå, regionalt, kanalvis och per försäljningsställe,
- 10) uppgifter om placeringen av försäljningsställen och penningspelautomater.

64 §

Tillsynsmyndighetens rätt att få uppgifter av myndigheter och andra som sköter offentliga förvaltningsuppgifter

Tillsynsmyndigheten har trots sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt av myndigheter och andra som sköter offentliga förvaltningsuppgifter få sådana uppgifter som är nödvändiga för att

- 1) bedöma de förutsättningar för beviljande av licens som avses i 8–10 §,
- 2) ha tillsyn över att denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den följs.

65 §

Tillsynsmyndighetens rätt att lämna ut uppgifter till andra myndigheter

Tillsynsmyndigheten har trots sekretessbestämmelserna rätt att på begäran och på eget initiativ till en annan myndighet lämna ut uppgifter som den fått vid utförandet av licens- och tillsynsuppgifter, om utlämnandet av uppgifterna är nödvändigt för att tillsynsmyndigheten ska kunna utföra sina licens- och tillsynsuppgifter.

Tillsynsmyndigheten har trots sekretessbestämmelserna rätt att på begäran och på eget initiativ lämna ut uppgifter som den fått vid utförandet av licens- och tillsynsuppgifter till en annan myndighet, om uppgifterna är nödvändiga för skötseln av en uppgift som föreskrivits för myndigheten i fråga.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

66 §

Rätt att få uppgifter ur bötes- och straffregistret

Tillsynsmyndigheten har rätt att ur det bötesregister som avses i 46 § i lagen om verkställighet av böter (672/2002) få de uppgifter som behövs för att utreda tillförlitligheten och lämpligheten hos licenssökanden, licenssökandens ägare och ledning samt licenssökandens företrädare.

I straffregisterlagen (770/1993) föreskrivs om tillsynsmyndighetens rätt att få uppgifter ur straffregistret.

67 §

Granskningsrätt

Tillsynsmyndigheten har rätt att för tillsynen över att denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den iakttas granska licenshavarens och ombudets lokaler och deras informationssystem och verksamhet, om granskning är nödvändig för att tillsynsuppgiften ska kunna utföras.

Granskningar får inte utföras i hemfridsskyddade lokaler.

68 §

Rapporteringskyldighet för innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska årligen till tillsynsmyndigheten lämna in

- 1) verksamhetsplan för det följande året,
- 2) budget för det följande året,
- 3) bokslutshandlingarna för föregående år,
- 4) en utredning om marknadsföringen av penningspel från föregående år,
- 5) en redogörelse för utvecklingen av penningspelsverksamheten från föregående år,
- 6) en plan för egenkontroll enligt 35 § och en redogörelse för de åtgärder som innehavaren av ensamrättslicens och innehavaren av penningspelslicens har vidtagit föregående år för att förebygga och minska skadeverkningar av penningspel,
- 7) en utredning om oregelbunden eller tvivelaktig vadhållning i licenshavarens vadhållningsobjekt, misstänkta och konstaterade fall av tävlingsmanipulation samt åtgärder för bekämpning av tävlingsmanipulation.

Tillsynsmyndigheten kan meddela närmare föreskrifter om tidsfristerna för inlämnande av de utredningar som avses i 1 mom. och om utredningarnas innehåll.

De handlingar som avses i 1 mom. ska också lämnas till inrikesministeriet och social- och hälsovårdsministeriet.

Tillsynsmyndigheten kan förena rapporteringskyldigheten med vite. Bestämmelser om föreläggande och utdömande av vite finns i viteslagen (1113/1990).

Betänkande FvUB 28/2025 rd

69 §

Revisorns anmälningsskyldighet

En licenshavares revisor ska utan dröjsmål underrätta tillsynsmyndigheten om sådana omständigheter eller beslut i fråga om licenshavaren som han eller hon i sitt uppdrag har fått kännedom om och som kan anses

1) väsentligt strida mot förutsättningarna för beviljande av licens eller mot bestämmelserna om penningspelsverksamheten eller föreskrifter som meddelats med stöd av dem,

2) äventyra den fortsatta verksamheten för innehavaren av ensamrättslicens eller innehavaren av penningspelslicens, eller

3) leda till något annat i revisionsberättelsen än ett i revisionslagen (1141/2015) avsett uttalande som lämnas utan reservation eller ett påpekande som avses i 3 kap. 5 § 5 mom. i revisionslagen.

Revisor ska till tillsynsmyndigheten också anmäla sådana i 1 mom. nämnda omständigheter eller beslut som han eller hon får kännedom om i sitt uppdrag i ett företag som hör till samma grupp eller koncern som licenshavaren eller i ett företag med betydande bindningar till licenshavaren.

6 kap.

Tillsynsavgift

70 §

Tillsynsavgift

Licenshavaren är skyldig att betala en tillsynsavgift som tillsynsmyndigheten bestämt. Tillsynsavgiften bestäms för varje kalenderår som en fast avgift i euro.

I fråga om ensamrättslicens bestäms tillsynsavgiften enligt följande:

- 1) 1 900 000 euro i fråga om licens som avses i 5 § 1 mom. 1 punkten,
- 2) 2 800 000 euro i fråga om licens som avses i 5 § 1 mom. 2 punkten.

I fråga om penningspelslicens bestäms tillsynsavgiften enligt följande:

- 1) 4 000 euro, om spelöverskottet är mindre än 100 000 euro,
- 2) 12 400 euro, om spelöverskottet är minst 100 000 euro men mindre än en miljon euro,
- 3) 22 400 euro, om spelöverskottet är minst en miljon euro men mindre än 2 miljoner euro,
- 4) 45 300 euro, om spelöverskottet är minst 2 miljoner euro men mindre än 5 miljoner euro,
- 5) 80 700 euro, om spelöverskottet är minst 5 miljoner euro men mindre än 10 miljoner euro,
- 6) 152 000 euro, om spelöverskottet är minst 10 miljoner euro men mindre än 20 miljoner euro,
- 7) 248 000 euro, om spelöverskottet är minst 20 miljoner euro men mindre än 50 miljoner euro,
- 8) 434 000 euro, om spelöverskottet är minst 50 miljoner euro.

Med spelöverskott avses skillnaden mellan det sammanlagda beloppet av penninginsatserna i de penningspel som anordnats med stöd av penningspelslicens och de vinster som utbetalats till spelarna.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

Om innehavaren av penningspelslicens inte har haft penningspelslicens året innan tillsynsavgiften bestämdes, ska innehavaren av penningspelslicens betala 10 000 euro i tillsynsavgift (*grundavgift*) för det första verksamhetsåret. Tillsynsmyndigheten fastställer den slutliga tillsynsavgiften för det första verksamhetsåret på basis av det faktiska spelöverskott som framgår av det fastställda bokslutet för innehavaren av penningspelslicens. Tillsynsmyndigheten ska ta ut eller återbetala skillnaden mellan den slutliga tillsynsavgiften och grundavgiften för det första verksamhetsåret. Skillnaden mellan den slutliga tillsynsavgiften och grundavgiften för det första verksamhetsåret kan beaktas i tillsynsavgiftens belopp för det följande året.

Tillsynsavgiften för en licens för spelprogramvara är 1 500 euro.

Om en licenshavaren har fler än en licens, tas en separat tillsynsavgift ut för varje licens.

71 §

Bestämmande av tillsynsavgiften

Tillsynsmyndigheten bestämmer och debiterar tillsynsavgiften. Tillsynsavgiften ska betalas till tillsynsmyndigheten. Tillsynsavgiften förfaller till betalning vid en tidpunkt som tillsynsmyndigheten bestämmer, dock tidigast den sista juni. Tillsynsmyndigheten ska sända avgiftsbeslutet till den betalningsskyldige senast 30 dagar före den första förfallodagen.

Om avgiftsskyldigheten börjar under kalenderåret bestäms tillsynsavgiften genom att en tolfedel av avgiften för hela kalenderåret multipliceras med det antal kalendermånader som helt eller delvis infaller mellan avgiftsskyldighetens uppkomst och kalenderårets utgång.

Om avgiftsskyldigheten för innehavaren av ensamrättslicens eller innehavaren av penningspelslicens upphör under kalenderåret ska till innehavaren av ensamrättslicens eller innehavaren av penningspelslicens på ansökan återbetalas så många tolftedelar av tillsynsavgiften som det ingår fulla kalendermånader i tiden mellan det att avgiftsskyldigheten upphör och kalenderårets slut.

Innehavaren av penningspelslicens ska för bestämmande av tillsynsavgiften lämna tillsynsmyndigheten uppgifter om spelöverskottet för det föregående kalenderåret för den tid som penningspelslicensen varit i kraft. Uppgifterna om spelöverskottet ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast den sista februari.

Tillsynsmyndigheten får förena skyldigheten att lämna de uppgifter som avses i 4 mom. med vite. Bestämmelser om föreläggande och utdömande av vite finns i viteslagen.

Tillsynsmyndigheten kan meddela närmare föreskrifter om betalningsförfarandet, om betalning av tillsynsavgiften i flera än en post och om hur de uppgifter som behövs för bestämmande av tillsynsavgiften ska lämnas.

72 §

Bestämmande av tillsynsavgiften genom uppskattning

Tillsynsavgiften ska bestämmas genom uppskattning, om de uppgifter som krävs för bestämmandet av avgiften inte har lämnats eller om uppgifterna är uppenbart felaktiga eller bristfälliga för bestämmandet av tillsynsavgiften.

Vid uppskattningen ska storleken på och marknadsställningen för innehavaren av ensamrättslicens och innehavaren av penningspelslicens, de uppgifter som innehavaren av ensamrättslicens

Betänkande FvUB 28/2025 rd

och innehavaren av penningspelslicens har meddelat under tidigare år, jämförelseuppgifter om andra licenshavare som bedriver motsvarande verksamhet samt andra med dessa jämförbara omständigheter som inverkar på grunden för bestämmande av licenshavarens avgift beaktas.

Tillsynsmyndigheten ska innan den vidtar en uppskattning uppmana innehavaren av ensamrättslicens och innehavaren av penningspelslicens att inom en av tillsynsmyndigheten utsatt skälig tid vid äventyr att spelöverskottet uppskattas lämna de uppgifter som behövs för att tillsynsavgiften ska kunna bestämmas. Uppmaningen ska innehålla uppgift om beloppet av den uppskattade tillsynsavgiften.

Tillsynsmyndigheten kan rätta debiteringen genom uppskattning på eget initiativ inom ett år från ingången av kalenderåret efter debiteringen genom uppskattning, om det i ärendet har framkommit sådan ny utredning som kunde ha inverkat på avgörandet av ärendet.

73 §

Sänkning av tillsynsavgiften

Det belopp som tillsynsmyndigheten tar ut i form av tillsynsavgifter och andra intäkter täcker de i tillsynsmyndighetens budget fastställda kostnaderna för tillsynen över penningspelsverksamheten.

Utöver vad som nämns i 1 mom. kan tillsynsmyndigheten i form av tillsynsavgifter och andra intäkter ta ut högst ett belopp som motsvarar fem procent av de kostnader som fastställts i tillsynsmyndighetens budget (*överskott*). Överskott tas ut för att täcka eventuella situationer där det belopp som tagits ut i form av tillsynsavgifter och andra intäkter understiger det kostnadsbelopp som anges i 1 mom. (*underskott*).

Tillsynsmyndigheten ska bestämma att tillsynsavgiften för en innehavare av ensamrättslicens och en innehavare av penningspelslicens tas ut till nedsatt belopp, om det är sannolikt att det uppkommer ett överskott på över fem procent av de kostnader som fastställts i tillsynsmyndighetens budget. Tillsynsmyndigheten ska sänka alla avgiftsskyldigas tillsynsavgift med ett lika stort proportionellt belopp. När sänkningen av tillsynsavgiften beräknas ska som ökning av intäkterna beaktas under tidigare kalenderår uppkomna överskott samt som minskning av intäkterna beaktas under tidigare år uppkomna underskott.

74 §

Dröjsmålsränta på tillsynsavgiften och indrivning av avgiften i utsökningsväg

Om betalningen av en tillsynsavgift försenas tas dröjsmålsränta ut enligt 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982).

Tillsynsavgifter som har bestämts med stöd av denna lag jämte ränta är direkt utsökbara. Bestämmelser om indrivning av tillsynsavgifter finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

Betänkande FvUB 28/2025 rd

7 kap.

Förbudande av penningspelsverksamhet och penningspelsmarknadsföring

75 §

Förbud mot penningspelsverksamhet

Att anordna penningspel på andra sätt än de som avses i 3 § 3–15 punkten är förbjudet.

Det är förbjudet att

- 1) anordna penningspel utan sådan licens som förutsätts i denna lag,
- 2) sälja eller förmedla penningspel som anordnats utan sådan licens som förutsätts i denna lag,
- 3) marknadsföra penningspel som anordnats utan sådan licens som förutsätts i denna lag och som riktar sig till riket,
- 4) sälja, förmedla eller marknadsföra penningspel till utlandet, om det inte är tillåtet enligt lagstiftningen i den stat eller region till vilken penningspelen säljs, förmedlas eller marknadsförs,
- 5) utan tillstånd av licenshavaren sälja eller förmedla penningspel, ta emot spelinsatser eller förmedla vinster som hänför sig till penningspel som anordnas av innehavare av ensamrättslicens eller innehavare av penningspelslicens,
- 6) upplåta utrymmen för penningspelautomater och kasinospel vars tillhandahållande sker utan sådan licens som föreskrivs i denna lag.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om penningspel tillämpas också på spel i vilka man kan delta med kryptotillgångar eller vinna kryptotillgångar.

Som penningspel som anordnas utomlands betraktas inte penningspel i vilkas anordnande en innehavare av ensamrättslicens eller en innehavare av penningspelslicens deltar.

76 §

Förbudande av anordnande och marknadsföring av penningspel

Tillsynsmyndigheten kan förbjuda anordnande och marknadsföring av penningspel, om

- 1) man vid anordnande eller marknadsföring av penningspel bryter mot ett förbud som avses i 75 §,
- 2) man vid marknadsföring av penningspel bryter mot bestämmelserna i 51–56 §,
- 3) man vid anordnande av penningspel bryter mot bestämmelserna i 20–30 §, 33 eller 34 §, 35 § 1 mom., eller 37–49 §,
- 4) man vid anordnande av penningspel bryter mot bestämmelserna i 31 eller 32 § eller bestämmelser som utfärdats med stöd av dem,
- 5) man vid anordnande eller marknadsföring av penningspel i övrigt bryter mot denna lag eller mot bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag.

Förbudet kan riktas mot

- 1) innehavaren av ensamrättslicens och innehavaren av penningspelslicens,
- 2) den som anordnar penningspelet,
- 3) sådana näringsidkare och sammanslutningar som förmedlar deltagaranmälningar eller deltagaravgifter i anslutning till penningspel, upplåter ett utrymme för tillhandahållande av penningspelautomater eller marknadsför penningspel,

Betänkande FvUB 28/2025 rd

4) sådana fysiska personer som i syfte att få ekonomisk vinning eller annan fördel marknadsför penningspel eller på annat sätt främjar deltagande i penningspel.

Förbudet gäller i högst 12 månader. Tillsynsmyndigheten kan förlänga förbudets giltighetstid med högst 12 månader åt gången, om förfarandet vid anordnandet eller marknadsföringen av penningspelet inte har rättats till.

Tillsynsmyndigheten kan temporärt förbjuda anordnandet av ett penningspel, om spelarnas rättsskydd eller övervakningen av anordnandet av penningspel äventyras och risken för oegentligheter ökar eller om tillförlitligheten av dragningen i övrigt äventyras. I exceptionella situationer kan ett beslut om förbud meddelas utan hörande. Förbudet kan gälla i högst 30 dagar åt gången. Tillsynsmyndigheten ska upphäva förbudet, om grunder för dess giltighet inte längre föreligger.

Tillsynsmyndigheten får förena ett förbud som avses i denna paragraf med vite. Ett vite som är förenat med ett verkställighetsförbud döms ut av tillsynsmyndigheten. Ett vite som är förenat med ett marknadsföringsförbud döms ut av marknadsdomstolen på ansökan av tillsynsmyndigheten. Om förbudet gäller anordnande och marknadsföring av penningspel, dömer marknadsdomstolen ut vitet. Bestämmelser om föreläggande och utdömande av vite finns i viteslagen.

77 §

Utdömande av vite om anordnaren av penningspelet byts

Ett vite som förenats med ett förbud som avses i 76 § kan dömas ut till någon annan än den anordnare som nämns i förbudet, om anordnaren av penningspelet byts efter det att förbudet har meddelats. Vite kan i stället för den anordnare som nämns i förbudet dömas ut till den

- 1) på grund av vars verksamhet vite döms ut,
- 2) som kan jämföras med den som anordnar penningspelet,
- 3) till vilken den verksamhet som har brutit mot ett förbud som avses i 76 § och som tillsynsmyndigheten har förbjudit har överlåtits, om mottagaren vid överlåtelsen kände till eller borde ha känt till tillsynsmyndighetens förbud.

Den jämförelse som avses i 1 mom. 2 punkten ska ske med beaktande av aktörens bestämmanderätt och ekonomiska relation till den anordnare av penningspel som nämns i förbudet.

78 §

Åläggande om avlägsnande

Tillsynsmyndigheten kan, om det är nödvändigt för att den verksamhet som strider mot denna lag ska upphöra,

- 1) ålägga tjänsteleverantören att avlägsna webbinnehåll som gäller anordnandet eller marknadsföringen av penningspel,
- 2) ålägga den som förvaltar ett domännamnsregister eller registraren att avregistrera ett domännamn.

Tillsynsmyndigheten får också meddela ett interimistiskt beslut enligt 1 mom. 1 punkten, varvid beslutet gäller tills ärendet är slutligt avgjort.

Innan tillsynsmyndigheten meddelar ett beslut enligt 1 eller 2 mom. ska den ge mottagaren av beslutet samt den fysiska eller juridiska person som överträtt bestämmelserna tillfälle att bli hörd,

Betänkande FvUB 28/2025 rd

utom i det fall att dessa inte kan höras så snabbt som ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver.

Tillsynsmyndigheten kan förena sina beslut enligt 1 och 2 mom. med vite för en tjänsteleverantör eller registrar. Bestämmelser om föreläggande och utdömande av vite finns i viteslagen.

Ett i 1 mom. avsett beslut av tillsynsmyndigheten får inte överklagas genom besvär. Den som ett i denna paragraf avsett beslut riktar sig mot och den fysiska eller juridiska person som överträtt bestämmelserna får genom en ansökan föra ett sådant beslut som inte är interimistiskt till marknadsdomstolen inom 30 dagar från delfäendet av beslutet. I annat fall står beslutet fast. Beslutet ska iakttas, om inte marknadsdomstolen bestämmer något annat.

Bestämmelser om behandling av ärendet i marknadsdomstolen finns i lagen om rättegång i marknadsdomstolen (100/2013).

8 kap.

Påföljder

79 §

Återkallande av licens

Tillsynsmyndigheten ska återkalla en licens, om

- 1) licenshavaren begär det,
- 2) licenshavaren inte längre uppfyller de förutsättningar som föreskrivs för licenshavaren i 8–10 §,
- 3) innehavaren av ensamrättslicens försummar att betala den ersättning som avses i 19 § inom ramen för den betalningstidtabell som statsrådet bestämmer.

Tillsynsmyndigheten kan återkalla licensen, om

- 1) licenshavaren upprepade gånger eller allvarligt har brutit mot bestämmelserna i denna lag eller mot bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den,
- 2) licenshavaren har lämnat tillsynsmyndigheten en oriktig eller vilseledande uppgift om en omständighet som varit ägnad att väsentligt påverka beviljandet av licens, eller hemlighållit en sådan omständighet,
- 3) licenshavaren försummar att betala den tillsynsavgift som avses i 70 §,
- 4) licenshavaren under licensens giltighetstid upprepade gånger eller allvarligt har brutit mot bestämmelserna om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism och licenshavaren på grund av förseelsen har påförts en administrativ påföljd eller på grund av förseelsen har dömts till bötes- eller fängelsestraff.

Licensen kan återkallas i de situationer som avses i 2 mom. 1 och 3 punkten endast om licenshavaren fortsätter med förfarandet uppsåtligen efter det att påföljdsavgift påförts eller förbudsbeslutet meddelats. I de situationer som avses i 2 mom. 4 punkten kan licensen återkallas endast om licenshavaren uppsåtligen fortsätter med förfarandet efter en administrativ påföljd eller ett bötes- eller fängelsestraff.

Innan beslut om återkallande av licens fattas ska licenshavaren ges en skälig tidsfrist för att avhjälpa de brister som upptäckts i verksamheten, om det inte är nödvändigt att omedelbart återkal-

Betänkande FvUB 28/2025 rd

la licensen för att garantera rättsskyddet för dem som deltar i penningspel och för att minska skadeverkningarna av penningspel.

80 §

Ordningsavgift

Tillsynsmyndigheten ska påföra en sådan licenshavare eller näringsidkare ordningsavgift som uppsåtliga eller av oaktsamhet

1) försummar eller bryter mot skyldigheten att komplettera uppgifter enligt 16 § i fråga om företags- och organisationsnummer,

2) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 18 § 1, 2 eller 4 mom. att meddela tillsynsmyndigheten om väsentliga förändringar och om förändringar som grundar sig på en juridisk persons ägande, avtal eller något annat arrangemang, mot skyldigheten att ansöka om ändring av licensen innan ändringen genomförs eller mot förbudet att genomföra en ändring som avses i 18 § förrän tillsynsmyndigheten har fattat beslut om att ändra licensen,

3) försummar eller bryter mot ombudets skyldighet enligt 35 § 2 mom. att tillställa tillsynsmyndigheten en plan för egenkontroll,

4) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 38 § 6 mom. att tillställa tillsynsmyndigheten den i 3 mom. i den paragrafen avsedda planen, bokföringen som gäller placeringen av penningspelautomater och de i 3 mom. i den paragrafen avsedda föreskrifter som meddelats,

5) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 38 § 7 mom. att tillställa tillsynsmyndigheten den plan som avses i 38 § 4 mom. och den bokföring som gäller genomförandet av planen,

6) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 38 § 8 mom. att på en synlig plats på penningspelautomater ange uppgift om innehavaren av ensamrättslicens och dennes kontaktuppgifter och företags- och organisationsnummer,

7) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 47 § 1 eller 3 mom. att på begäran tillställa tillsynsmyndigheten regler om vilka arbetstagare som inte får delta i de penningspel som anordnas av innehavaren av ensamrättslicens eller innehavaren av penningspelslicens eller uppgifter om utbildning och kompetens som de personer som arbetar på ett verksamhetsställe har,

8) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 48 § 3 mom. att på begäran tillställa tillsynsmyndigheten förfaranden för att upptäcka och förhindra brott mot bestämmelserna om anordnande av penningspel, villkoren i avtalet mellan licenshavaren och spelaren och brott mot spelanvisningarna samt för att upptäcka och förhindra tävlingsmanipulation,

9) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 48 § 3 mom. att på begäran tillställa tillsynsmyndigheten förfaranden genom vilka spelarna omedelbart kan underrätta innehavaren av ensamrättslicens och innehavaren av penningspelslicens om omständigheter som avses i 48 § 1 mom.,

10) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 48 § 4 mom. att utan dröjsmål avbryta vadhållningen och underrätta tillsynsmyndigheten om den upptäcker oregelbunden eller tvivelaktig vadhållning eller mot sin underrättelseskyldighet vad gäller andra oegentligheter enligt 48 § som den upptäcker,

11) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 49 § 1 mom. att på begäran tillställa tillsynsmyndigheten förfaranden för behandlingen av meningsskiljaktigheter, besvär och andra frågor som gäller penningspel som den anordnar,

Betänkande FvUB 28/2025 rd

12) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 49 § 2 mom. att svara på kontakt från spelare på det sätt som avses i det momentet,

13) försummar eller bryter mot rapporteringsskyldigheten enligt 68 §,

14) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 71 § 4 mom. att lämna tillsynsmyndigheten uppgifter om spelöverskottet för det föregående kalenderåret för bestämmande av tillsynsavgift,

15) lämnar de uppgifter som avses i 16 §, 18 § 1 eller 2 mom., 38 § 6–8 mom., 47 § 1 eller 3 mom., 48 § 3 eller 4 mom., 49 § 1 eller 2 mom., 68 §, eller 71 § 4 mom. klart bristfälliga, efter utsatt tid eller i en sådan form att de innehållsmässigt inte motsvarar de uppgifter som tillsynsmyndigheten begärt eller det ärende som är under behandling.

Tillsynsmyndigheten kan påföra ordningsavgift för licenshavarens revisor, om denne uppsåtligt eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot anmälningsskyldigheten enligt 69 §.

Beloppet på ordningsavgiften baseras på en helhetsbedömning. Beloppet ska bestämmas med beaktande av förfarandets art, omfattning och varaktighet. Ordningsavgiften är minst 1 000 och högst 100 000 euro.

~~Ordningsavgifter ska betalas till staten. Ett beslut om påförande av ordningsavgift får inte verkställas förrän det har vunnit laga kraft.~~

81 §

Avstående från att påföra ordningsavgift

Tillsynsmyndigheten kan avstå från att påföra ordningsavgift, om

1) licenshavaren självantagit vidtagit tillräckliga korrigerande åtgärder omedelbart efter att ha upptäckt felet, utan dröjsmål har anmält felet till tillsynsmyndigheten och det inte är fråga om allvarliga eller upprepade fel eller försummelser,

2) det felaktiga förfarandet kan anses vara ringa,

3) det annars måste anses vara uppenbart oskäligt att påföra ordningsavgift.

82 §

Preskription av rätten att påföra ordningsavgift

Tillsynsmyndigheten får inte påföra ordningsavgift om det inte har gjorts inom fem år från den dag då överträdelsen eller försummelsen skedde eller, i fråga om en fortsatt överträdelse eller försummelse, inom fem år från den dag då överträdelsen eller försummelsen upphörde.

83 §

Verkställighet ~~och avskrivande~~ av ordningsavgift

Bestämmelser om verkställighet av ordningsavgifter som påförts med stöd av denna lag finns i lagen om verkställighet av böter.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

84 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift kan påföras den licenshavare, näringsidkare eller fysiska person som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot eller försummar

1) bestämmelserna i 20 § 1–4 mom. om registrering av spelare och verifiering av spelarnas identitet,

2) bestämmelserna i 21 § om krav på spelarens bostadsort,

3) bestämmelserna i 22 § om spelkonto,

4) bestämmelserna i 23 § om stängande av spelkonto,

5) bestämmelserna i 25 § om förbud mot erbjudande av spel på skuld, gratisspel och rabatter,

6) bestämmelserna i 26 § om erbjudande av andra nyttigheter och bonusspelpengar,

7) bestämmelserna i 27 § om begränsningar i anordnandet av vadhållning,

8) bestämmelserna i 28 § om identifiering av spelare,

9) bestämmelserna i 29 § 1–4 mom. om spärrande av spelandet,

10) bestämmelserna i 30 § om licenshavarspecifik gräns för penningöverföring,

11) bestämmelserna i 31 eller 32 § eller bestämmelser som utfärdats med stöd av dem,

12) bestämmelserna i 33 § om spelprogramvara som används av innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens,

13) bestämmelserna i 34 § om omsorgsplikt,

14) bestämmelserna i 35 § om att utarbeta en plan för egenkontroll, iaktta planen och föra bok över genomförandet av den,

15) bestämmelserna i 37 § om uppgifter som ska lämnas i samband med anordnandet av penningspel,

16) bestämmelserna i 38 § 1 mom. om placering av penningspelautomater,

17) bestämmelserna i 39 § om kontroll av penningspelautomaters penningrörelse,

18) bestämmelsen i 40 § om förbud mot självbetjäningsterminaler,

19) bestämmelserna i 41 § 1 och 3 mom. om avlägsnande av personer som är yngre än 18 år från kasinon och spelsalar,

20) bestämmelserna i 41 § 1 mom. om att hindra tillträde till ett kasino för eller avlägsna från kasinot sådana personer som är uppenbart påverkade av alkohol eller något annat berusningsmedel eller droger,

21) bestämmelserna i 41 § 2 eller 4–6 mom. om begränsningar som gäller spelande på kasinon och spelplatser,

22) bestämmelserna i 42 § 1 mom. om teknisk övervakning på kasinon och i spelsalar,

23) bestämmelserna i 43 § om internationellt samarbete,

24) bestämmelserna i 44 § om spelsystem, dragningsutrustning och dragningsförfaranden för innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens,

25) bestämmelserna i 45 § 1 eller 2 mom. om teknisk övervakning av spelhändelser och spelkontotransaktioner,

26) bestämmelserna i 46 § om spelsystemens och dragningsutrustningens utplacering,

27) bestämmelserna i 47 § 1 mom. om skyldigheten för innehavaren av ensamrättslicens och innehavaren av penningspelslicens att ha regler om arbetstagarnas rätt att delta i licenshavarens penningspel,

Betänkande FvUB 28/2025 rd

28) bestämmelsen i 47 § 2 mom. om deltagandet, i fråga om den som är anställd hos ett kasino, i penningspel som anordnas på kasinot,

29) bestämmelserna i 47 § 3 mom. om skyldigheten för innehavaren av ensamrättslicens och innehavaren av penningspelslicens att se till att dess personal känner till sina skyldigheter enligt denna lag och att föra bok över den utbildning och kompetens som de personer som arbetar på ett verksamhetsställe har,

30) bestämmelserna i 48 § 1 mom. om skyldigheten att ha förfaranden för att upptäcka och förhindra brott mot bestämmelserna om anordnande av penningspel, villkoren i avtalet mellan licenshavaren och spelaren och brott mot spelanvisningarna samt för att upptäcka och förhindra tävlingsmanipulation,

31) bestämmelserna i 48 § 2 mom. om skyldigheten att ha förfaranden genom vilka spelarna omedelbart kan underrätta licenshavaren om omständigheter som avses i 48 § 1 mom.,

32) bestämmelserna i 49 § 1 mom. om skyldigheten att ha förfaranden och tillräckligt med utbildad personal för behandlingen av meningsskiljaktigheter, besvär och andra frågor som gäller penningspel som licenshavaren anordnar,

33) bestämmelsen i 51 § 7 mom. i fråga om 51 § 3–5 mom.,

34) bestämmelserna i 54 § om förbud mot direktmarknadsföring,

35) bestämmelserna i 55 § om uppgifter som ska ges i samband med marknadsföring,

36) bestämmelserna i 71 § om betalning av tillsynsavgift,

37) förbud enligt 75 § 2 mom. 1 eller 3 punkten att anordna penningspel utan sådan licens som förutsätts i denna lag eller att rikta marknadsföringen av sådana penningspel till riket.

Påföljdsavgift kan påföras den tjänsteleverantör eller registrar som uppsåtligt eller av oakt-samhet bryter mot eller försummar bestämmelserna i 78 § 1 mom. om avlägsnande av webbinne-håll som gäller anordnandet eller marknadsföringen av penningspel eller avregistrering av do-männamn.

85 §

Påföljdsavgiftens storlek

Påföljdsavgiftens storlek ska baseras på en helhetsbedömning och vid dess påförande ska hän-syn tas till

- 1) överträdelsens art, omfattning, klandervärdhet och varaktighet,
- 2) den vinning som erhållits genom överträdelsen, om denna uppgift finns tillgänglig,
- 3) åtgärder som vidtagits av den som påförts påföljdsavgift för att lindra eller avhjälpa skadan,
- 4) eventuella tidigare överträdelser av bestämmelserna i denna lag av den som påförts påföljds-avgift.

Den påföljdsavgift som påförs en juridisk person får utgöra högst fyra procent av dennes om-sättning enligt 4 kap. 1 § i bokföringslagen eller motsvarande omsättning under året före det då överträdelsen upphörde, dock högst fem miljoner euro. Påföljdsavgiften ska dock vara minst 10 000 euro. Om bokslutet ännu inte är klart när påföljdsavgiften påförs, om affärsverksamheten ny-ligen inletts och något bokslut inte finns att tillgå eller om bokslutet av någon annan orsak inte finns att tillgå, kan omsättningen uppskattas utifrån annan tillgänglig utredning.

Den påföljdsavgift som påförs en fysisk person får vara högst fyra procent av dennes inkom-ster enligt den verkställda beskattningen för året före det då överträdelsen upphörde, dock högst

Betänkande FvUB 28/2025 rd

40 000 euro. Påföljdsavgiften ska dock vara minst 3 000 euro. Om inkomsterna inte kan utredas på ett tillförlitligt sätt, kan de uppskattas utifrån annan tillgänglig utredning.

86 §

Påföljdsavgiftens förhållande till straffrättsliga bestämmelser

Påföljdsavgift får inte påföras den som är misstänkt för samma gärning i en förundersökning, den i fråga om vilken det pågår åtalsprövning avseende samma gärning eller den som är svarande i domstol i ett brottmål som gäller samma gärning. Påföljdsavgift får inte heller påföras den som har dömts för samma gärning i ett brottmål.

Om ett ärende som gäller påförande av påföljdsavgift för samma gärning är anhängigt eller har avgjorts, får åtal inte väckas eller dom i ett brottmål meddelas.

87 §

Påförande av påföljdsavgift

Påföljdsavgift påförs av marknadsdomstolen på framställning av tillsynsmyndigheten. Påföljdsavgift får inte påföras, om inte tillsynsmyndigheten har gjort en framställning om påförande av påföljdsavgift till marknadsdomstolen inom fem år från det att överträdelsen upphörde.

Bestämmelser om behandling av ärendet i marknadsdomstolen finns i lagen om rättegång i marknadsdomstolen.

88 §

Avstående från att påföra påföljdsavgift

Framställning om påförande av påföljdsavgift ska inte göras och påföljdsavgift ska inte påföras, om

- 1) överträdelsen eller försummelsen är ringa, eller
- 2) påförande av påföljdsavgift måste anses uppenbart oskäligt.

Framställning om påföljdsavgift ska inte göras och påföljdsavgift ska inte påföras, om den som anordnar penningspelet, näringsidkaren eller den fysiska personen har vidtagit tillräckliga korrigerande åtgärder omedelbart efter att överträdelsen upptäcktes och det inte är fråga om en allvarlig eller återkommande överträdelse.

89 §

Uppskov i behandlingen

Domstolen kan skjuta upp behandlingen av ett ärende som gäller påföljdsavgift, om ett annat ärende som gäller samma verksamhet och som kan påverka avgörandet i det ärende som gäller påföljdsavgift är anhängigt i en annan rättegång.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

90 §

Verkställighet ~~och avskrivande~~ av påföljdsavgift

Bestämmelser om verkställigheten av påföljdsavgift som påförts med stöd av denna lag finns i lagen om verkställighet av böter. ~~En påföljdsavgift preskriberas fem år efter det att det lagakraftvunna avgörandet om påföljdsavgiften meddelades.~~

~~En påföljdsavgift som påförts en fysisk person avskrivs när den betalningsskyldige avlider.~~

91 §

Administrativa påföljder i samband med företagsarrangemang

Ordningsavgift eller påföljdsavgift får påföras också en sådan näringsidkare som till följd av ett företagsförvärv eller något annat företagsarrangemang har övertagit den näringsverksamhet inom vilken försummelsen eller överträdelsen skett.

92 §

Offentliggörande av administrativa påföljder och andra beslut

Tillsynsmyndigheten ska offentliggöra beslut om påförande av ordningsavgift och påföljdsavgift, beslut om återkallande av licens och beslut om förbudande av anordnande eller marknadsföring av penningspel enligt 76 §. Beslutet ska offentliggöras utan dröjsmål efter det att den fysiska eller juridiska person som är föremål för beslutet har informerats om detta. Av offentliggörandet ska framgå huruvida beslutet att meddela påföljden har vunnit laga kraft, överträdelsens art och slag samt identiteten hos den person som är ansvarig för överträdelsen. Om besvärsmyndigheten upphäver beslutet helt eller delvis, ska tillsynsmyndigheten offentliggöra besvärsmyndighetens beslut på samma sätt som meddelandet av påföljden har offentliggjorts. Information om en påföljd ska finnas tillgänglig på tillsynsmyndighetens webbplats i fem år.

Om det är oskäligt att namnet på den fysiska eller juridiska person som ålagts en påföljd offentliggörs, eller om offentliggörandet av påföljden äventyrar en pågående myndighetsundersökning, kan den behöriga tillsynsmyndigheten

1) skjuta upp offentliggörandet av beslutet om påföljd tills det inte längre finns grunder för att låta bli att offentliggöra beslutet,

2) offentliggöra beslutet om påföljd utan att ange namnet på den som ålagts en påföljd.

Om tillsynsmyndigheten offentliggör ett beslut om påföljd utan angivande av namnet på den som ålagts en påföljd, kan den samtidigt fatta beslut om att offentliggöra namnet senare efter en skälig tid, om grunderna för att låta bli att offentliggöra namnet upphör under den tiden.

93 §

Hänvisning till strafflagen

Bestämmelser om straff för anordnande av hasardspel, penningspelsbrott och lotteribrott finns i 17 kap. 16, 16 a och 16 b § i strafflagen.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

9 kap.

Statsunderstöd för att förebygga och minska skadeverkningarna av spel

94 §

Verksamhet som understöds

Statsunderstöd kan inom ramen för ett anslag i statsbudgeten beviljas för verksamhet som syftar till att förebygga och minska skadeverkningar av spel.

Statsunderstöd för att förebygga och minska skadeverkningarna av spel kan beviljas för följande understödshelheter:

- 1) verksamhet inom elektroniska, anonyma tjänster för skadeverkningar av spel som kompletterar de lagstadgade tjänsterna,
- 2) utveckling av det regionala arbetet för att minska skadeverkningarna av spel,
- 3) vetenskaplig forskning som stöder förebyggande och minskande av skadeverkningar av spel.

Understöd som beviljas för en understödshelhet som avses i 2 mom. 3 punkten kan också beviljas som stipendium. Stipendieperioden kan vara högst ett år åt gången.

Det understöd som beviljas för en understödshelhet som avses i 2 mom. 1 och 3 punkten kan uppgå till det fulla beloppet av de totalkostnader som orsakas av den verksamhet som understöds.

Närmare bestämmelser om den verksamhet som understöds och understödets belopp får utfärdas genom förordning av statsrådet.

95 §

Statsbidragsmyndighet

Statsbidragsmyndigheten är Institutet för hälsa och välfärd.

96 §

Dispositionsplan för anslaget

Social- och hälsovårdsministeriet ger årligen före utgången av maj riktlinjer till Institutet för hälsa och välfärd för beredningen av dispositionsplanen för anslaget samt en preliminär anslagsram för det följande året.

Närmare bestämmelser om fastställande av dispositionsplanen för anslaget får utfärdas genom förordning av statsrådet.

97 §

Tillämpning av statsunderstödslagen

Bestämmelser om understödet finns dessutom i statsunderstödslagen (688/2001).

Betänkande FvUB 28/2025 rd

10 kap.

Uppgifter inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde för att förebygga och minska skadeverkningar av penningsspel

98 §

Bevakning och utvärdering av och forskning kring skadeverkningar av penningsspel samt utvecklande av förebyggande och behandling av skadeverkningarna

Social- och hälsovårdsministeriet svarar för bevakningen och utvärderingen av och forskningen kring skadeverkningar av penningsspel samt för utvecklandet av förebyggandet och behandlingen av skadeverkningar av penningsspel. Institutet för hälsa och välfärd sköter uppgiften på uppdrag av social- och hälsovårdsministeriet.

99 §

Register över skadeverkningar av spel

Institutet för hälsa och välfärd är personuppgiftsansvarig för registret över skadeverkningar av spel. För skötseln av de uppgifter som föreskrivs i 98 § i denna lag för Institutet för hälsa och välfärd register över ansökningar om ensamrättslicens, penningsspelslicens och licens för spelprogramvara, behandling av licenser, återkallande av licenser, de som ansöker om och får licens, anmälningar, anmälare, anordnande och marknadsföring av spel, spelare, spelspärrar, gränser för penningöverföring och förlust, ombud, kontrollåtgärder samt åtgärder som hänför sig till förbud, åläggande om avlägsnande, vitesförfarande, påföljdsavgifter och ordningsavgifter.

Institutet för hälsa och välfärd får behandla personuppgifter i registret över skadeverkningar av spel, om det är nödvändigt för att institutet ska kunna sköta sina uppgifter enligt denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

100 §

Institutet för hälsa och välfärds rätt att få uppgifter

Institutet för hälsa och välfärd har trots sekretessbestämmelserna rätt att av licenssökanden och licenshavaren avgiftsfritt erhålla följande uppgifter för bevakning av och forskning kring de skadeverkningar som penningsspelen ger upphov till och för utvärdering av penningsspelens skadlighet och utvecklande av förebyggande och behandling av skadeverkningar:

- 1) de uppgifter som lämnats för att licensen ska kunna beviljas, dock inte bötes- och straffregisteruppgifter,
- 2) de uppgifter som lämnats för att tillsynsavgiften ska kunna bestämmas,
- 3) de gränser för penningöverföring och förlust som spelaren uppställt,
- 4) de spelspärrar som gäller spelarna,
- 5) spelhändelser i penningsspel,
- 6) spelkontotransaktioner i penningsspel,
- 7) uppgifter om marknadsföring av penningsspel och anordnande av penningsspel,

Betänkande FvUB 28/2025 rd

- 8) identifieringsuppgifter om registrerade spelare,
- 9) uppgifter om spelkonsumtionen på produktnivå, regionalt, kanalvis och per försäljningsställe,
- 10) uppgifter om placeringen av försäljningsställen och penningspelautomater,
- 11) uppgifter om antalet besökare på spelplatserna samt om övervakningen av minderåriga,
- 12) uppgifter som hänför sig till planeringen av och strategin för affärsverksamheten för innehavaren av ensamrättslicens och innehavaren av penningspelslicens samt uppgifter om spelandet och spelmarknaden som fås genom internationellt samarbete,
- 13) omsorgsåtgärder som innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens riktar mot sina kunder.

Institutet för hälsa och välfärd har trots sekretessbestämmelserna rätt att för bevakning av och forskning kring de skadeverkningar som penningspelen ger upphov till och för utvärdering av penningspelens skadlighet och utvecklande av förebyggande och behandling av skadeverkningar av tillsynsmyndigheten avgiftsfritt få de uppgifter som avses i 1 mom. 1—10 punkten och de uppgifter som är nödvändiga för att licensen ska kunna beviljas ~~för bevakning av och forskning kring de skadeverkningar som penningspelen ger upphov till och för utvärdering av penningspelens skadlighet och utvecklande av förebyggande och behandling av skadeverkningar~~, dock inte bötes- och straffregisteruppgifter.

Institutet för hälsa och välfärd har rätt att samköra personuppgifter som avses i 1 mom. med uppgifter som institutet har erhållit med stöd av sådana rättigheter att få uppgifter som föreskrivs annanstans eller annars vid verkställigheten av sina lagstadgade uppgifter, om det är nödvändigt för behandlingsändamålet.

Institutet för hälsa och välfärd ska pseudonymisera personuppgifterna innan de överförs för analysering, om det är möjligt att utföra pseudonymiseringen utan att utförandet av de lagstadgade uppgifterna äventyras. På behandlingen av personuppgifter som avses i denna paragraf tillämpas inte lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården (552/2019).

101 §

Social- och hälsovårdsministeriets rätt att få uppgifter

Social- och hälsovårdsministeriet har trots sekretessbestämmelserna rätt att av Institutet för hälsa och välfärd avgiftsfritt erhålla följande uppgifter för bevakning av och forskning kring de skadeverkningar som penningspelen ger upphov till och för utvärdering av penningspelens skadlighet och utvecklande av förebyggande och behandling av skadeverkningar:

- 1) de uppgifter som är nödvändiga för att licensen ska kunna beviljas, dock inte bötes- och straffregisteruppgifter,
- 2) de uppgifter som lämnats för att tillsynsavgiften ska kunna bestämmas,
- 3) de gränser för penningöverföring och förlust som spelaren uppställt,
- 4) de spelspärrar som gäller spelarna,
- 5) spelhändelser i penningspelen,
- 6) spelkontotransaktioner i penningspelen,
- 7) uppgifter om marknadsföring av penningspel och anordnande av penningspel,
- 8) identifieringsuppgifter om registrerade spelare,

Betänkande FvUB 28/2025 rd

9) uppgifter om spelkonsumtionen på produktnivå, regionalt, kanalvis och per försäljningsställe,

10) uppgifter om placeringen av försäljningsställen och penningspelautomater,

11) uppgifter om antalet besökare på spelplatserna samt om övervakningen av minderåriga,

12) uppgifter som hänför sig till planeringen av och strategin för affärsverksamheten för innehavaren av ensamrättslicens och innehavaren av penningspelslicens samt uppgifter om spelandet och spelmarknaden som fås genom internationellt samarbete,

13) omsorgsåtgärder som innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens riktar mot sina kunder.

Institutet för hälsa och välfärd ska pseudonymisera de personuppgifter som avses i denna paragraf innan de lämnas ut. Personuppgifter får behandlas endast för det ändamål som de lämnats ut för samt för statistiska ändamål. På behandlingen av personuppgifter som avses i denna paragraf tillämpas inte lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården.

11 kap.

Sökande av ändring

102 §

Begäran om omprövning av tillsynsavgiften

Omprövning av tillsynsmyndighetens beslut att påföra tillsynsavgift enligt 70 § får begäras. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003).

103 §

Sökande av ändring i förvaltningsdomstol

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

Ett beslut om förbudande av anordnande av penningspel enligt 76 § och ett beslut om återkallande av licens enligt 79 § ska iakttas trots att ändring har sökts, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

104 §

Att föra förbud mot marknadsföring till marknadsdomstolen

I ett av tillsynsmyndigheten meddelat förbud mot marknadsföring av penningspel, förbud mot marknadsföring och anordnande av penningspel enligt 76 § eller i vite som tillsynsmyndigheten förenat med ett sådant förbud får ändring inte sökas genom besvär.

Den som tillsynsmyndigheten har ålagt ett förbud enligt 1 mom. eller förelagt vite förenat med ett sådant förbud får inom 30 dagar från delfäendet av förbudet eller föreläggandet genom ansö-

Betänkande FvUB 28/2025 rd

kan föra ärendet till marknadsdomstolen för behandling. Förbudet ska följas om inte marknadsdomstolen bestämmer något annat.

Bestämmelser om behandling av ärendet i marknadsdomstolen samt om sökande av ändring i marknadsdomstolens beslut finns i lagen om rättegång i marknadsdomstolen.

105 §

Sökande av ändring i marknadsdomstolens beslut om påföljdsavgift

Ändring i ett beslut om påföljdsavgift som fattats av marknadsdomstolen får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen utan besvärstillstånd.

Marknadsdomstolens beslut får överklagas genom besvär av den som marknadsdomstolen har påfört påföljdsavgift.

Tillsynsmyndigheten får genom besvär överklaga ett sådant beslut av marknadsdomstolen genom vilket marknadsdomstolen helt eller delvis har avslagit tillsynsmyndighetens framställning.

12 kap.

Ikraftträdande

106 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagens 2 och 9 kap., 43 § 3 mom. samt 44, 57, 63 och 64 § träder dock i kraft redan den 1 mars 2026.

Polisstyrelsen är den behöriga myndighet som avses i 57 § till och med den 30 juni 2027.

Bestämmelserna i 7, 9–11, 13–15, 17 och 18 § i tillämpas i fråga om licens för spelprogramvara först från och med den 1 juli 2027. Bestämmelserna i 2 § 2 mom. och 33 § tillämpas i fråga om licens för spelprogramvara först från och med den 1 juli 2028.

De avtal och förbindelser som krävs för skötseln av de uppgifter som överförs från Polisstyrelsen till Tillstånds- och tillsynsverket samt de rättigheter och skyldigheter som följer av dem överförs till Tillstånds- och tillsynsverket när denna lag träder i kraft.

För skötseln av de uppgifter som föreskrivs i denna lag överförs till Tillstånds- och tillsynsverket sådana arkiv, register och datamaterial som bildats vid Polisstyrelsen före ikraftträdandet, om inte något annat särskilt föreskrivs om ansvar och skyldigheter i fråga om dem med stöd av denna eller någon annan lag eller något annat avtalas.

Tillstånds- och tillsynsverket och finansministeriet har före lagens ikraftträdande rätt att trots sekretessbestämmelserna avgiftsfritt av Polisstyrelsen och de aktörer som handlar på dess vägnar få de uppgifter som krävs för att förbereda inledandet av tillstånds- och tillsynsverksamheten och förvaltningen. Dessa uppgifter utgörs av de handlingar som behövs för att genomföra och förbereda reformen, uppgifter om datasystemen för tillsynen över penningspel, avtal, uppgifter om den tillsynspersonal som övergår i Tillstånds- och tillsynsverkets tjänst samt andra uppgifter som behövs för att genomföra reformen. (Nytt)

2.

Lag

om ändring av lotterilagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lotterilagen (1047/2001) 3 §, 3 och 4 kap., 42 a, 43 och 46 §, 47 § 1–4 och 7 mom., 48–55 och 62 a–62 n § samt 66 a §,
av dem 3 § sådan den lyder i lagarna 1286/2016, 677/2019 och 1284/2021, 42 a och 46 § sådana de lyder i lag 1286/2016, 43 § och 47 § 1–4 och 7 mom. sådana de lyder i lag 1284/2021, 48 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 575/2011, 49–52, 54, 55 och 62 a–62 k § sådana de lyder i lag 1284/2021, 53 § sådan den lyder i lag 335/2023, 62 l–62 n § sådana de lyder i lagarna 1284/2021 och 413/2024 och 66 a § sådan den lyder i lagarna 661/2010 och 134/2013, samt
ändras 1 och 2 §, rubriken för 3 a § samt 4, 5, 8, 42, 42 b, 44, 45, 57, 59, 60, 62, 63, 64, 66 och 67 §,
av dem 1 § sådan den lyder i lagarna 1286/2016, 1284/2021 och 335/2023, 2 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1284/2021, rubriken för 3 a § samt 5 § sådana de lyder i lag 1286/2016, 4 § sådan den lyder i lagarna 1286/2016, 677/2019, 1284/2021, 42, 44, 64 och 66 § sådana de lyder i lag 1284/2021, 42 b § sådan den lyder i lagarna 1184/2013 och 617/2019, 45 § sådan den lyder i lagarna 1286/2016 och 1284/2021, 57 § sådan den lyder i lag 506/2009, 62 § sådan den lyder i lagarna 1286/2016 och 677/2019, 63 § sådan den lyder i lag 661/2010 och 67 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1286/2016, som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde och syfte

I denna lag föreskrivs det om anordnande av lotterier och tillsynen över anordnandet.
Syftet med denna lag är att garantera rättsskyddet för dem som deltar i lotterier, att hindra oegentligheter och brott i samband med lotterier och att förebygga och minska de ekonomiska, sociala och hälsomässiga skadeverkningar som deltagande i lotterier ger upphov till.
Denna lag gäller inte utlovande av slumpartade förmåner vid marknadsföring, om det för erhållande av förmånen inte krävs någon annan motprestation än köp av en nyttighet eller anbud om köp.
Bestämmelser om penningsspelsverksamhet och tillsynen över den finns i penningsspelslagen (/).

Betänkande FvUB 28/2025 rd

2 §

Definition av lotteri

I denna lag avses med lotteri en sådan verksamhet, där deltagandet sker mot vederlag och deltagarna har möjlighet att få en vinst med penningvärde som helt eller delvis beror på slumpen, dock inte penningvinst. Som vederlag betraktas inte deltagarens postavgifter, lokal- eller fjärrsamtalsavgifter eller motsvarande kostnader för anmälan om deltagande i lotteriet vilka inte kommer lotteriarrangören till godo.

Vad som i denna lag föreskrivs om lotteri gäller även ställande av varuvinstautomater samt andra spelautomater och spelanordningar till allmänhetens förfogande mot vederlag så att spelaren kan få en vinst med penningvärde som helt eller delvis beror på slumpen.

Vad som föreskrivs om lotterier i denna lag gäller också

- 1) lotterier som anordnas utomlands, om lotter i dem säljs eller förmedlas i Finland,
- 2) lotterier som anordnas i landskapet Åland, om lotter i dem säljs eller förmedlas också annanstans i Finland.

3 a §

Definitioner av formerna för anordnande av lotterier

4 §

Övriga definitioner

I denna lag avses med

1) *lott* en kupong eller ett verifikat i motsvarande elektronisk form eller i någon annan därmed jämförbar form, som utvisar rätt att delta i ett lotteri,

2) *marknadsföring* reklam, indirekt reklam och annan säljfrämjande verksamhet; indirekt reklam är i synnerhet främjande av försäljningen av en produkt i samband med reklam för en annan produkt så att ett etablerat kännetecken för produkten eller dess säljare, oförändrat eller ändrat så att det ändå kan kännas igen, används som kännetecken för den andra produkten, eller att reklamerna för den andra produkten annars associerar till en bestämd produkt eller dess säljare; som sådan marknadsföring av lotterier som omfattas av denna lag betraktas inte blotta förekomsten i ett elektroniskt datanät av en utländsk eller åländsk lotteriwebbplats, oavsett språk, förutsatt att det på denna webbplats inte finns annat material som främjar deltagande i lotteri i Finland eller riket; som sådan marknadsföring av lotterier som omfattas av denna lag betraktas inte heller marknadsföring av lotterier i utländska eller åländska publikationer som sprids i Finland eller riket, förutsatt att publikationens huvudsakliga syfte inte är att marknadsföra lotterier och att marknadsföringen av lotterier inte uttryckligen tar sikte på Finland eller riket,

3) *nöjespark* ett förlusteställe vars verksamhet sker på ett fast ställe och så att den största delen av inkomsterna består av att karuseller, olika bilbanor och berg- och dalbanor eller motsvarande nöjesparksanordningar ställs till allmänhetens förfogande mot en avgift,

4) *tivoli* ett förlusteställe som förflyttar sig från ort till ort.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

5 §

Rätt att anordna lotterier

Lotterier får anordnas av registrerade föreningar, självständiga stiftelser och andra sammanlutningar med allmännyttigt ändamål som har hemort i Finland.

Bestämmelser om rätten att anordna penningsspel finns i penningsspelslagen.

8 §

Återkallande av tillstånd

Ett beviljat tillstånd att anordna ett lotteri kan återkallas, om tillståndshavaren i väsentlig mån har handlat i strid med en med tanke på anordnande av lotterier juridiskt betydelsefull lag eller tillståndsvillkoren eller om tillståndshavaren inte längre uppfyller villkoren för erhållande av tillstånd.

Ett varulotteritillstånd återkallas, om tillståndshavaren begär det och försäljningen av lotterna inte har inletts.

Ett bingotillstånd och varulotteritillstånd återkallas, om tillståndshavaren begär det.

42 §

Tillsynen över lotterier

Anordnandet av lotterier övervakas för att garantera rättsskyddet för dem som deltar i lotterier, förhindra oegentligheter och brott samt förebygga och minska de ekonomiska, sociala och hälsomässiga skadeverkningar som lotterier ger upphov till.

Polisstyrelsen ansvarar för den riksomfattande tillsynen över anordnandet av lotterier och för den statistikföring som gäller lotteriverksamheten. Polisstyrelsen kan ge utlåtanden och meddela anvisningar om anordnande av lotterier och om tillsynen över anordnandet.

Polisinrättningen övervakar lotterier som anordnas inom dess distrikt.

42 b §

Tillsynsregister över lotterier

För skötseln av tillstånds- och tillsynsuppgifter som avses i denna lag ska polisen föra register över anmälningar, tillståndsansökningar, tillstånd, återkallade tillstånd, redovisningar och om dem som gjort anmälan samt om tillståndssökande och tillståndshavare, om dem som i praktiken anordnar lotterier, om kontrollåtgärder samt om åtgärder som hänför sig till förbud.

Bestämmelser om behandlingen av personuppgifter i polisens register finns i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (616/2019).

Betänkande FvUB 28/2025 rd

44 §

Polisstyrelsens och polisinrättningens rätt till upplysningar

Polisstyrelsen har rätt att trots sekretessbestämmelserna av en sammanslutning eller en stiftelse som erhållit tillstånd att anordna lotterier och av dem som i praktiken anordnar varulotterier avgiftsfritt erhålla de upplysningar som är nödvändiga för tillsynsuppgiften och för statistikföringen av lotteriverksamheten. Rätten att få upplysningar gäller även nödvändiga personuppgifter.

En polisinrättning har rätt att trots sekretessbestämmelserna av en sammanslutning eller en stiftelse som erhållit tillstånd att anordna lotterier och av dem som i praktiken anordnar varulotterier avgiftsfritt erhålla de upplysningar som är nödvändiga för tillsynsuppgiften. Rätten att få upplysningar gäller även nödvändiga personuppgifter.

45 §

Kontroll- och förbuds rätt

En polisinrättning, Polisstyrelsen och ett i 58 § avsett kontrollorgan har rätt att kontrollera att godkända räkneverk för kontroll av penningrörelsen används i varuvinstautomater samt i sådana spelautomater och spelanordningar som avses i 56 §.

En polisinrättning och Polisstyrelsen har rätt att förbjuda att sådana automater eller spelanordningar som avses i 1 mom. tillhandahålls, om det inte i dem finns ett godkänt räkneverk för kontroll av penningrörelsen eller om de är placerade i strid med bestämmelserna om hur automater och spelanordningar ska placeras. Om den brist eller det fel som iakttagits är ringa, kan polisen i stället för att utfärda förbud förordna att saken ska rättas till.

57 §

Räkneverk för kontroll av penningrörelsen

Om avgiften för användningen av varuvinstautomater eller i 56 § avsedda spelautomater och spelanordningar inkasseras med hjälp av en anordning som startar automaten eller spelanordningen (*myntlås*), ska automaten eller spelanordningen vara försedd med ett sådant räkneverk för kontroll av penningrörelsen som är besiktigat och godkänt av ett kontrollorgan som Polisstyrelsen förordnat. Räkneverket ska på ett tillförlitligt sätt registrera uppgifter om de avgifter som användningen av anordningen inbringat. Över de uppgifter som registreras ska uppgöras verifikat, som ska förvaras på det sätt som bestäms om förvaring av bokföringsmaterial.

59 §

Utredningar och verifikat

Över användningen av varuvinstautomater samt i 56 § avsedda spelautomater och spelanordningar, dock inte lyckohjul vilka snurras för hand, ska uppgöras utredningar och verifikat som anger

- 1) var automaten eller spelanordningen finns och när den har placerats där,

Betänkande FvUB 28/2025 rd

2) det tal som räkneverket för kontroll av penningrörelsen visar när automaten eller spelanordningen tas i bruk, när räkneverket byts ut, när kassan töms samt när automaten eller spelanordningen överläts,

3) tidpunkten för tömning av kassan,

4) den tid som räkneverket för kontroll av penningrörelsen varit ur funktion på grund av att det varit i olag eller av någon annan orsak,

5) det antal gånger som automaten eller spelanordningen använts för granskning av att den eller räkneverket för kontroll av penningrörelsen fungerar,

6) antalet i automaten eller spelanordningen använda mynt som strider mot anvisningarna för automaten eller anordningen.

60 §

Uppgifter på automat och spelanordning samt på lotter

På varuvinstautomater samt på sådana spelautomater och spelanordningar som avses i 56 § ska på synlig plats anges namnet på den som bedriver verksamhet med automaten eller spelanordningen samt kontaktuppgifter och företags- och organisationsnummer.

På varje lott eller på ett meddelande som ges gratis i samband med lottförsäljningen ska antecknas uppgifter om lotteriet, den som anordnar lotteriet samt antalet vinster, deras värde och typ.

62 §

Förbud mot anordnande av lotterier

Att anordna lotterier på andra sätt än de som avses i 3 a eller 56 § är förbjudet.

Det är förbjudet att

1) sälja eller förmedla lotter för lotterier som anordnats utan sådant tillstånd som förutsätts i denna lag och att marknadsföra sådana lotterier,

2) sälja eller förmedla lotter till utlandet eller marknadsföra lotterier i utlandet, om det inte är tillåtet enligt lagstiftningen i den stat eller region till vilken lotterna säljs eller förmedlas eller där lotterierna marknadsförs.

Utrymmen får inte upplåtas för tillhandahållande av varuvinstautomater eller i 56 § avsedda spelautomater och spelanordningar utan tillstånd som avses i denna lag.

För masskuldebrev som emitteras får inte utöver räntan betalas särskild gottgörelse som baserar sig på lottning.

63 §

Hänvisningar till strafflagen

Bestämmelser om straff för lotteribrott finns i 17 kap. 16 b § i strafflagen (39/1889).

Betänkande FvUB 28/2025 rd

64 §

Lotteriförseelse

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

- 1) bryter mot det i 10 § föreskrivna förbudet att anordna lotteri på skuld,
- 2) bryter mot det i 27 § 3 mom. föreskrivna förbudet att delta,
- 3) i praktiken anordnar ett varulotteri i strid med vad som föreskrivs i 28 § 2 mom.,
- 4) verkställer lottningen eller blandandet av lotterna vid ett varulotteri i strid med vad som föreskrivs i 29 § 1 mom. eller inte iakttar underrättelseskyldigheten enligt 29 § 2 mom. i fråga om resultatet av lottningen,
- 5) bryter mot vad som i 40 § föreskrivs om placeringen av varuvinstautomater eller mot vad som föreskrivs om placeringen av spelautomater eller spelanordningar som avses i 56 § 1 mom., eller
- 6) bryter mot vad som i 57 § föreskrivs om räkneverk för kontroll av penningrörelsen, ska för *lotteriförseelse* dömas till böter.

66 §

Sökande av ändring

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Ett med stöd av denna lag fattat beslut om återkallande av tillstånd eller ändring av tillståndsvillkor ska iaktas även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

67 §

Närmare bestämmelser

Genom förordning av statsrådet får det utfärdas närmare bestämmelser om

- 1) de uppgifter som ska finnas på och lämnas vid försäljningen av lotterna i varulotterier,
- 2) innehållet i tillståndsansökan och en anmälan enligt 31 § samt innehållet i tillståndsbesluten,
- 3) förfarandena och tidsfristerna i anslutning till anordnandet av lotterier,
- 4) innehållet i redovisningarna över de lotterier som avses i 3 a §, framläggande av redovisningarna, tidsfrister i anslutning till framläggandet av redovisningarna samt förvaringen av redovisningarna,
- 5) de räkneverk för kontroll av penningrörelsen som avses i 57 §, de anordningar och handlingar som ska tillställas ett kontrollorgan som avses i 58 §, undantag från typbesiktningsskyldigheten samt besiktning och godkännande av räkneverken.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På upptagande av avkastningen av penningspel som anordnats före ikraftträdandet av denna lag i statsbudgeten och på redovisning av avkastningen tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

På penningspel som anordnats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser i 47 § om lyftande av vinster samt de bestämmelser i 48 § och i de bestämmelser som utfärdats med stöd av den om rekommendation till avgörande som gällde vid ikraftträdandet av denna lag. På penningspel som anordnats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas dessutom de bestämmelser om vinstfördelning, återbetalning av spelinsatser, största tillåtna spelinsatser och spelvinster i penningautomater och kasinospel samt om dragning i penninglotterier, tippningsspel, vadhållningsspel och totospel, med undantag av bestämmelserna om tillsyn över anordnandet av penningspel, som utfärdats med stöd av 13 c § 4 mom. och som gällde vid ikraftträdandet av denna lag. Efter ikraftträdandet av denna lag svarar Tillstånds- och tillsynsverket för tillsynen över penningspel som anordnats före ikraftträdandet, och verket ger de rekommendationer till avgörande som avses i 48 §. Till Tillstånds- och tillsynsverket överförs sådant datamaterial som bildats hos Polisstyrelsen före lagens ikraftträdande och som är nödvändigt för skötseln av de uppgifter som föreskrivs i detta moment.

På lämnande av Veikkaus Ab:s redogörelse för avkastningen för 2026 och på lämnande av bokslutshandlingar tillämpas de bestämmelser i 17 § 3 mom. och 53 § 1 mom. som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

Ett beslut om penningspelsverksamhet som har fattats före ikraftträdandet av denna lag verkställs och ändring i beslutet söks i enlighet med de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

På behandlingen av ärenden som är anhängiga vid domstol i fråga om ändringssökande när denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Om domstolen upphäver ett beslut som har fattats före ikraftträdandet av denna lag och återförvisar ärendet för att behandlas på nytt i sin helhet, ska ärendet behandlas och avgöras i enlighet med denna lag.

3.

Lag

om upphävande av 12 § 2 mom. och 38 § 2 mom. 6 punkten i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (616/2019) 12 § 2 mom. och 38 § 2 mom. 6 punkten, sådana de lyder, 12 § 2 mom. i lag 1285/2021 och 38 § 2 mom. 6 punkten i lag 696/2021.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

2 §

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017) 1 kap. 2 § 1 mom. 9 punkten, 2 § 2 mom. och 3 § 3 mom., 3 kap. 7 § 6 mom. samt 7 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten, **2 § 2 mom. och 3 § 3 mom.**,

av dem 1 kap. 3 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1286/2021 och 7 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten sådan den lyder i lag 573/2019, som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på

9) innehavare av en sådan licens som avses i 5 och 6 § i penningspelslagen (/),

Denna lags 3 och 4 kap. tillämpas också på näringsidkare och sammanslutningar som förmedlar deltagaranmälningar eller deltagaravgifter för penningspel som tillhandahålls av en licenshavare enligt 1 mom. 9 punkten och en penningspelssammanslutning enligt 1 mom. 10 punkten, om licenshavaren eller penningspelssammanslutningen till en sådan annan näringsidkare eller sammanslutning har överfört ansvaret för kundkontroll och rapporteringsskyldigheten. Denna lags 7 och 8 kap. ska, enligt vad som föreskrivs i respektive kapitel, tillämpas på tillsyn över de nämnda näringsidkarna och sammanslutningarna.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

3 §

Avgränsning av tillämpningsområdet

Denna lag tillämpas inte på verksamhet som består i att tillhandahålla penningautomater för användning utanför kasinon. Lagen tillämpas dock om spelaren ska identifiera sig som en registrerad spelare på det sätt som avses i 20 § i penningsspelslagen.

3 kap.

Kundkontroll

Fullgörande av skyldigheter i fråga om kundkontroll för den rapporteringsskyldigas räkning

När det gäller penningsspelssverksamhet kan tillsynsmyndigheten anse att en i 1 kap. 2 § 1 mom. 9 punkten avsedd licenshavare eller en i 10 punkten avsedd penningsspelssammanslutning i egen-
skap av rapporteringsskyldig uppfyller villkoren i denna paragraf, om en näringsidkare eller sam-
manslutning enligt 1 kap. 2 § 2 mom. som handlar på dess vägnar och förmedlar deltagaranmäl-
ningar eller deltagaravgifter i anslutning till penningsspel iakttar bestämmelserna om kundkon-
troll i 1, 2 och 10 § i detta kapitel, och licenshavaren eller penningsspelssammanslutningen utan
dröjsmål av denna får uppgifter om kundkontroll och för kontroll av en kunds identitet. Licens-
havaren och penningsspelssammanslutningen ska föra uppgifter om sådana näringsidkare och
sammanslutningar som avses ovan och på begäran hålla uppgifterna tillgängliga för tillsynsmy-
ndigheten.

7 kap.

Tillsyn

1 §

Tillsynsmyndigheterna och anmälan till centralen för utredning av penningtvätt

Tillsyn över efterlevnaden av denna lag och av bestämmelser som utfärdats och föreskrifter
som meddelats med stöd av den utövas av följande myndigheter:

2) Tillstånds- och tillsynsverket när det är fråga om licenshavare enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 9
punkten och penningsspelssammanslutningar enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 10 punkten samt i 1 kap. 2 §

Betänkande FvUB 28/2025 rd

2 mom. avsedda näringsidkare och sammanslutningar som förmedlar deltagaravgifter eller deltagaransmälningar för penningsspel som tillhandahålls av sådana licenshavare som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 9 punkten och sådana penningsspelssammanslutningar som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 10 punkten,

2 § (Ny)

Rätt att få uppgifter av rapporteringsskyldiga

En näringsidkare och sammanslutning enligt 1 kap. 2 § 2 mom. ska på begäran av Tillstånds- och tillsynsverket avgiftsfritt ge verket sådana uppgifter som är nödvändiga för tillsynen.

3 § (Ny)

Inspektionsrätt

Tillstånds- och tillsynsverket har rätt att utföra en inspektion som är nödvändig för tillsynen också i lokaler som innehas av näringsidkare och sammanslutningar som avses i 1 kap. 2 § 2 mom.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av lotteriskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lotteriskattelagen (552/1992) 1 §, 2 § 1 mom. samt 4 § 1 och 3 mom.,
av dem 2 § 1 mom. sådant det lyder i lagarna 784/2016 och 1292/2016 samt 4 § 1 mom. sådant
det lyder i lag 1315/2011, som följer:

Betänkande FvUB 28/2025 rd

1 §

Tillämpningsområde

Lotteriskatt betalas till staten

- 1) på penningspel och andra lotterier som anordnas i Finland med ensamrätt,
- 2) på penningspel som tillhandahålls för att spelas i Finland på basis av en licens som beviljats i Finland,

- 3) på andra än i 1 och 2 punkten avsedda lotterier som anordnas i Finland.

Skatt betalas inte på penningspel som tillhandahålls från Finland för att spelas i en annan stat.

Som lotteri som anordnas i Finland anses även lotterier som anordnas på ett finskt fartyg eller luftfartyg även då fartyget eller luftfartyget befinner sig utanför finskt område, dock inte lotterier som anordnas på ett fartyg i trafik mellan tredje länder.

2 §

Definitioner

Med *lotteri* avses i denna lag

- 1) spel i vilka spelaren deltar mot ett penningvederlag och kan vinna pengar helt eller delvis på basis av slumpen (*penningspel*),

- 2) i 3 a § i lotterilagen (1047/2001) avsedda lotterier samt tillhandahållande för allmänheten av sådana spelautomater och spelanordningar som avses i 56 § i lotterilagen,

- 3) annan än i lotterilagstiftningen avsedd offentligt anordnad lottning, gissning, vadhållning eller därmed jämförbar verksamhet som helt eller delvis är beroende av slumpen och där man kan vinna pengar eller en förmån med penningvärde som inte ska betraktas som ett skäligt vederlag för någon prestation eller som lön enligt lagen om förskottsuppbörd (1118/1996).

4 §

Skattegrunden och skattesatsen

Lotteriskatten för penningspel och andra lotterier som avses i 1 § 1 mom. 1 och 2 punkten är 22 procent av avkastningen.

För bingospel där vinst inte kan fås i form av pengar är skatten 5 procent av de utdelade vinsternas sammanlagda värde, till vilket inte räknas vinster som berättigar till ett nytt spel.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i inkomstskattelagen (1535/1992) 21 c §, sådan den lyder i lag 1293/2016, och *ändras* 85 §, sådan den lyder i lag 334/2005, som följer:

85 §

Lotterivinster

Skattepliktig inkomst är inte vinst från

- 1) penningspel eller andra lotterier enligt 1 § 1 mom. i lotteriskattelagen (552/1992),
- 2) andra lotterier än penningspel som anordnats i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i enlighet med dess lagstiftning,
- 3) penningspel som tillhandahållits för att spelas i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i enlighet med dess lagstiftning.

Sådan inkomst är dock vinster som kan anses som skälig ersättning för någon prestation eller som kan betraktas som lön enligt lagen om förskottsuppbörd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för skatteåret 2027. På vinster från lotterier som erhållits före ikraftträdandet av lagen tillämpas dock de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

7.

Lag

om ändring av 20 § i lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter (1346/1999) 20 § 5 punkten, sådan den lyder i lag 1500/2011, som följer:

20 §

Utlämnande av uppgifter till vissa myndigheter

Skatteförvaltningen kan utan hinder av sekretesskyldigheten på begäran

5) för behandling av ett tillståndsärende som gäller anordnande av lotteri enligt lotterilagen (1047/2001) och penningspel enligt penningspelslagen (/) till en myndighet lämna ut uppgifter om lotterier och penningspel och för dem betalda lotteriskatter, jämte identifieringsuppgifter om den skattskyldige,

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag

om ändring av 17 kap. 16 a och 16 b § i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen (39/1889) 17 kap. 16 a och 16 b §, sådana de lyder, 17 kap. 16 a § i lag 1287/2016 och 17 kap. 16 b § i lag 578/2011, som följer:

Betänkande FvUB 28/2025 rd

17 kap.

Om brott mot allmän ordning

16 a §

Penningspelsbrott

Den som

- 1) anordnar penningspel utan licens enligt penningspelslagen (/),
 - 2) säljer eller förmedlar penningspel som anordnats av någon annan än en licenshavare enligt penningspelslagen eller marknadsför sådana penningspel i strid med förbudet i 75 § 2 mom. 2 eller 3 punkten i penningspelslagen,
 - 3) säljer eller förmedlar penningspel till utlandet eller marknadsför penningspel i utlandet i strid med förbudet i 75 § 2 mom. 4 punkten i penningspelslagen,
 - 4) utan tillstånd av den som anordnar penningspel säljer eller förmedlar penningspel som anordnas av en licenshavare enligt 5 eller 6 § i penningspelslagen, eller tar emot spelinsatser eller förmedlar vinster som hänför sig till sådana penningspel i strid med förbudet i 75 § 2 mom. 5 punkten i penningspelslagen, eller
 - 5) i strid med förbudet i 75 § 2 mom. 6 punkten i penningspelslagen upplåter en lokal för tillhandahållande av penningspelautomater eller kasinospel, om dessa tillhandahålls av någon annan än en licenshavare enligt 5 eller 6 § i penningspelslagen,
- ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *penningspelsbrott* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

16 b §

Lotteribrott

Den som

- 1) anordnar ett annat lotteri än ett sådant som avses i 16 a § 1 punkten utan sådant tillstånd som avses i lotterilagen (1047/2001),
- 2) bryter mot ett förbud i 62 § 1–4 mom. i lotterilagen,
- 3) använder avkastningen av ett lotteri på ett sätt som väsentligt strider mot en bestämmelse i lag, tillståndet att anordna lotteriet eller tillståndet att ändra det ändamål för vilket avkastningen kan användas,
- 4) försummar den redovisningsskyldighet som hör samman med anordnandet av lotterier,
- 5) anordnar ett sådant mindre lotteri som avses i 27 § 1 mom. i lotterilagen utan att uppfylla de villkor som i 5 § i den lagen ställs på den som anordnar ett lotteri,
- 6) väsentligt eller upprepat bryter mot villkoren eller bestämmelserna i tillståndet att anordna lotteriet,
- 7) bryter mot bestämmelsen om en åldersgräns på 18 år för penningspelande i 24 § i penningspelslagen,
- 8) försummar skyldigheten enligt 41 § 1 mom. i penningspelslagen att förhindra tillträde till ett kasino för en person som är yngre än 18 år,

Betänkande FvUB 28/2025 rd

9) bryter mot bestämmelserna om marknadsföring av penningspel i 52, 53 eller 56 § i penningspelslagen,

10) anordnar penningspel i strid med förbudet i 75 § 1 mom. i penningspelslagen, ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *lotteribrott* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om verkställighet av böter

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om verkställighet av böter (672/2002) 1 § 2 mom. 7 punkten, sådan den lyder i lag 416/2025, som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om verkställighet av följande administrativa påföljder av straffkaraktär:

7) i penningspelslagen (/) avsedd ordningsavgift och påföljdsavgift som påförts av marknadsdomstolen,

Denna lag träder i kraft den 20 .

10.

Lag

om ändring av 1 och 5 kap. i lagen om rättegång i marknadsdomstolen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om rättegång i marknadsdomstolen (100/2013) 1 kap. 2 § 2 mom. 7 punkten och 6 § 2 mom. 6 punkten samt 5 kap. 2 § 7 mom.,
av dem 1 kap. 2 § 2 mom. 7 punkten sådan den lyder i lag 1287/2021 och 1 kap. 6 § 2 mom. 6 punkten sådan den lyder i lag 417/2024, som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

2 §

Konkurrens- och tillsynsärenden

Marknadsdomstolen handlägger som konkurrens- och tillsynsärenden också följande ärenden som hör till dess behörighet:

7) Tillstånds- och tillsynsverkets framställningar om påförande av påföljdsavgift enligt penningpelslagen (/).

6 §

Marknadsrättsliga ärenden

Som marknadsrättsliga ärenden handlägger marknadsdomstolen också följande ärenden som hör till dess behörighet:

6) andra ärenden enligt penningpelslagen än de som gäller påförande av påföljdsavgift,

Betänkande FvUB 28/2025 rd

5 kap.

Handläggning av marknadsrättsliga ärenden

2 §

Vem som har rätt att väcka ett ärende

Bestämmelser om vem som har rätt att väcka ärenden som avses i alkohollagen, penningspelslagen och tobakslagen utfärdas särskilt.

Denna lag träder i kraft den 20 .

11.

Lag

om ändring av konsumentskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i konsumentskyddslagen (38/1978) 2 kap. 8 a § 2 mom. 10 punkten, 5 a kap. 2 § 1 mom. 2 punkten och 6 kap. 2 § 8 punkten,
sådana de lyder, 2 kap. 8 a § 2 mom. 10 punkten och 6 kap. 2 § 8 punkten i lag 1211/2013 samt 5 a kap. 2 § 1 mom. 2 punkten i lag 1242/2021, som följer:

2 kap.

Marknadsföring samt förfaranden i kundrelationer

8 a §

Information som ska lämnas innan ett avtal ingås

Vad som föreskrivs i denna paragraf tillämpas inte på

Betänkande FvUB 28/2025 rd

10) avtal som gäller tjänster som omfattas av tillämpningsområdet för lotterilagen (1047/2001) eller penningsspelslagen (/),

5 a kap.

Avtal om digitalt innehåll och digitala tjänster

2 §

Begränsningar av tillämpningsområdet

Bestämmelserna i detta kapitel ska inte tillämpas på avtal

2) som gäller tjänster som omfattas av tillämpningsområdet för lotterilagen eller penningsspelslagen,

6 kap.

Hemförsäljning och distansförsäljning

2 §

Begränsningar av tillämpningsområdet

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas inte på

8) avtal som gäller tjänster som omfattas av tillämpningsområdet för lotterilagen eller penningsspelslagen,

Denna lag träder i kraft den 20 .

12.

Lag

om ändring av 32 och 173 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) 32 § 1 mom. 1 punkten och 173 § 1 mom. 5 punkten, av dem 32 § 1 mom. 1 punkten sådan den lyder i lag 1271/2021, som följer:

32 §

Återkallande av programkoncession

Koncessionsmyndigheten kan återkalla en koncession helt eller delvis, om

1) koncessionshavaren upprepade gånger och allvarligt har brutit mot denna lag, mot bestämmelserna i 75 § 2 mom. 3 punkten i penningsspelslagen (/) om marknadsföring som riktar sig till riket av penningsspel som anordnats utan licens, mot bestämmelserna i 6 § i lagen om bildprogram om iakttagande av åldersgränser för bildprogram eller mot de koncessionsvillkor som avses i 27 eller 37 § i denna lag, eller har gjort sig skyldig till hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 § i strafflagen, grov hets mot folkgrupp enligt 10 a § i det kapitlet eller offentlig uppmaning som har anknytning till terroristbrott enligt 34 a kap. 5 e § i strafflagen,

173 §

Begränsningar av tillämpningsområdet

Bestämmelserna i detta kapitel ska inte tillämpas på

5) lotteri- och penningsspelsverksamhet som sker mot vederlag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

13.

Lag

om upphävande av 2 § i lagen om hästtävlingar

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs i lagen om hästtävlingar (796/1993) 2 §, sådan den lyder i lag 1310/2016.

2 §

Denna lag träder i kraft den 20 .

14.

Lag

om ändring av 8 § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968) 8 § 1 mom. 22 punkten, sådan den lyder i lag 1577/2019, samt

fogas till 8 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 661/1989, 1539/1992, 1160/2002, 717/2004, 1077/2008, 471/2009, 938/2010, 490/2012, 645/2014, 1087/2014, 1405/2014, 825/2017, 308/2019, 736/2019, 1577/2019, 1075/2020 och 957/2021, en ny 23 punkt som följer:

8 §

Ovan i 7 § avsedda avdragbara utgifter äro bland andra:

22) förluster beräknade i enlighet med 35 b § 5 mom. i inkomstskattelagen av sådana sparlivförsäkringar, kapitaliseringsavtal och pensionsförsäkringar som avses i 35 b § i den lagen,

23) ersättning som ska betalas med stöd av 19 § i penningspelslagen (/) för licens som ger rätt att anordna penningspel.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

Denna lag träder i kraft den 20 .
Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för skatteåret 2026.

15.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi (1207/2010) 6 § 1 mom. 39 punkten,
sådan den lyder i lag 277/2025, och
fogas till 6 § 1 mom., sådant det lyder i lagarna 308/2016, 858/2016, 1159/2016, 1413/2016,
1419/2016, 324/2017, 454/2017, 1112/2017, 404/2018, 414/2018, 722/2019, 1399/2019, 624/
2020, 1264/2020, 488/2021, 690/2021, 1134/2021, 495/2022, 713/2022, 1119/2022, 1327/2022,
1340/2022, 1355/2022, 743/2023, 190/2024, 940/2024 och 277/2025, en ny 40 punkt som följer:

6 §

Syftet med fullgöranderapporter

Fullgöranderapporter utarbetas till stöd för

39) skyddspolisens uppgifter när det gäller att skydda den nationella säkerheten mot verksamhet som utgör ett allvarligt hot mot den,
40) utredning av tillförlitlighet och lämplighet som föreskrivs om i 10 § i penningspelslagen (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

16.

Lag

om ändring av 59 § i mervärdesskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i mervärdesskattelagen (1501/1993) 59 § 2 punkten, sådan den lyder i lag 376/1994,
som följer:

59 §

Skatt betalas inte på försäljning av följande varor och tjänster

2) ordnande och förmedling av sådana lotterier som avses i 2 § 1 mom. 1 och 2 punkten lotteriskattelagen (552/1992) samt upplåtelse av sådana platser på fastighet som krävs för spelautomater, spelanordningar eller spel som avses i nämnda punkter,

Denna lag träder i kraft den 20 .

Utskottets förslag till uttalanden

1. Riksdagen förutsätter att statsrådet utreder möjligheterna till ett system som bygger på spelspärrsregistret och där spelaren för sig själv kan ange en gemensam förlustgräns för alla spelleverantörer.
2. Riksdagen förutsätter att statsrådet följer utvecklingen av kanaliseringsgraden och skadeverkningarna av spel samt sörjer för verksamhetsförutsättningarna och resurserna för myndighetstillsynen över systemet och arbetet mot skadeverkningar av spel.
3. Riksdagen förutsätter att statsrådet följer reformens konsekvenser för hästbranschens verksamhetsförutsättningar från början av övergångsperioden och i förekommande fall omedelbart vidtar åtgärder för att trygga branschens framtid.
4. Riksdagen förutsätter att statsrådet utan dröjsmål utreder möjligheterna att tillåta att skraplotter ges som gåva och att statsrådet vidtar de lagstiftningsåtgärder som kan behövas.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

Helsingfors 5.12.2025

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Mauri Peltokangas saf
vice ordförande Pihla Keto-Huovinen saml
medlem Tiina Elo gröna
medlem Eveliina Heinäluoma sd
medlem Petri Honkonen cent
medlem Juha Hänninen saml
medlem Christoffer Ingo sv
medlem Anna Kontula vänst
medlem Rami Lehtinen saf
medlem Mira Nieminen saf
medlem Saku Nikkanen sd
medlem Hanna Räsänen cent
medlem Joakim Vigelius saf
medlem Juha Viitala sd
ersättare Heikki Vestman saml
ersättare Henrik Vuornos saml.

Sekreterare var

utskottsråd Minna-Liisa Rinne.

Betänkande FvUB 28/2025 rd
Reservation 1

Reservation 1

Motivering

Genom propositionen genomförs en penningspelsreform som innebär att penningspelsmarknaden delvis öppnas för konkurrens. Propositionen syftar till att i enlighet med regeringsprogrammet förebygga och minska skadeverkningarna av penningspel och bättre styra efterfrågan till det lagstadgade och övervakade penningspelssystemet.

Propositionens syften är välkomna. Det står klart att det nuvarande ensamrättssystemet håller på att förlora sin betydelse när penningspelandet i allt högre grad sker på nätet och utanför systemet. Genom att förbättra kanaliseringsgraden kan man uppnå många fördelar, allt från bättre övervakning till skydd av spelare och ökade skatteinkomster.

Genom att förbättra kanaliseringsgraden kan man också bättre ingripa i och förebygga de skador som spelandet orsakar. Detta förutsätter dock att skadeaspekterna beaktas i regleringen av penningspelssystemet. Propositionen innehåller en rad metoder för att minska skadeverkningarna av penningspel. Utifrån sakkunnigyttrandena i utskottet måste de dock anses vara i viss mån otillräckliga. Propositionen bör därför preciseras till många delar så att sloandet av ensamrättssystemet inte leder till att skadeverkningarna av penningspel ökar.

Marknadsföring

Även om propositionen innehåller flera godtagbara begränsningar i marknadsföringen, såsom förbud mot direktmarknadsföring och olika andra förbjudna marknadsföringssätt, ökar propositionen avsevärt marknadsföringen av penningspel jämfört med nuläget. Undersökningar visar att en stor exponering för penningspelsreklam normaliserar och vardagliggör penningspelandet och ökar både avsikterna att spela och själva spelandet. För att kanaliseringsgraden ska kunna höjas måste licensmarknaden dock vara attraktiv för aktörerna, så inte ens ett totalt marknadsföringsförbud kan anses vara en ändamålsenlig lösning. Marknadsföringen bör dock begränsas mer så att särskild uppmärksamhet fästs vid unga vuxna i åldern 18—24 år som är mer utsatta än andra åldersgrupper för de ekonomiska, sociala och hälsomässiga problem som penningspelandet orsakar. Förbudet mot marknadsföring till minderåriga bör utvidgas till att gälla alla personer under 24 år.

Den föreslagna regleringen tillåter marknadsföring av penningspel i tv och radio, idrottsevenemang och andra evenemang för allmänheten, i tryckta medier och på mediebolagens webbplatser samt i utomhusreklam. Reklam för penningspel, särskilt vid evenemang och utomhusreklam, innebär att många människor, inklusive barn och unga samt personer med spelproblem, ofrivilligt exponeras för penningspelsreklam.

Ett effektivt sätt att dämpa ökningen av marknadsföringen vore att begränsa marknadsföringen i kanaler som når ut till en stor publik, såsom utomhusreklam och tv-reklam. Tv- och radioreklam samt reklam vid idrotts- och publikevenemang bör begränsas åtminstone på samma sätt som utomhusreklam så att det inte alls är möjligt att marknadsföra särskilda skadliga spel. Annan utom-

Betänkande FvUB 28/2025 rd

Reservation 1

husreklam utanför evenemangen bör begränsas i fråga om innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens så att reklam inte får placeras i närheten av en plats där småbarnspedagogik ordnas, en plats där förskoleundervisning eller grundläggande utbildning ordnas, läroanstalter på andra stadiet, apotek, verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård eller enheter för missbrukarvård.

Välkomna marknadsföringsbegränsningar som föreslås i propositionen är att begränsa den tillåtna marknadsföringen till endast måttfull marknadsföring. Vad som anses vara måttfull marknadsföring kan dock anses vara mycket oklart vid bedömningen av marknadsföringens mängd, omfattning, synlighet och upprepning. För att stödja tillsynsmyndighetens arbete bör definitionen av måttfull marknadsföring preciseras exempelvis genom förordning av inrikesministeriet. För att förhindra de skadeverkningar som marknadsföringen orsakar bör licenshavarna också förutsättas inkludera separata varningstexter i marknadsföringen där man påminner om de problem och skadeverkningar som penningspel orsakar.

Ett särskilt skadligt förslag som lockar till spel kan anses vara det erbjudande av bonusspelpengar som möjliggörs i propositionen. Bonusförfarandena bidrar till att göra penningspel mer attraktiva, och de fäster konsumentens uppmärksamhet vid en extra fördel i stället för att spelaren noggrant väger andra eventuella riskfaktorer i anslutning till spelandet. Möjligheten att erbjuda bonusspelpengar och andra rabatter har lagts till i propositionen efter remissbehandlingen, och det har inte lagts fram godtagbara grunder för att tillåta dem med tanke på förbättringen av kanaliseringsgraden.

Centraliserade gränser för förlust och penningöverföring

Enligt propositionen har tillräckligt låga insättnings- eller förlustgränser visat sig minska penningspelandet bland unga vuxna. I propositionen föreslås därför bestämmelser om förlust- och penningöverföringsgränser som spelaren ska fastställa för varje licenshavare. För att förhindra överskuldsättning räcker det dock inte med enbart gränser per licenshavare, eftersom spelaren då alltid kan byta penningspelsoperatör och fortsätta spela. Detta kan ses som en försämring med tanke på förebyggandet av skadeverkningar av spel och överskuldsättning jämfört med nuläget, där Veikkaus har obligatoriska förlust- och överföringsgränser som spelaren ställer själv.

Särskilt för att förebygga överskuldsättning bland unga vuxna är det nödvändigt att föreskriva om centraliserade förlust- och överföringsgränser som gäller alla licenshavare. Då är det hela tiden klart för spelaren vilka belopp spelaren har satt in, använt, förlorat och vunnit hos alla aktörer i systemet.

Åldersgräns för penningspelande

Trots att nackdelarna för unga vuxna har identifierats har åldersgränsen för penningspelande inte höjts genom propositionen, utan den ska fortsatt vara 18 år. Enligt propositionen skulle en höjning av åldersgränsen sannolikt minska penningspelandet bland unga vuxna, men å andra sidan skulle möjligheten att spela på penningspelsidor utanför systemet försvaga inverkan av höjningen av åldersgränsen. Enligt propositionen har behovet av att höja åldersgränsen inte bedömts närmare vid beredningen av propositionen.

Betänkande FvUB 28/2025 rd

Reservation 1

För att minska skadeverkningarna av spel bland unga finns det skäl att höja åldersgränsen för penningsspelande till 20 år, vilket motsvarar åldersgränsen för starka alkoholdrycker. Också till exempel i Grekland och Lettland är åldersgränsen för alla penningsspel 21 år. I fortsättningen finns det också skäl att utreda om det kan införas strängare gräns för förluster och penningöverföringar för minderåriga, såsom exempelvis Sverige har gjort.

Tvåstegsidentifiering

För att kunna spela efter registreringen krävs det utöver användarnamn och lösenord inte att identiteten verifieras på något annat sätt, vilket motsvarar nuläget. Att kräva identifiering och registrering är ett effektivt sätt att förebygga penningsspelande bland minderåriga samt penningtvätt och andra brott. Men för att förhindra missbruk måste det utöver identifiering i samband med registreringen också alltid krävas tillförlitlig identifiering i samband med spelandet, till exempel genom elektronisk tvåstegsidentifiering.

Omsorgsplikt

I propositionen föreslås det för licenshavarna en omsorgsplikt enligt vilken de bör säkerställa att spelandet är förenligt med sociala och hälsomässiga aspekter för att kunna skydda spelare mot överdrivet spelande och hjälpa dem att minska sitt spelande när det är motiverat.

Omsorgsplikten är en positiv skyldighet med tanke på förebyggandet av skadeverkningar. För att det de facto ska ha betydelse för att minska skadeverkningarna bör innehållet i omsorgsplikten dock inte vara beroende av licenshavarnas självreglering. Regleringen bör precisera bland annat enhetliga kriterier för omsorgsplikten när det gäller identifiering av spelarens spelbeteende, kontakt med spelaren och ingripande i spelandet. Innehållet i omsorgsplikten kan fastställas närmare till exempel genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet, och vid fastställandet av kriterierna kan man nyttja rekommendationerna från gruppen för bedömning av skadeverkningar av penningsspel.

Placering av penningsspelsautomater

Fysiska penningsspelsautomater ska fortsatt tillåtas endast för ensamrättslicensen, och innehavarna av penningsspelslicens ska inte ha möjlighet att erbjuda penningsspel via fysiska penningsspelsautomater. Detta kan anses vara en välkommen lösning, eftersom öppnandet av fysiska penningsspelsautomater för aktörer utanför monopolsystemet inte skulle förbättra kanaliseringsgraden. Även i fortsättningen kan penningsspelsautomater placeras till exempel i livsmedelsbutiker-nas allmänna lokaler.

De grönas ståndpunkt har redan länge varit att placeringen av penningsspelsautomater bör regleras strängare än för närvarande och att penningsspelsautomater bör överföras till separata spelhallar. Enligt undersökningar är penningsspelsautomater en av de mest beroendeframkallande formerna av penningsspel och den omfattande och lätta tillgången till dem ökar spelandet. Undersökningar visar att nackdelarna med penningsspelautomater i högre grad än andra penningsspel drabbar särskilt utsatta grupper, såsom låginkomsttagare, arbetslösa och riskspelare. Att begränsa ut-

Betänkande FvUB 28/2025 rd Reservation 1

budet av penningspelautomater enbart till spelhallar skulle vara ett enkelt sätt att minska skadeverkningarna.

Lotteriskatt

Regeringen föreslår en förhållandevis låg skattesats för penningspel: 22 procent. Lösningen motiveras med att den bidrar till en högre kanaliseringsgrad och tryggar skatteutfallet.

Undersökningar eller erfarenheter från jämförelseländer ger dock inte belägg för att en högre skattesats skulle ha en märkbar negativ inverkan på kanaliseringsförmågan.

En alltför låg skattesats kan öka skadeverkningarna av penningspel genom att locka fler penningspelsaktörer till Finland och ge innehavarna av penningspelslicens en konkurrensfördel jämfört med företag som producerar andra tjänster i Finland. Därför bör lotteriskattesatsen höjas till den nivå på 25,5 procent som motsvarar den allmänna mervärdesskatten. En högre, men fortfarande skälig skattesats skulle sannolikt också öka statens skatteintäkter från penningspelsverksamheten och på så sätt möjliggöra tillräckliga resurser också för att hantera skadeverkningarna.

Uppföljningen av reformen

Eftersom det är fråga om en omfattande reform vars konsekvenser i viss mån kan vara svåra att förutse, bör reformens konsekvenser följas upp i stor utsträckning på det sätt som majoriteten i utskottet beskriver. Vid uppföljningen bör särskild uppmärksamhet fästas vid i vilken utsträckning slopandet av ensamrättssystemet kommer att öka skadeverkningarna av spel. För att följa upp reformen finns det dessutom skäl att inrätta en särskild expertgrupp som uttryckligen fokuserar på tillsynen över marknadsföring och utbud. Utifrån uppföljningen bör man vidta omedelbara åtgärder och vid behov styra tilläggsresurserna till förebyggandet av skadeverkningar.

Begränsning av spelande utanför licenssystemet

För att den förbättring av kanaliseringsgraden som eftersträvas med propositionen ska kunna nås så effektivt som möjligt, behövs det också fler metoder för att ingripa i spelande utanför systemet. Utöver de nu föreslagna bestämmelserna bör beredningen av bestämmelser om blockering av betalningar och nättrafik utredas i fråga om aktörer som inte omfattas av licensen.

Förslag

Jag föreslår

att riksdagen godkänner lagförslagen enligt betänkandet, men

*stryker 26 § i lagförslag 1 och godkänner 24, 25, 28, 30, 32, 34, 38, 51 och 55 § i lagförslag 1 och 4 § i lagförslag 5 med ändringar (**Reservationens ändringsförslag**) och*

*att riksdagen utöver förslagen i reservationen godkänner fyra uttalanden (**Reservationens förslag till uttalanden**).*

Betänkande FvUB 28/2025 rd
Reservation 1

Reservationens ändringsförslag

1.

Penningspelslag

24 §

Åldersgräns för penningspelande

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens eller näringsidkare eller sammanslutningar som förmedlar deltagaranmälningar och deltagaravgifter i anslutning till penningspel eller som upplåter ett utrymme för tillhandahållande av penningspelautomater får inte låta personer under ~~18~~ 20 år spela penningspel.

25 §

Förbud mot erbjudande av spel på skuld, gratisspel och rabatter

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens får inte anordna penningspel så att deltagandet i dem kan ske på skuld eller mot pant.

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens får inte förmedla lån för penningspelande.

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens får inte erbjuda penningspel avgiftsfritt, till nedsatt pris, med kombinerade erbjudanden eller genom att erbjuda spelpengar ~~på annat sätt än i form av sådana bonusspelpengar för kunden som avses i 26 §.~~

28 §

Spelande som identifierad

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska ~~säkerställa att endast spelare som identifierats som registrerade spelare hos innehavaren av ensamrättslicens eller innehavaren av penningspelslicens kan spela penningspel~~ tillförlitligt verifiera en registrerad spelares identitet till exempel genom tvåstegsverifiering alltid när spelaren spelar penningspel.

Närmare bestämmelser om förfarandet för säkerställande av att spelaren är identifierad kan utfärdas genom förordning av inrikesministeriet.

Betänkande FvUB 28/2025 rd
Reservation 1

30§

Licenshavarsspecifik och centraliserad gräns för penningöverföring

Spelaren kan genom en anmälan till tillsynsmyndigheten ställa en centraliserad gräns för penningöverföring per dygn och månad för alla spel som kräver registrering. Vid ändring av gränserna för penningöverföring iakttas vad som i 4 mom. föreskrivs om de licenshavarsspecifika gränserna för penningöverföring. (Nytt)

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska säkerställa att det i penningspel som spelas via ett spelkonto används en licenshavarsspecifik gräns för penningöverföring.

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska säkerställa att spelaren vid registrering som spelare eller senast före den första penningöverföringen ställer en gräns på hur mycket pengar spelaren sammanlagt högst kan överföra från sitt bankkonto till sitt spelkonto per dygn och månad (*gräns för penningöverföring per dygn och månad*).).

Spelaren kan ändra de gränser för penningöverföring som spelaren ställt. Höjningar av gränserna för penningöverföring träder i kraft följande dag i fråga om gränsen för penningöverföring per dygn och från ingången av följande månad i fråga om gränsen för penningöverföring per månad. Sänkningar av gränserna för penningöverföring träder i kraft omedelbart.

32§

Anordnande av penningspel i fråga om innehavare av penningspelslicens

Innehavare av penningspelslicens ska anordna penningspel så att spelarens rättsskydd tryggas, att missbruk och brott i anslutning till penningspel kan förhindras och att skadeverkningarna av penningspel blir så små som möjligt.

Genom förordning av statsrådet ~~kan~~ utfärdas bestämmelser om licenshavarsspecifika, centraliserade maximala förlustgränser för allt spelande som kräver registrering per dygn, månad och år i fråga om elektroniska penningautomatspel, elektronisk penningbingo, virtuella vadhållningsspel och elektroniska kasinospel, med undantag för elektroniska pokerspel.

Genom förordning av inrikesministeriet kan det föreskrivas om

- 1) de största tillåtna insatserna och spelvinsterna,
- 2) bestämmelser om spelens tempo och andra egenskaper som är specifika för olika spel och former av anordnande,
- 3) kvantitativa och tidsmässiga begränsningar som är specifika för olika former av anordnande, spel och spelare.

Innehavare av penningspelslicens ska vid behov ställa kvantitativa och tidsmässiga begränsningar för spelandet av penningspel som är specifika för olika former av anordnande, spel och spelare samt ge spelaren möjlighet att själv ställa sådana begränsningar.

Betänkande FvUB 28/2025 rd
Reservation 1

34§

Omsorgsplikt

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska säkerställa att spelandet är förenligt med sociala och hälsomässiga aspekter för att skydda spelare mot överdrivet spelande och hjälpa dem att minska sitt spelande när det är motiverat. Omsorgsplikten omfattar bekämpning av överdrivet spelande genom kontinuerlig uppföljning och bedömning av spelbeteendet.

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska med hjälp av automatisk behandling av de personuppgifter som avses i 36 § 1 mom. 3—7 punkten bedöma spelarnas risk för skadeverkningar av penningspelandet och vid behov **omedelbart** vidta åtgärder för att förebygga och minska de risker som observerats på basis av bedömningen. Ett beslut som förhindrar eller begränsar spelarens spelande får dock inte grunda sig enbart på automatisk behandling av personuppgifter.

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska fastställa förfaranden för att kontakta spelarna i situationer där licenshavaren upptäcker eller misstänker att spelarens spelande utgör skadligt penningspelande.

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens ska dokumentera alla situationer som avses i 3 mom. där de har kontaktat spelare.

Närmare bestämmelser om de enhetliga kriterier för identifiering av spelarens spelbeteende, kontakt med spelaren och ingripande i spelandet som ska ingå i omsorgsplikten utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. (Nytt)

38§

Bestämmelser om penningspelautomater och egenkontroll i fråga om dem

Penningspelsautomater kan placeras endast i spelhallar som uteslutande eller huvudsakligen är avsedda för penningspel. (Nytt)

Penningspelautomater ska placeras så att spelandet på dem kan övervakas obehindrat. Penningspelautomaterna får inte placeras så att användningen av dem kan äventyra säkerheten eller störa ordningen.

Principerna för placering och tillhandahållande av **penningspelhallar** ~~på spelplatser i spelhallar~~ ska planeras så att de ekonomiska, sociala och hälsomässiga skadeverkningarna som spelandet orsakar blir så små som möjligt. Vid placeringen och tillhandahållandet av spelautomater ska särskild vikt fästas vid de skadeverkningar som penningspelen orsakar minderåriga och personer i utsatt ställning.

Innehavare av ensamrättslicens ska utarbeta en skriftlig plan för egenkontroll för det allmänna genomförandet av den övervakning och planering som avses i 1 och 2 mom. samt föra bok över

Betänkande FvUB 28/2025 rd
Reservation 1

utplaceringen av penningspelautomater och över de allmänna och särskilda föreskrifter som licenshavaren meddelat i fråga om övervakningen av dem.

Innehavare av en ~~spelplats~~ spelhall där en penningspelautomat är placerad ska utarbeta en skriftlig plan för egenkontroll för att säkerställa att verksamheten är laglig och att den plan som avses i 3 mom. iakttas samt iakttä planerna och föra bok över genomförandet av den. Planerna för egenkontroll ska hållas uppdaterade, och innehavaren av ~~spelplatsen~~ spelhallen ska se till att den personal som deltar i övervakningen känner till sina skyldigheter enligt denna lag och enligt planerna.

De planer för egenkontroll som avses i 3 och 4 mom. ska beskriva de skyldigheter som föreskrivs i lagen, risker som är förenade med det praktiska genomförandet av dem, hur iakttagandet av skyldigheterna följs upp och hur brister som upptäckts avhjälpas.

Innehavare av ensamrättslicens ska på begäran tillställa tillsynsmyndigheten den plan för egenkontroll som avses i 3 mom., den bokföring som gäller placeringen av penningspelautomater och de föreskrifter som meddelats.

Innehavare av en ~~spelplats~~ spelhall ska på begäran tillställa tillsynsmyndigheten den plan för egenkontroll som avses i 4 mom. och den bokföring som gäller genomförandet av planen.

Innehavare av ensamrättslicens ska på en synlig plats på penningspelautomater ange uppgift om innehavaren av ensamrättslicens och dennes kontaktuppgifter och företags- och organisationsnummer.

51 §

Reglering av marknadsföringen

Innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens får marknadsföra penningspel som de anordnar med stöd av licensen och licenshavaren under de förutsättningar som anges i denna lag.

Penningspel och innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens får marknadsföras, om marknadsföringen till sin volym, omfattning, synlighet och frekvens är måttfull. Som sådan marknadsföring kan inte betraktas sådan marknadsföring av licenshavaren och de penningspel som denne anordnar där en enskild marknadsföringsåtgärd eller marknadsföringsåtgärderna som helhet väcker särskild uppmärksamhet eller är särskilt synliga eller till antalet upprepas särskilt ofta i en eller flera marknadsföringskanaler.

Penningspel och den innehavare av ensamrättslicens och innehavare av penningspelslicens som anordnar dessa spel får marknadsföras

1) på licenshavarens egna webbplatser och egna konton i sociala medier så att marknadsföringen inte interagerar med konsumenten,

~~2) i televisions- och radioverksamhet enligt lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014),~~

~~3) vid idrottsevenemang och andra evenemang för allmänheten,~~

24) i tryckta medier och i elektroniska publikationer som motsvarar tryckta medier,

35) på spelplatser när det gäller de penningspel som är tillgängliga på spelplatsen i fråga.

Innehavaren av ensamrättslicens och tippningsspel, penninglotterier, snabblotterier med penningvinst, elektroniska snabblotterier med penningvinst och kombinationsspel som den anordnar samt innehavaren av penningspelslicens får marknadsföras utomhus. ~~Penningspelslicenshavaren~~ Utomhusmarknadsföring får inte placeras i närheten av platser där småbarnspedagogik, förs-

Betänkande FvUB 28/2025 rd
Reservation 1

koleundervisning eller grundläggande utbildning ordnas, läroanstalter på andra stadiet, apotek, verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården eller enheter inom missbrukarvården.

Innehavaren av ensamrättslicens, innehavaren av penningspelslicens och tippningsspel, penninglotterier, snabblotterier med penningvinst, elektroniska snabblotterier med penningvinst och kombinationsspel som de anordnar får marknadsföras i televisions- och radioverksamhet enligt lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) samt vid idrottsevenemang och andra evenemang för allmänheten. (Nytt)

Penningspelautomater och kasinospel får inte marknadsföras på andra ställen än i sådana spel-salar och kasinon där penningspelen i fråga är placerade. Spelplatserna för dessa penningspel får inte marknadsföras. Information om spelplatserna kan dock ges.

Direktmarknadsföring av penningspel är tillåten under de förutsättningar som anges i 54 §.

Annan marknadsföring av penningspel än sådan som avses i 1–6 mom. är förbjuden.

Närmare bestämmelser om det tillåtna innehållet i och omfattningen av måttfull marknadsföring utfärdas genom förordning av inrikesministeriet. (Nytt)

53 §

Förbud mot att rikta marknadsföring till minderåriga och personer i en utsatt ställning

Marknadsföring får inte riktas till minderåriga personer under 24 år eller till personer som annars är i en utsatt ställning.

Minderåriga personer får inte uppträda i marknadsföringen.

Penningspel får inte marknadsföras i samband med sådan televisions- och radioverksamhet, offentlig visning av bildprogram på biografer eller publikationsverksamhet som är riktad till minderåriga eller i sådana mediers tjänster som är riktade till minderåriga.

Penningspel får inte marknadsföras vid sådana idrottsevenemang eller andra evenemang för allmänheten som är riktade till minderåriga.

55 §

Uppgifter som ska ges i samband med marknadsföring

Marknadsföringen ska alltid innehålla uppgift om den tillåtna åldersgränsen för penningspelande samt om var det finns information om verktyg för hantering av spelandet och om de tjänsteproducenter som tillhandahåller hjälp mot penningspelsproblem.

Därtill ska marknadsföringen alltid innehålla uppgift om beviljad licens och om tillsynsmyn-digheten. Radioreklam behöver dock inte innehålla uppgift om beviljad licens eller tillsynsmyn-digheten.

Marknadsföringen ska dessutom innehålla varningstexter som påminner om penningspelens skadeverkningar, inklusive de ekonomiska, sociala och hälsomässiga problem som de orsakar. (Nytt)

Närmare bestämmelser om varningstexternas innehåll utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. (Nytt)

Betänkande FvUB 28/2025 rd
Reservation 1

5.

Lotterilagen

4§

Skattegrunden och skattesatsen

Lotteriskatten för penningspel och andra lotterier som avses i 1 § 1 mom. 1 och 2 punkten är ~~22~~25,5 procent av avkastningen.

För bingospel där vinst inte kan fås i form av pengar är skatten 5 procent av de utdelade vinsternas sammanlagda värde, till vilket inte räknas vinster som berättigar till ett nytt spel.

Reservationens förslag till uttalanden

1. Riksdagen förutsätter att regeringen följer reformens konsekvenser på bred front och fäster särskild uppmärksamhet vid att förebygga skadeverkningar av penningspel och vid behov reserverar tilläggsresurser för att förebygga skadeverkningar av penningspel.
2. Riksdagen förutsätter att regeringen börjar bereda bestämmelser om blockering av betalningar och nättrafik utanför licenssystemet för att säkerställa en bättre kanaliseringsgrad.
3. Riksdagen förutsätter att regeringen inrättar en särskild expertgrupp för tillsynen över marknadsföring och utbud av penningspel.
4. Riksdagen förutsätter att regeringen börjar utreda möjligheterna att utvidga den verksamhet som understöds med statsunderstöd också till organisationer som utför förebyggande och korrigerande arbete mot skadeverkningar av penningspel.

Helsingfors 5.12.2025

Tiina Elo gröna

Betänkande FvUB 28/2025 rd Reservation 2

Reservation 2

Motivering

Vänsterförbundet anser att reformen av penningspelssystemet bör beredas omsorgsfullt på nytt med beaktande av den sakkunnigrespons som fåtts under behandlingen av den aktuella propositionen och som gäller skadeverkningar av spel och bekämpningen av dem. Vänsterförbundet betonar bland annat sakkunnigyttrandena från social- och hälsovårdsministeriet, Institutet för hälsa och välfärd, Polisstyrelsen, Förebyggande rusmedelsarbete EHYT rf och Peluuri. Trots bland annat dessa remissinstansers tungt vägande kritik och utvecklingsförslag har man under utskottsbehandlingen inte stannat för att föreslå några väsentliga ändringar i propositionen.

Lagstiftningen om penningspel måste ses över, eftersom Veikkaus marknadsandel inom det digitala penningspelandet har sjunkit nära gränsen på 50 procent och nätspelandet således till stor del ligger i händerna på företag som inte omfattas av ensamrättssystemet. Den affärsverksamhet som bedrivs av dessa aktörer står utanför den finländska lagstiftarens kontroll, dvs. de blir inte tvungna att iakttä skyldigheter som syftar till att minska skadeverkningarna av spel eller annan begränsande finländsk reglering. Vänsterförbundet identifierar och instämmer i dessa grundläggande utgångspunkter för reformen av penningspelslagstiftningen. Reformen av lagstiftningen kan och bör dock genomföras så att den centrala ambitionen är att förebygga och minska skadeverkningarna av spel och så att de valda lösningarna också i verkligheten når detta mål.

Enligt 1 § i den föreslagna lagen är dess centrala mål att förebygga och minska skadeverkningarna av penningspel, garantera rättsskyddet för dem som deltar i penningspel samt förhindra missbruk och brott i anslutning till penningspel. Målet att förbättra kanaliseringsgraden, som i verkligheten präglar propositionen, och de konkreta lösningar som valts i propositionen strider dock mot dessa uttalade mål i lagen. Innehållet i den föreslagna lagen står också i strid med skrivningen i regeringsprogrammet, enligt vilken ”Syftet med reformen är att förebygga och minska de hälsomässiga, ekonomiska och sociala skadeverkningar som spelandet orsakar”. Det är sannolikt att de skadeverkningar av penningspel som upplevts i Finland kommer att öka och bli allvarigare i och med den betydande ökningen av tillgången till och marknadsföringen av penningspel.

I den föreslagna formen kommer övergången till licenssystemet sannolikt att leda till explosionsartad marknadsföring. Efter att reformen trätt i kraft kommer reklamen för penningspel att öka okontrollerat. Reklamen kommer att synas betydligt mer än i nuläget till exempel i gatubilden, vid sportevenemang, på tv och på nätet, och propositionen innehåller inga trovärdiga metoder till exempel för att skydda barn och unga mot olika spelbolags reklam. Den bestämmelse i lagen som kräver ”måttfull” marknadsföring är problematiskt vag. Så är fallet trots att utskottet med anledning av grundlagsutskottets krav på lagstiftningsordning i betänkandet har kompletterat paragrafen med en bestämmelse enligt vilken marknadsföring där en enskild marknadsföringsåtgärd eller marknadsföringsåtgärderna som helhet är särskilt uppseendeväckande eller synliga eller till antalet upprepas särskilt ofta i en eller flera marknadsföringskanaler inte kan anses vara måttfull. Den bolagsspecifika måttfullhetsbedömningen beaktar inte heller att det i och med övergången till licenssystemet väntas komma in många, rentav tiotals, aktörer som var och en kan ha flera

Betänkande FvUB 28/2025 rd

Reservation 2

kommersiella varumärken, på marknaden. Även om en enskild aktörs marknadsföring uppfyller något slags krav på måttfullhet, torde den totala reklamvolymen bli betydande.

Den stora exponeringen för reklam för penningspel normaliserar och vardagliggör penningspelandet, ökar den positiva attityden till penningspel och uppmuntrar till spelande. Den ökande marknadsföringen ökar konsumtionen av penningspel och de skadeverkningar som spelen orsakar. Till nackdelarna hör bland annat överskuldssättning, psykisk ohälsa och somatiska hälsoproblem, självdestruktion och olika nackdelar för spelarnas närstående. Särskilt barn, unga och sårbara grupper är särskilt mottagliga för penningspelsreklam. Penningspelsreklam inverkar skadligt på dem som har spelproblem genom att öka deras spelkonsumtion och risktagande, försvåra spelandet och orsaka återfall.

I den föreslagna modellen är det tillåtet att marknadsföra till och med de mest skadliga spelformerna, vilket är en betydande försämring jämfört med nuläget när det gäller att förebygga och minska skadeverkningarna av penningspel. Penningspel skiljer sig från varandra när det gäller skadlighet. De spelformer som planeras bli överförda till licenssystemet (såsom penningautomater på nätet, kasinobordsspel och vadslagning) är de mest skadliga och beroendeframkallande spelen och är för närvarande endast tillåtna i särskilda spelhallar och kasinon. Att tillåta marknadsföring kommer sannolikt att öka antalet upplevda skadeverkningar av penningspel och hur allvarliga de är.

Exempelvis Världshälsoorganisationen WHO har förespråkat ett totalförbud mot marknadsföring av penningspel, och också detta alternativ borde ha utretts grundligt vid beredningen av propositionen. Däremot har man vid beredningen av lagen också avvisat till exempel totalförbud mot tv- och radioreklam, totalförbud mot reklam för de mest skadliga spelformerna eller tidsbegränsningar för reklam, eftersom alla dessa har ansetts vara ett sämre alternativ med tanke på kanaliseringmålet än den mycket toleranta modellen som valts och som är förödande med tanke på skadeverkningarna. Det omfattande godkännandet av marknadsföring har motiverats med att det styr konsumtionen till reglerade marknader och på så sätt minskar skadeverkningarna. Men det finns inga belägg för att detta kommer att lyckas. I flera europeiska länder har man efter erfarenheterna av licenssystemet stannat för att mycket strikt begränsa marknadsföringen av penningspel. Hit hör bland annat Italien, Belgien, Holland, Spanien, Estland, Lettland, Litauen och Bulgarien. Den ökade marknadsföringen har väckt stark irritation och motstånd bland medborgare i många länder. De närmaste erfarenheterna har Sverige, där volymen av penningspelsmarknadsföringen exploderade i samband med övergången till licensmarknaden.

På grund av den brådskande tidsplanen för lagstiftningen har man överhuvudtaget inte hunnit bedöma alternativa sätt att genomföra lagstiftningen. I den form som nu föreslås innebär systemomställningen betydande risker för att skadeverkningarna av penningspel och allvarligt spelberoende ökar.

Utöver att bestämmelserna om marknadsföring preciseras och begränsningarna skärps bör förebyggandet och minskningen av skadeverkningar effektiviseras till exempel enligt följande: Höj åldersgränsen för penningspel i analogi med åldersgränsen för starka alkoholdrycker; inför utöver de licenshavarspecifika gränser som spelarna själva ställer en bindande, gemensam och centraliserad insättnings- och/eller förlustgräns som gäller alla licensinnehavare. Föreskriv mer de-

Betänkande FvUB 28/2025 rd

Reservation 2

taljerat om spelbolagens omsorgsplikt i stället för att lämna friheten åt bolagen att själva avgöra hur och när de ingriper mot spelproblem. Precisera och skärp bestämmelsen om placering av spelautomater så att automater endast får placeras i separata övervakade utrymmen, såsom spelhallar. Reglera spelprodukternas egenskaper, skapa effektivare begränsningar av spel utanför systemet, såsom effektiva och fungerande IP- och betalningsblockeringar. Kräv tvåstegsidentifiering för spelande, förbjud bonusar i anslutning till spelandet och förse penningspel med varningspåskrifter om spelskador på samma sätt som tobaksprodukter.

För att främja hanteringen av penningspelandet, regleringens effektivitet och bekämpningen av skadeverkningar är det nödvändigt att stärka resurserna för tillsynsmyndigheterna, organisationer och andra aktörer som fokuserar på bekämpning av skadeverkningar och hjälp till dem som lider av spelproblem samt de välfärdsområden som ansvarar för social- och hälsovårdstjänsterna i stället för att skära ner.

De samhälleliga kostnaderna för penningspelandet beräknas redan nu överstiga de uppskattade intäkterna av licensmodellen till staten, och de ökade skadeverkningarna i och med reformen enligt propositionen kommer att synas särskilt i ett ökande behov av social- och hälsovårdstjänster. Också det ökade behovet av tillsyn kommer att öka statens utgifter. I propositionen föreslås en skattesats på 22 procent för penningspel. Den föreslagna skattesatsen är exceptionellt låg, särskilt i förhållande till den allmänna mervärdesskatten, som är 25,5 procent. Det är inte ändamålsenligt att beskattningen på detta sätt gynnar penningspel som medför betydande skadeverkningar och kostnader för samhället. Det är motiverat att beskattningen av penningspel är högre än den allmänna mervärdesskattesatsen eller åtminstone på samma nivå som den allmänna mervärdesskattesatsen.

Den föreslagna reformen kan till exempel enligt Polisstyrelsens bedömning också öka risken för missbruk och brott särskilt i fråga om penningtvätt och tävlingsmanipulation. Tävlingsmanipulation kan bli vanligare i och med att antalet vadslagningsbolag ökar och utbudet av objekt ökar. Det är också möjligt att ingripa i detta fenomen genom att uttryckligen kriminalisera exempelvis matchmanipulation eller idrottsbedrägeri.

Sammantaget kommer penningspelsreformen i den föreslagna formen sannolikt att avsevärt öka skadeverkningarna, och det finns inga godtagbara grunder för reformen i den föreslagna formen. Reformen bör beredas på nytt på ett sätt som verkligen genomför den bekämpning av skadeverkningar som presenterats som det viktigaste målet för regleringen.

Förslag

Jag föreslår

att riksdagen förkastar lagförslagen och

*att riksdagen godkänner två uttalanden (**Reservationens förslag till uttalanden**).*

Betänkande FvUB 28/2025 rd
Reservation 2

Reservationens förslag till uttalanden

1. Riksdagen förutsätter att regeringen bereder och lämnar en proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning som förebygger och minskar skadeverkningarna av penningsspel genom att avsevärt begränsa marknadsföringen av penningsspel, justera åldersgränserna för spelande, föreskriva om bindande insättnings- och förlustgränser, begränsa placeringen av spelautomater, precisera spelbolagens omsorgsplikt, begränsa spel utanför systemet och på andra effektiva sätt.
2. Riksdagen förutsätter att regeringen följer hur lagstiftningen om penningsspel fungerar och vilka konsekvenser den har för penningsspelmarknaden särskilt i fråga om skadeverkningar och mängden marknadsföring samt att regeringen utan dröjsmål vidtar behövliga åtgärder för att reagera på de anknytande problemen.

Helsingfors 5.12.2025

Anna Kontula vänst